

GORENJSKI GLAS

CENA 19 000 DIN — LETO XLII — št. 89

Kranj, petek, 17. novembra 1989

Odprite strani
Vsaka prisila, da bi bili vsi enakega
mišljenja in enako
srečni, je protičloveška.

Rumeni kartoni

Še donedavna so bile zelo priljubljene prišpodebe z vlakom, zdaj pa postajajo športne, kar nemara govor o tem, da nam tržno gospodarstvo miselno ni več tako tuje. Uporabili so jo tudi gorenjski bančniki, ko so po Tekstilindusovem receptu pomagali Unitelu in zdaj dejavnino injekcijo vbrizgali še leški Verigi, zapuškemu Suknu in tržiskemu Zlitu. Morda bomo lahko pomagali še enemu, dvema, potem pa bodo naše možnosti izčrpane, so opozorili vse, ki še računajo na takšno pomoč. Pristavili pa so, naj se prejemniki pomoči zavedajo, da so dobili rumeni karton, prihodnjici bo rdeči.

Elegantna finančna transakcija v obliki odprodaje tovarniških stanovanj stanovanjski skupnosti, kar je banka podprla z ugodnim posojilom, ki ga bodo v prihodnjih letih stanovanjske skupnosti odpplačale s pomočjo višje prispevne stopnje, je bila rojena kot Tekstilindusova posebnost. Z utemeljitvijo, da je tovarna v preteklosti veliko prispevala k izgradnji Kranja, zdaj ko ji je najbolj hudo, pa naj bo deležna vsaj malo solidarnosti.

Ker je takšnih primerov na Gorenjskem zdaj že pet (le v Škofji Loki ga še ni), se človek vpraša, gre res le za hvaležnost ali pa ni posredni zgolj strah. Strah pred tem, kaj se bo zgoditi

io, ko se bodo sesule tovarne, ki so bile nekdaj ponos Gorenjske, danes pa so utrujene in zastarele. V teh petih tovarnah je zaposlenih 6.700 ljudi, približno desetina vseh na Gorenjskem.

V banki že zdaj privijo, da socialno obarvanih rešitev ne bo več, nemara je bila torkova seja izvršilnega odbora ena poslednjih iz včerajšnjih časov, kar je navsezadnje napovedovala tudi nelagodnost pri glasovanju. Še bolj zanimivo pa je bilo, da je sledila seja iz jutrišnjih časov, sestal se je odbor ustavniteljic banke, sobesedniki pa so ostali praktično isti. Ugotovili so, da je gorenjska banka med slovenskimi najdlje na poti preobrazbe v delniško družbo, ko bo v središču pozornosti dobiček, najbolj vneti so ugibali, koliko bo konec prihodnjega leta vredna delnica gorenjske banke.

Zivimo v času velikih sprememb, med včerajšnjim in jutrišnjim dnem je današnji, poln negotovosti in strahu, pa tudi ustvarjalnega nemira. Izvod iz globoke krize nikakor ne bo lahek, morda tudi premočren leta ne bo, po sedanjih rumenih kartonih je denimo z dokajno zanesljivostjo že za prihodnje leto moč napovedati eksplozijo nezaposlenosti.

M. Volčjak

Včeraj zasedal centralni komite ZKS

Do kongresa odprta lista

Ljubljana, 16. decembra - Centralni komite ZKS sprejel stališča do razvoja drobnega gospodarstva in dal v javno razpravo osnutek liste možnih kandidatov za člane novega cekaja, njegovih organov in zveznega cekaja.

Centralni komite Zveze komunistov Slovenije se je včeraj tudi odprejel do napovedanega mitinga 1. decembra v Ljubljani, vendar do časa, ko to poročamo, o tem še ni začel razpravljanje, vendar na osnovi prejšnjih stališč do mitinga lahko sklepamo, da bo stališče slovenskega partijskega vodstva negativno. Sicer pa so po sprejemu poročila o uresničevanju stališč CK ZKS o razvoju drobnega gospodarstva (CK je o tem razpravljal junija 1987 in od tega časa so se stvari v marsičem zasukale v pozitivno smer, čeprav drobno gospodarstvo, če je to sploh pravi izraz, še vedno ni izenačeno v pogojih dela z drugim gospodarstvom) razpravljali o osnutku list možnih kandidatov za novi slovenski cekaj, v katerem naj bi bilo največ 65 članov, njegovih organov in članov CK ZKJ iz Slovenije, ki naj bi jih bilo 15. Ker so pripombe, koga dati v naš cekaj in koga poslati v Beograd, ali je med predlaganimi dovolj žensk, delavcev in mladih, razvane razpravo, so sklenili, da osnutek liste mora v javno razpravo, vendar bo lista odprta do kongresa 22. in 23. decembra v Ljubljani. Listo bodo obravnavali v partijskih organizacijah in še posebej na predkongresnih sejih občinskih konferenc med 4. in 7. decembrom, svoje pa bo rekel kongres.

J. Košnjek

Izšla knjiga o Stenmarku z Elanom - Na Elanovem paviljonu na sejmu SKI EXPO v Ljubljani so v sredo predstavili knjigo Ingemar Stenmark z Elanom, ki je izšla v 6000 izvodih. Slovenska izdaja bo v knjigarnah čez dober teden. Knjiga je izredno zahteven projekt, pri njem pa so sodelovali znani svetovni poznavalci Stenmarka in alpskega smučanja. Ingemar Stenmark, ki se je udeležil predstavitev knjige, je povedal, da bo še ostal zvest smučanju. Še nekaj let bo sodeloval z Elanom, na katerega in na Slovenijo je zelo navezan, potem pa še ne ve, kaj bo počel. Več o izidu knjige na športni strani. J. K., slika G. Šnik

RAZPRODAJA
STOLETJA:
NAJMODERNEJŠI SMUČARSKI
KOMBINEZONI ZA ŽENSKE IN MOŠKE
SAMO 825.- NETO
CELOVEC - CENTER, 8-MAI-STRASSE
(MEJ) NA BAHNHOFSTRASSE

Danes
od 11 - 14
strani
**Nakupovalni
vodič**
po
Celovcu
z vrsto
prijetnih
presenečenj

Slovenski knjižni sejem

Knjige na ogled

Ljubljana - Vsaki dve leti slovenske in tudi zamejske založbe postavijo na ogled dveletno bero knjižnih naslovov. Le-teh je na tokrat nem, že devetem po vrsti, knjižnem sejmu v Cankarjevem domu celo več kot na zadnjem.

Toda samo število knjig še ne more biti prava podoba našega, to je družbenega razmerja do knjige. Že nedavni beografski knjižni sejem, po obsegu nekajkrat večji od slovenskega, je nakazal dokaj slabe kažipote za prihodnost knjige, ljubljanski pa nujno potrebuje drugačen. Pa ne more biti najbolj bolče to, da se je število književnih naslovov recimo od lanskih 1100 znižalo na letošnjih 1000. Bolj je obiskovalec sejma lahko - če v množici knjig seveda sploh opazi - da je neizmerno narasla bera tako imenovanih lepih in praktičnih knjig. Čeprav je vsak sejem vedno tudi nekakšna parada, pa pozornemu ne more uiti, da gre za opazen pohod neduhovne kulture. Seveda na račun knjig takih za dušo in srce, kot temu pravi pesnik Tone Pavček. Knjig domače literature in prevodov je občutno manj, knjižni programi založb pa polni knjig s poučno vsebino.

Teh belih lis na sejmu ne morejo prekriti niti številne sejemske prireditve, s katerimi so se organizatorji v resnici potrudili: srečanja z literati, predstavitve knjig, priznanja založbam, tiskarnam, knjigarnam, avtorjem knjig, mentorjem. Ne nazadnje tudi nekatere posebne razstavke, kot je razstava 3000 let knjižne umetnosti v faksimile izdajah. Do pondeljka popoldne so poleg razstavnih obiskovalcem namenjene tudi prodajne police.

L. M.

Čekov je že manj

V banki so pri čekih korektni

Kranj, 14. novembra - Odkar so spremenili valutacijo čekov, se je njihovo število po posameznih poštah zmanjšalo pet do sedemkrat. Posebna, dvopartitna komisija, je pregledala bančno poslovanje na tekočih računih in ugotovila, da je gorenjska banka korektna.

Odkar so v Ljubljanski banki - Temeljni banki Gorenjske spremenili valutacijo čekov in pri dvigih gotovine na poštah in v drugih bankah za dan valutacije velja dan dviga gotovine, se je število čekov po posameznih poštah zmanjšalo od pet do sedemkrat in poplavilo čekov jih je torej le uspelo deloma zaučavati. Učinkuje pa tudi 2 odstotna medbančna provizija, kar velja v krajih, kjer je več bank.

Zaupanje v bančno poslovanje vzbuja poročilo posebne komisije, ki so jo sestavljali bančni uslužbenci in varčevalci, kontrola pa je napravila 7. novembra. Pregledala je nekaj naključno izbranih bančnih nakazil organizacijam za vnovčene čeke, ki so jih le-te predale banki 12. septembra in ugotovila, da so bila v vseh primerih sredstva nakazana še isti dan. Čeki, ki jih je banka prevzela ta dan so bili v obračunskem centru

banke obdelani in knjiženi šele 28. september, vendar z valuto 12. september. Pregledali so tudi nekaj čekov na tekočih računih občanov in prav tako ugotovili, da so bili valutirani pravilno. Član komisije Matevž Dagarin iz Škofje Loke je s seboj prinesel ček, kontrola je pokazala, da je bil prav tako pravilno valutiran, knjižen pa z zaostankom.

Kontrola je pokazala, da gorenjska banka ravna korektno, res je v zaostanku s knjiženjem, kar je pri poplavni čekov razumljivo, vendar pa spoštuje določila o valutaciji in pripombe so torej neupravičene.

M. Volčjak

IZDELAVA
VZBUDILA
IN PRODAJA
REZERVENIH
AVTOMOBILSKIH DELOV

STANE PLESTENJAK
JAKA PLATIŠE 13
PLANINA 64000 KRANJ
TEL.: 064-36-238
NUDIMO AVTODELE
ZA VOZILA ZASTAVA
750, Z - 101, Z - 128,
JUGO, Z - 126 P, LADA
KAROSERIJE ZA
ZASTAVA 101, JUGO, Z
- 128
PRVE KVALITETE IN
TOVARNIŠKO
OCENJENE
SPREJEMAMO
PLAČILA ZA NOVE
AVTOMOBILE
IZ PROGRAMA
ZASTAVA
DELOVNI ČAS:
ODPRTVO VSAK DAN
OD 14.00 - 19.00,
SOBOTA OD 8.00 -
12.00

GORENJSKI GLAS

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Vlak brez voznega reda

Na ljubljansko železniško postajo naj bi pripeljal v petek, 1. decembra, v eni ali več kompozicijah pa naj bi bilo po najnovejših podatkih okrog 10.000 Srbov in Črnogorcev s Kosovega polja in drugih krajev pokrajine, pa ljudje dobre volje srske, črnogorske in drugih narodnosti, pa napovedih tudi Slovenci, živeči v Beogradu s Števom Žigonom na čelu in domnevno Cankarjevo vnukinjo vred. Prišli bodo, vsaj tako predvidevam, v precej, zaradi dela prostega dne, prazno Ljubljano, da bi nam, od svojega vodstva zapeljanim in tlačenim Slovencem povedali vso resnico o težkem položaju Srbov in Črnogorcev na Kosovu. O nasišlu Albancev (ali Šiptarjev, kot jih zadnje čase imenujejo) nad njimi, mi pa prav tem verjamemo in jim celo dovoljujemo v Ljubljani zborovati, odpreti pa nam nameravajo tudi oči, da naše vodstvo ni pravo in da so sicer dobremu slovenskemu narodu vedno pripravljeni pomagati, da tako vodstvo odslovimo. Nič drugega nam nočejo. Niti tovarnam ne bodo vzeli. Če pa jih tega prve decembskega dne ne bomo poslušali, pa bomo pripravljeni na naslednje korake. Tudi na take, kot je odbor za pripravo vlaka, po njegovem kar vlaka bratstva in enotnosti, sporočil slovenskemu centralnemu komiteetu, da bodo drugi poveljvali Sloveniji in krojili nje zakone, sploh pa kakršnaki prepoved zborovanja v Ljubljani s strani slovenskih organov zanje nima veljave.

Aroganca in zanikanje slovenske suverenosti v Jugoslaviji brez primerjave sta mila izraza, čeprav smo morali Slovenci v zadnjem letu prav na račun Kosova in nazadnje dopolnil k naši ustavi, marsikaj požreti. Mi smo zoper miting, smo pa za druge oblike dialoga in odstranjanja spornih vprašanj. Tudi ob takratni ponudbi pravimo ne. Ne je reklo predsedstvo SZDL, ne je bil odgovor večine drugih zvez, ljubljanska SZDL pa v sredo o tem sploh ni razpravljala, ker meni, da nima pomena pogovarjati se z gluhim vslivjem. O vlaku resnice je včeraj razpravljal slovenski čeka, vendar v času pisania tega besedila stališče slovenskega partijskega vodstva še ni znano.

Nam ni treba dopovedovati o tragičnem obrazu Kosova. Poznamo ga, verjetno bolje kot marsikdo pozna slovenski obraz. Poudarjam: Kosovo je tragedija Srbov in Črnogorcev, je pa tudi tragedija Albancev in drugih živečih v pokrajini, zato iz trpljenja in revščine ljudi ni treba zganjati burke. Tudi o svojih politikih bomo sodili sami. Slovenija je edina v SFRJ, ki stalno raziskuje javno mnenje in sprašuje o priljubljenosti politike in politikov, pa odziv nikdar ni bil negativen. Celo obratno. Voditelji, v katere se zaletavajo posebej v 17. krajevni skupnosti Kosovo polje, uživajo med Slovenci velik ugled. K razmisliku sili popolna ignoranca naših uradnih organov, kot da ne bi bili naši, ignoranca pozivov k razumu in razumnemu in spoštljivemu pogovarjanju, zoper hrušnje (v SR Srbiji je menda mitingaštvo prepovedano), o čemer bo prav kmalu spet govor na predsedstvu države, v skupščini pa bi morali o tem sprejeti deklaracijo v sredo, pa so se žal spriči in bodo govorili decembra. K razmišljaju sili ponoven naskok na Slovenijo, pod parolami bratstva in enotnosti ter prijateljstva narodov, kar nam ni tuje, vendar to bratstvo kanimo kovati in ohranjati na drug način, in to na 1. decembra dan, ki so ga nekateri že zeli razglasiti za državni praznik, pa jim je očitno spodeljelo, saj se je tudi jugoslovanski partijski vrh izrek zoper praznovanje tega dne.

Kaj bodo posledice tega vlaka, če bo prišel v Slovenijo. Lahko zelo, zelo tragične, z dolgoročnimi posledicami. Tudi če bi vse skupaj minilo mirno, bo ostal spomin, da nam je nekdo spet nekaj vslil zoper našo voljo. Ko bi se vsaj uresničil zgodovinski dejaj, ki ga je v torkovem Delu v temi dnevi zapisal prijatelj Igor Guzelj: veliki Napoleon je med pohodom v Rusijo odnehal še potem, ko je osvojil zapuščeno Moskvo...

Priznanja krvodajalcem

Škofja Loka, 16. novembra - Občinska organizacija Rdečega kríža v Škofji Loki vabi krvodajalce na tradicionalno podelitev priznanj. Pridretev bo v petek, 17. novembra, ob 18. uri v jedilnici doma učencev v Podlubniku. Po podelitvi priznanj večkratnim krvodajalcem bodo v kulturnem programu sodelovali tamburaši orkestra Bisernica, vrtčevski zborček in igralec Polde Bibič, v družabnem delu srečanja pa bo igral ansambel Triglav.

H. J.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Naročnina za IV tromesečje 370.000 din

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjev (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbeni organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl Žleb (socialna politika, Tržič), Dušan Humer (šport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šnik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Draksler in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Mošč Pijadeja 1 – Tekoči račun pri SKD 51500-603-31999 – Telefon: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

NOVICE IN DOGODKI

OB SINDIKALNI KONFERENCI

Branko Iskra, predsednik gorenjskih sindikatov

Čas je prehitel sindikate

Kranj, 15. novembra - Konferenca Zveze sindikatov Slovenije, ki po delih poteka po občinskih sindikalnih organizacijah, odborih panžnih sindikatov, prihodnji teden pa bo tudi v republiškem svetu, je v pretežni meri naklonjena statutarnim spremembam v delavski organizaciji. Na Gorenjskem so se občinski sestavi konference stali minuli teden in, razen Kranja, potrdili v republiškem vrhu pravljene statutarne spremembe, ki temu pa so sindikalisti govorili še o številnih omembah vrednih prvinah prihodnjega sindikata. Ocene konference po delih je strnil BRANKO ISKRA, predsednik medobčinskega sveta ZSS za Gorenjsko.

Kakšno vlogo ima konferenca pri merjavi s sindikalnim kongresom?

»Če gre za odločitev, o katerih sicer praviloma odloča kongres, je moč v času med dvema konгресoma sklicati sindikalno konferenco. Statutarne spremembe so že takšna odločitev. Gre torej za nekakšen mini kongres. Po zameni statutarne komisije je razširjena konferenca sklicana po delih: v občinskih svetih, republiških odborih dejavnosti in republiškem svetu, kjer enakovredno odločajo. Tudi republiški svet ni nekakšno sklepno dejanje, pač pa na koncu sprejme zgolj ugotovitev o tem, ali so bile predlagane spremembe izglasovane z dvotretjinsko večino. Sodeč po doseđanjih odločitvah večina v sindikatih s spremembami soglaša.«

Kako ocenjujete konferenco v gorenjskih sindikatih?

»Zasedali so prejšnji teden in v štirih občinskih svetih z večino glasov potrdili predlagane spremembe, razen v Kranju, kjer so jih zavrnili. Slednja odločitev je, kaže, rezultat nestrinjanja z enofaznim postopkom sprejemanja statuta. Čeprav ne moremo mi-

mo odgovornosti statutarne komisije in republiških sindikatov, ki so se odločili za tako pot, pa mislim, da se ni politično modro razhajati pri proceduralnih vprašanjih.«

Zakaj?

»Ker nas zaradi nove zakonodaje in uveljavljanja podjetništva vse bolj preganja čas, ker v teh razmerah ne smemo pustiti praznega prostora, kar zadeva partnerstvo v podjetjih in pri sklepanju kolektivnih pogodb. Čas nas že prehitava, saj so ponekod že sklenjene kolektivne pogodbe, zahteva sindikata za varstvo delavčevih pravic in pogajanja za njegovo plačo pa niso prišle do izraza. Zato se je zlasti v mesecih podjetjih bat, da naši delavci niso postavljeni v enak položaj, kot delavci na zahodu. Tudi sprejeti statuti podjetij ne zagotavljajo delavcem vseh svoboščin, ki so predvidene. Mislim, da ni prav upirati se spremembam, ki so bile med ljudmi načelno že sprejeti. Govorim o zahtevah ljudi po drugačnem sindikatu od razprav o tem, ali so bile dovoljne, sprejetih

pred poldrugim letom. Spremembe statuta so le izpeljava volje ljudi. Delavci v vseh razpravah zahtevajo enotnost in samostojnost sindikalne organizacije, ki naj bo stanovska, medtem ko jih način organiziranja (bodisi prednostno v panžu) bodisi v občinski sindikat doslej ni toliko zanimal. Tudi zdaj, ko naj bi panžni sindikati dobili odločilnejšo vlogo, ne dvomijo o organizacijski ustreznosti, bolj o tem, ali bodo doseđanji odbori sindikatov dejavnosti v kratkem času uspeli sprejeti strokovno in pogajalsko odgovornost. Sicer pa delavce zanimala predvsem, kaj bo sindikat storil za uveljavljanje njihovih zahtev, za njihovo zaščito in za sindikalno solidarnost. Veliko vprašujejo tudi o tem, ali bo organizacija politična ali stanov-

ska. Mislim, da je prav vztrajati pri slednjem.«

Hkrati z občinskimi svetmi so zasedli tudi odbori panžnih sindikatov. Koliko poznate njihova stališča?

»Nekateri izražajo celo želje, da bi radikalno preskočili na novo sindikalno organiziranost, kjer bi imeli ti sindikati glavno vlogo. Toda v prehodnem obdobju nujno potrebujemo tudi občinski sindikat, kot brez dvoma potrebujemo sindikat podjetja, ki ga kasneje morda tudi ne bo več. Pač pa moramo v prehodnem obdobju razmaziti nalage, saj bi delavcu dvojnost sindikalnega delovanja nikakor ne bila v prid. Panžni sindikat je denimo v vlogi podpisnika kolektivne pogodbe, občinski naj bo v nadzorni vlogi. Slednji se bo ubadal tudi s konkretnimi problemi delavcev v občini, s pomočjo in strokovnim svetovanjem sindikatom v podjetjih, z zagotavljanjem pogojev delu sindikatom dejavnosti, s pravno pomočjo, zastopanjem delavcev pred organi, kot rečeno z nadzorom nad kolektivno pogodbo, s povezovanjem manjših podjetij, ki ostanejo izven branže, z delavci pri zasebnikih, z delavsko solidarnostjo in vzajemnostjo, morda z borzo delu, diskontnimi prodajami, blagajnami pomoči... In še eno je pomembno, pa naj gre za katerokoli organizacijsko obliko: v sindikatih bomo potrebovali ne več novih funkcionarjev, pač pa v imenu večje učinkovitosti in znanja strokovnjake.«

D. Z. Žleb

Svarilo občinskih "sisologov" Slovenije

Zavajanje o učinkovitejši in cenejši javni upravi

Kranj, 16. novembra - »Ne upiram se ukinitvi sisov, ker bi se bali za delo, ne upiram se nacionalnim programom in financiranju teh programov, trdim pa, da ni mogoče delati tako koreninov sprememb prek noči (v treh mesecih) in brez poprejnjih analiz razmer. Menimo, da je treba najprej doreči, kaj so realni nacionalni programi, drugo je, koliko bodo stali, kako bomo zbirali denar in jih uresničevali,« je glavni poudarek stališč, ki so jih v zvezi s slovensko "birokratsko revolucijo", slonečno na Ustavnem zakonu, sprejeli vodje strokovnih služb občinskih sisov že na svojem posvetovanju konec oktobra v Kostanjevici, dorekli pa v torsk v Kranju. Zato tudi predlagajo delegatom republiške skupščine, naj odklonijo začasno ureditev področja porabe "v prehodnem letu 1990", kot jo predlaže izvršni svet.

Po njihovem mnenju gre namreč republiški vlad predvsem za obračun s strokovnimi službami republiških sisov in prikrivanje lastne nemoči. Tudi zdaj, ne le z novo ustavo, je imela republiška vladu priložnost in pristojnost, da uskladi celotno balanco porabe v Sloveniji, vendar je ni izkoristila, ker tega področja preprosto ni obvladala. Dokaj je med drugim tudi neuresničena zahteva republiške skupščine, da mora izvršni svet Slovenije v letu 1988 predložiti za področje družbenih dejavnosti vse ustrezne sistemske rešitve. Vendar bi vladu to lahko naredila, posebej ker je imela močne zavezniche prav v občinah, kjer so se več let prejce neuspešno upirali širšim nacionalnim programom, ki niso imele realnega pokritja v denarju, ter aroganci in volontarizmu republiških strokovnih služb interesenski skupnosti.

Tudi z litjem državne in sisovske porabe v eno vrečo, njunih služb pa pod streho ene javne uprave, torej s centralizacijo besede in denarja, voda svojega "sovražnika" ne bo dotolkla, ker ga potrebuje; državna uprava temu delu pač ne bo kos. To se že potrjuje. Vsako področje, vsaka dejavnost se skuša po svoje organizirati, vsaka v bodoči organiziranosti išče čim boljši položaj zase, pregled nad celoto je spet oziroma še vedno zamegen.

Republiški izvršni svet utemeljuje preobrazbo z obljubo o učinkovitejšem, cenejšem, obvladljivejšem in gospodarskim razmeram prilagojenem sistemom porabe. Vodje občinskih strokovnih služb sisov pa v "kranjskih stališčih" dokazujojo ravno nasprotno. Pravijo, da gre za zavajanje javnosti, da se pravzaprav ukinja samo sestajanje skupščin sisov (ki jih je v občinah praktično že ukinila 50-odstotna mesečna inflacija) in formalna avtonomija sisovskih služb. Osnovni problem, to je gospodarskim razmeram neustrezen obsežen nacionalni program v družbenih dejavnostih, ostaja nedotaknjen in se celo širi. Glede na letosnji sproščeni ples prispevnih stopenj, ki bodo osnovna bilanci porabe v prihodnjem letu, gre namreč za okrog 20 odstotkov večji obseg denarja. Ob takšni doli in brez sisovskih izgub, ki ostajajo v občinah, republiški upravi najbrž ne bo težko pozitivno poslovali. Ob tem pa se velikim sistovom gospodarskih sisov (ceste, železnica, energetika, PTT), ki so bili že zdaj neobvladljivi, odturnjeni od odločanja ljudi, "začasna" reforma še niti prav ne loteva.

"Kranjska stališča" opozarjajo tudi na posledice spremenjenega ustavnega položaja občine, ki se iz komune spreminja v lokalno samoupravo s približnimi pristojnostmi sedanje krajevne skupnosti. Občinski izvršni svet bodo tako v prihodnje skrbeli le še za vzdrževanje zgradb osnovnih in srednjih šol, financiranje društev in družbenih organizacij, za nekatere občinske reweže, gradili solidarnostna stanovanja, čistili in popravljali lokalne ceste in ulice, skrbeli za odvoz smeti in gradnjo kanalizacije, gradili krajevno telefonsko mrežo in pokrili vse izgube v zdravstvu, otroškem varstvu in sociali...«

H. Jelovčan

Ljudje se ne zavedajo nevarnosti

Plaz lahko odnese Dražgoše

Škofja Loka, 16. novembra - Dražgošani so nevarnost zdrsa zemlje očitno vzel v zakup, podobno kot se kadilci zavestno sprijaznijo z možnostjo raka, je dejal Tadej Markič iz kranjskega Projektnega podjetja, ki je pred tremi leti izdelal idejni projekt sanacije okrog dva kvadratna kilometra zemeljskega plazu, zatem pa tudi projekt izsuševanja lokalnih plazov in regulacije od vtoka v potok Vovček do ceste na Jelenšče.

Krajani so, tudi z denarjem iz občinske blagajne, za zdaj uspeli zgraditi eno kanalet, medtem ko se okrog druge zemeljskega izvršnega sveta, še prepričujejo. Krajane je treba seznaniti z dejansko nevarnostjo, so vztrajali v izvršenem svetu, Projektnemu podjetju pa naročili, naj začne z natančnimi meritvami drsenja, ki bodo najbolj trden argument strahu, ter izdelala projekt drenaže plazu nad Dražgošami. Le s prečno drenažo, ki bi zajezila prodor vode v plazovit teren, bi nameč končno opravili s pretečo nevarnostjo

Po končanih občinskih volilnoprogramskeh sejah Zveze komunistov na Gorenjskem

Dobra osnova za volilne programe

Kranj, 15. novembra - Oblikovanje programov v novem političnem pluralnem prostoru je izjemnega pomena, saj se bo vsaka zveza skušala programsko legitimirati, poudarja sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko BORIS BAVDEK.

Programskovolilne seje gorenjskih občinskih organizacij Zveze komunistov so končane. Sodelovali ste na vseh petih. Kakšna je vaša kratka ocena teh konferenc?

"Občinske organizacije Zveze komunistov so na volilnoprogramskeh sejih obravnavale in večinoma tudi sprejele programske usmeritve. V njihovo oblikovanje je bil vložen velik napor predvsem zato, ker se komunisti zavedajo, da je treba v današnjem času ponuditi nove, konkretno programe zaradi spremenjenih družbenih okoliščin, kot na primer pluralizem lastnin, politični pluralizem, razvoj podjetništva, usmeritev k Evropi itd. Sodim, da so sprejeti programske usmeritve zelo ustrezna osnova za izdelavo konkretne volilne programe, s katerim bodo kandidati iz vrst komunistov tekmovali za zaupanje delavcev. Oblikovanje programov v novem politično pluralnem prostoru je izjemnega pomena, saj se bo vsaka zveza skušala programsko legitimirati."

Konference so bile tudi volilne. Šlo je v bistvu tudi za kadrovsko prenovitev, preveritev. V nekaterih občinah se je zapletlo pri izvolitvi sekretarjev, ki dožnost opravljajo poklicno. Je to znak, da poklicno funkcionarstvo ni več privlačno?

"Preden odgovorim na to vprašanje, želim poudariti, da so govorniki na konferencah

Janez Justin in Milan Čufer iz kranjske Save

Sindikat kot cvetni prah, ki povzroča alergijo

Kranj, 15. novembra - Minuli petek je sindikalna organizacija iz kranjske Save v našem časniku objavila odprto pismo republiškemu sindikalnemu vrhu, v katerem se hudeje nad njegovim prepočasnim odzivanjem na družbene spremembe, v katerih se bo tudi vloga sindikata docela pred drugačila. Tako je moral sindikat Save v spremembe na svojo pest in nekako pokazal, kako se sindikat prenavlja od spodaj navzgor, v obrati smeri od zdaj predvidene v programu Neodvisnih sindikatov Slovenije. Sicer pa v Savi tudi v drugih pogledih prehituje svoje stanovske kolege, že lep čas so zaščitniki delavcev v tovarni, potegujejo se za vrednejšo ceno njihovega dela, zaradi česar tudi kratki stiki z vodstvom niso nič nevskdanjega, ali kot na pol v šali pravita naša sogovornika JANEZ JUSTIN, predsednik sindikalne konference v tovarni in sekretar MILAN ČUFER, sindikat deluje na vodstvo kot cvetni prah, ki zbuja alergijo.

Najprej smo v časopisu brali pismo domžalskih sindikatov delavcev, zatem vaše republiškemu sindikalnemu vrhu. Imata kako stično točko? Domžalsko pismo se dotika statuta podjetij in mesta sindikata v njem, naše pa nesprejemljivega dogajanja ob sprejemanju sindikalnega statuta in predvsem poznežnosti teh aktov. Priti bi morali že spomladji, preden smo se v tovarni organizirali kot podjetje, da bi vedeli tudi sindikatu najti pravo mesto v njem. Saya je od 1. julija naprej podjetje, sindikat pa smo bolj ali manj intuitivno vnesli v statut podjetja določila o sindikatu, ki so bila na republiki tedaj še v osnutku. Pri tem smo naleteli na nemalo težav, ovir, vendar smo si kljub temu uspeli zagotoviti dokaj širok radius delovanja. Zatikalo se je na primer pri stavkah, ko naj bi po sindikalnem prepričanju stavkoče delavce sčitili, vendar tu nismo bili enakih misli z vodstvom. Skratka, do 1. julija s sindikalnega vrha nismo imeli nobenega dokumenta, po katerem bi se ravnali pri snovanju sindikata podjetja. Tri mesece smo se mučili z določili in končno z močno sindikalno akcijo pred zbori delavcev dosegli, da je obvezjal tudi sindikalni prav v statutu podjetja. V enakem položaju so zdaj tudi sindikati drugod: šele dva meseca, preden bodo povsod obvezljiva podjetja, imajo v rokah ustrezeno dokumente."

Zapoznlost dokumentov vam je torej narekovala odprto pismo?

"Da, poleg tega pa tudi politična sprejemanja sprememb v zdaj veljavnem sindikalnem statutu, ki je potekala enofazno. Njisi bodo ti dokumenti še tako dobrati (in tega jim ne gre oporekat), se ne moremo strinjati z načinom, ko smo se primorani o njih odločiti z da ali ne, predtem pa nismo mogli dati pripomb na osnutek."

Če bi imeli možnost, kaj bi priporavnili k vsebinski sindikalnega statuta?

go bolj zahtevno. Zna se zgoditi, da se bomo s podobnim problemom strečali tudi ob spomladanskih volitvah."

So dobila stališča slovenskega centralnega komiteja o prenovi med gorenjskimi komunisti podporo?

"Razprave, tako na volilnoprogramskeh sejih osnovnih organizacij kot občinskih organizacij, so jasno pokazale, da se komunisti zavedajo, da moramo v procesu prenove Zveze komunistov in političnega pluralizma, ki ga tudi večinsko sprejemajo, zagotoviti tem razmeram prilagojeno Zvezo komunistov. Upam si trditi, na osnovi teh razprav, da bosta program in statut, ki ju je ponudil centralni komite Zveze komunistov Slovenije, naletela na zelo pozitiven odmev. Na sejah je bila izražena velika podpora prenovitvenim naprom v centralnem komiteju. Razprava o teh dveh dokumentih bo potekala zlasti intenzivno ta mesec in potem do konference ZKS, ki bo 22. in 23. decembra. Predpostavljam, da se bomo v primeru, da bodo programske usmeritve za 14. izredni kongres ZKJ bistveno vsebinsko odstopale od slovenskih, sočasni s ponovno močno izraženim pojavom združljivosti članstva v Zvezi komunistov Slovenije oziroma Zvezi komunistov Jugoslavije."

Vprašanje članstva. Znano je, da upada, sprejemanja novih pa ni. Je bilo na tej pomembni problemi posebej govor na konferenci?

"V poročilih je bilo posebej obdelano gibanje članstva. V zadnjih štirih letih smo na Gorenjskem zmanjšali število članov. Predvsem je šlo za izstope, delno tudi za črtanja, nekaj pa je bilo izključen. Poseben problem predstavlja skromno sprejemanje novih članov, čeprav prav letos Gorenjska prednjači med slovenskimi regijami pri sprejemanju novih članov. Zaskrbljujoča so izstopanja intelektualcev, predvsem v izobraževanju in zdravstvu, prav tako pa izstopajo tudi delavci. Močan argument za izstopanje je tudi visoka članarina."

Bo volilnoprogramske seje po občinah sledila seja medobčinskega sveta?

"V začetku januarja bo seja medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko. Njena naloga bo oceniti preteklo delo, sprejeti programske usmeritve in izvoliti novega sekretarja."

J. Košnjek

nega servisa. Ali drugi primer: v kateri sindikat dejavnosti naj se povežemo kot sindikat podjetja, ki ne združuje zgolj delavcev ene stroke? V tovarni imamo tudi

S plačami so bili delavci v Savi dolgo v občinskem vrhu, do marca letos celo na tretjem mestu med gospodarskimi organizacijami. Z uglednega vrha so zdaj padli na 13. mesto. Od 4300 zaposlenih v Savi je kar 3000 delavcev prejelo plačo, nižjo od povprečja. Nadure so sicer ta dejstva malce prikrile, skriti pa jih niso mogle. Ko se je sindikat vlekel za boljše plače, je slišal očitke, da izsiljuje, toda sindikat si tako pač predstavlja svojo pogajalsko vlogo.

Vsebinsko se obračamo k zahodnim sindikatom, funkcijarje pa bi še zmeraj nastavljali po romunsko. Delavci nasprotujejo »kolobarjenju« funkcijarjev: ne zaupajo namreč, da se bo za delavske pravice iskreno potegoval nekdo, ki je bil poprej generalni direktor, notranji minister ali partijski funkcijar. Tudi to jim ni všeč, da slovenskega sindikalnega predsednika ne volijo neposredno, ampak prek delegatov na kongresu, ob tem pa imajo prihodnji domnevno neodvisni sindikati polna usta demokracije.

Prihodnji sindikat podjetja Sava pričakuje, da bo del tripartitnega sistema, ki ga sestavljajo vodstvo - delavski svet - sindikat. Vodstvo slednji ne bo podstavljal noge pri razvojnem vedenju firme, niti pri regularnem razporejanju delavcev, pač pa bo aktiven pri varstvu pravic delavcev, plačah in delavčevem socialnem položaju.

D. Z. Žlebir Foto: F. Perdan

Vloga občine v tržnem gospodarstvu

Skoraj nič več vtikanja

V škofjeloškem izvršnem svetu se ne pritožujejo nad novo zakonodajo, ki občini jemlje skoraj vse pravice vtikanja v gospodarstvo.

"Dosej je bila najpomembnejša vloga "občine" v organizaciji zdržanega dela, kadar so bili tam bistveno skaljeni samoupravni odnosi ali huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ni izpolnjevala z zakonom določenih obveznosti. V takem primeru je občinska skupščina izrekla ukrep družbenega varstva.

"V škofjeloški občini ta poteza ni bila pogosta niti se ni "občina" s kakšnim posebnim navdušenjem vtikala v "zasebnost" delovnih kolektivov. Običajno so zadoščali že predsanacijski ali sencijski programi, da se je položaj v organizaciji spet prevesil na plus. Po novem zakonu o računovodstvu občina nima več pravice zahtevati takšnih programov, po zakonu o podjetjih pa tudi ne izrekati ukrepov družbenega varstva ter odločati, kdo je lahko na celu podjetja in kdo ne. Ukrep družbenega varstva ima zakonsko osnovo samo še do konca tega leta oziroma do dne, ko se organizacija preoblikuje v družbeno podjetje.

"Ce pogledamo s praktične plati, si omenjeno spremembo lahko različno razlagamo. Prav je, da postane podjetje bolj samostojno, svobodno, še zlasti, ker "občina" za vtikanje nimajo posebnih strokovnjakov. Vendar pa to pomeni samostojnost in svobodo tudi v slabih časih, kakršnih je doslej morda prav vtikanje od zunaj organizacije resilo propad. Zadnji tak zgovoren primer učinkovitega ukrepa družbenega varstva v Škofji Loki je Gradišov tozd Lesno predelovalni obrati, ki ga je rešila samo prisilna zamjenjava poslovodne ekipe. Če bi se to dogajalo kakšno leto kasneje, bi šel obrat najbrž v stečaj. Vprašanje je namreč, ali bi delavci sami zmogli tako odločno zarezati v lastno rakasto tkivo.

"Po novem bo torej "občina" lahko bedela samo še nad zakonitostjo dela podjetja, povzgnila glas, če bodo ogrožene pravice delavcev ali družbenega lastnina. Čeprav velik del zakonodaje še manjka in vrsta vprašanj se ni dorečenih, je jasno, da bo "občina" morala v prihodnje uveljavljati svoje morebitne interese v gospodarstvu z dogovaranjem in ustvarjanjem pogojev za opravljanje posameznih gospodarskih in drugih dejavnosti, zlasti pa bo morala bolj intenzivno kot doslej začeti s trženjem prostora. Marsikom v marsikaterem podjetju takšna odtujenost "občine" ni po volji, saj je dogovorna ekonomija - če je bil seveda med monopolisti - dosti manj naporna od tržne.

H. Jelovčan

Osnutki programskega zasnove v razpravo

Nova hotela v Kranjski gori in v Gozd Martuljku

Jesenice, 16. novembra - Člani jeseniškega izvršnega sveta so na minuli seji razpravljali o osnutku programskega zasnove, ki jih je po pogodbji s skladom stavbnih zemljišč občine Jesenice izdelal Atelje za prostorsko projektiranje Jesenice, ob sodelovanju Upravnih organizacij za družbeno planiranje.

Izdelali so programske zaslove za šestnajst ureditvenih območij. Vse so pripravljene kot osnutek in bodo posredovane krajevnim skupnostim v javno razpravo od 21. novembra do 12. decembra letos.

Na poligonu Podkoren naj bi med drugim rekonstruirali sedežnico, obnovili dovozno cesto in ustreznno rešili oskrbo z vodo ter odvajanje odpadnih voda. **Na opuščeni železniški pragi v Kranjski gori** naj bi zgradili hotel A kategorije ali visoke B kategorije z 90 posteljami ter parkirišča; **za Log** program vključuje družbeno in zasebno stanovanjsko gradnjo s penzionimi, manjšo trgovino, restavracijo; **kamp v Gozd Martuljku** naj bi postavili na območju, ki obsega 72.000 kvadratnih metrov z vsemi spremljajočimi objekti sodobnega kampa, **v Gozd Martuljku** pa se postavili hotel A kategorije z 90 posteljami in prenovili mladinski dom v apartmajih; **za Mojstrano** imajo v program hotel C kategorije z 90 ležišči, bazenom in rekreacijskimi površinami ter prostore za turistično poslovalnico, trgovino, apartmaje in parkirišča. Na Prodih pa naj bi se ohranilo športno igrišče z novo ureditvijo samitarnega in garderobnega objekta. Tu predvidevajo tudi »možnost dopolnitve sedanja stanovanjske gradnje«. Na območju nekdanje cementarne in Mlača so predvidene rekreativne površine in stanovanjska blokovna gradnja (tri objekti) in deset vrstnih hiš.

Na Hrušici naj bi zgradili še nekaj stanovanj, na Lipah 70 družbenih stanovanj in 20 zasebnih hiš, **pod Ajdro** na Potokih pa 31 zasebnih hiš.

Če bodo te in druge programske zaslove po krajevnih skupnostih sprejeli, bo potrebno ob sprejetju dopolnil družbenega plana občine spremeni sedanj program priprave prostorskih izvedbenih aktov.

D. Sedej

LTH

DP LTH Škofja Loka p.o. na podlagi sklepa delavskega sveta objavlja razpis za imenovanje GLAVNEGA DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko izobrazbo tehnične, ekonomske, organizacijske ali druge ustreerne smeri,
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delih,
- da aktivno obvladajo en svetovni jezik,
- da imajo sposobnost za uspešno gospodarjenje in organizacijske sposobnosti, razvidne iz dosedanjih zaposlitev,
- da predložijo program dela in razvoja podjetja.

Vloge s pisnimi dokazili naj kandidati pošljajo na naslov: LTH Škofja Loka, Kidričeva 66 z oznamko "za razpisno komisijo", in sicer v 8 dneh po objavi razpisa.

KRATKE - GORENJSKE

Letos spet poldrug kilometer proti Radovni - Ureditev regionalne ceste v Radovno iz Mojstrane je pravzaprav skupni program Skupnosti za ceste Slovenije in jeseniške ter radovljische cestno komunalne skupnosti. Medtem ko je v republiškem programu nekako na "stranskem tiru", si jeseniška komunalna cestna skupnost na podlagi srednjeročnega programa za to obdobje pripravlja, da bi jo čimprej uredila. Po lanski ureditvi v predzadnjem delu pred Radovno so letos razširili in jo uredili v makadamu tudi v spodnjem delu. Poldrug kilometer je zdaj urejen in pripravljen za asfaltiranje. Prihodnje leto, upajo, da bo morda prišel na vrsto še odsek do priključka na regionalno cesto v Mojstrani. Malo bolje kot na tej pa je glede obvoznice v Kranjski govi. S skupnimi vlaganji (tudi republiške skupnosti za ceste) in ker je projektna dokumentacija že gotova, je tako rekoč vse že pripravljeno za pričetek del. Na sliki: občinska komunalna cestna skupnost Jesenice je letos sama uredila poldrug kilometer dolg odsek ceste v Radovno. - A. Ž.

Drug plat

Skrb za naravo, za varstvo zemljišč, čisto okolje, za ohranjanje naravne in kulturne dediščine... postaja končno vendar vedno bolj resen in marsikje na trenutku tudi že odločilen razlog za sprejemanje ali zavračanje različnih razvojnih projektov. Ne gre le pri tem za program vključevanja v Evropo, saj bo še kaj drugega odločilno, kako in ce bomo vstopili vanjo. Gre vse bolj za spoznanje in zavestno preprica, da smo doslej največkrat preveč kruto posegali na področja, ki se nam danes z bolj ali manj hudimi posledicami že vratajo kot zgrešena poteza nedavnih odločitev.

Ob vse bolj prebujočem se prepricanju, da imamo pač le eno okolje in bomo imeli takšnega (in tudi zanamci), kolikor bomo pač odločni v zavesti, da vse, kar bi bilo dobro ta trenutek, ne gre površno sprejemati, saj se lahko sprevrže že jutri v nepopravljivo škodo, pa še vedno največkrat ne vidimo dlje od čustvene prizadosti ali pa čez sosedov plot. Zato je ravno druga plat še vedno največkrat navidezna osveščanja v skribi za čisto in zdravo okolje, tista, še vedno prava slika sedanega trenutka. Na tej poti bomo morali namreč premagati še eno oviro, ki se ji reče lahko tudi Sprenevedanje.

Zelo lepo in prav je, da nam čustveno in še iz številnih drugih razlogov, ki sodijo v okvir ohranjanja okolja in naravne dediščine ni vseeno, kaj se bo v nekem našem bližnjem prostoru zgodilo in potem "živel" z nami. Vendar pa se pod to resno prizadostjo hitro pokaže popolnoma drugačen obraz; na primer takšen, kot ga je odkrila nova blejska vpadnica v njeni sedanjih okolicah. Pa naj bo ta ugotovitev, ki je bila navržena na zadnjem zboru krajanov na Bledu, zgoj naključje ob splošnem razmišljaju o drugi plati medalje...

A. Žalar

V Trebežu razstavili staro napravo

Skrb za tehniško dediščino

Jesenice, 13. novembra - Ob kisikarni v Trebežu so železarji postavili izredno zanimivo staro kisikovo kolono, ki so jo takoj po vojni sestavili domači delavci. Treba bi bilo ohraniti tudi vse ostale naprave, ki ležijo pozabljenje po skladisčih.

V jeseniški občini posebej Železarna prizadenvno skrb za tehnično dediščino in tako so ob koncu oktobra s krajšo slovesnostjo, v Trebežu na Javorniku, razstavili kot del tehnične dediščine obnovljeno kolono za proizvodnjo kisika. Postavili so jo ob kisikarno v Trebežu.

Prvo kisikovo kolono za utekočinjenje kisika iz zraka s pranjem so naredili leta 1913 v Nemčiji. Napravo so uporabili za dotok kisika v plavž. V jeseniški železarni pa so prvo tako napravo montirali okoli leta 1930. Kisik so uporabljali za varjenje cevi v takratni cevarni.

Leta 1948 pa je v Železarni eksplodirala kisikova kolona, ki je proizvajala 34 kubičnih metrov kisika na uro. Vendar pa so tedaj nekatere delavci takoj prijeli za delo in s tem, ko so jo usposobili, tedaj prihranili železarni več kot 50 milijonov dinarjev. Kmalu pa so se železarji sami usposobili za izdelavo kisikovih naprav, ki so jih postopoma zamenjali s stariimi.

Dete stare in najstarejše kisikove kolone so našli v skladisču na Blejski Dobravi in takoj nato je prišla pobuda, da bi jo obnovili in postavili kot tehniški spomenik. Kompletiranje je bilo precej naporno, vendar jim je uspelo najti manjkajoče dele, razen plinolova in nekaterih manjših delov. Zdaj je naprava povsem obnovljena in kaže ves postopek pridobivanja kisika.

Napravo so označili kot tehniški spomenik zato, ker priča o inovativnosti tistih, ki so jo izdelali in usposobili za obravvanje. V Železarni je še veliko starih naprav, ki bi jih radi primerno rekonstruirali in razstavili: Peltonove turbine, ozkotirne lokomotive, martinovke, Stara Sava. Vse to ne sme utoniti v pozabo, kajti tehnička dediščina je bogastvo in ne breme.

D. Sedej

ureja ANDREJ ŽALAR

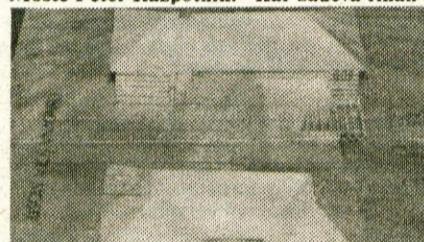
V krajevni skupnosti Moste uresničujejo referendumski program

Na vrsti je težko pričakovana šola

Moste pri Komendi, 16. novembra - Krajevna skupnost Moste je skupaj s sosednjima krajevnima skupnostima Križ in Komenda na skrajnem jugozahodnem robu kamniške občine, a vendar še vedno v tako imenovani geografski Gorenjski, čeprav sedanja "pokrajinska" razmejitev v Sloveniji občini Kamnik in Domžale izloča iz upravnega Gorenjske. O načrtih krajevne skupnosti Moste in obeh sosednjih smo tudi v Gorenjskem glasu že pisali. Vse tri omenjene krajevne skupnosti, še posebej pa krajevna skupnost Moste, sodijo v tiste, danes redke izjeme med krajevnimi skupnostmi, kjer so se krajanji za uresničitev nujnih potreb in rešitev problemov v tem srednjeročnem obdobju odločili na referendumu za samoprispevki.

Referendumski program, ki so ga v krajevni skupnosti Moste (1340 prebivalcev) z naselji Moste, Suhadol in Žeje potrdili z odločitvijo za samoprispevki 1986. leta, vključuje izgradnjo skupnih mrliskih vežic (za vse tri krajevne skupnosti Komenda, Moste in Križ), ureditev meteorne kanalizacije v Suhadolah in centra vasi, javno razsvetljavo v Mostah in Suhadolah, pripravljalna dela za dograditev osnovne šole Moste s telovadnicom in kabinetnimi učilnicami ter prometno ureditev. Kaže, da bodo do konca plačevanja samoprispevka program uresničili. Mrliske vežice so že leto dni zgrajene v Komendi. Tukaj pred zaključkom je ureditev meteorne kanalizacije v Suhadolah. Pred izvedbo je pridobitev idejnega projekta središča Suhadol in že tudi javne razsvetljave v Mostah in Suhadolah. Sprejet pa naj bi bil še letos na podlagi referendumskoga programa tudi ureditveni načrt (MO2), ki je podlaga za dograditev šole.

"Za zdaj je pravzaprav potekalo vse po programu," je med nedavnim obiskom povedal predsednik sveta krajevne skupnosti Moste Peter Razpotnik. "Kar zadeva finan-

Peter Razpotnik

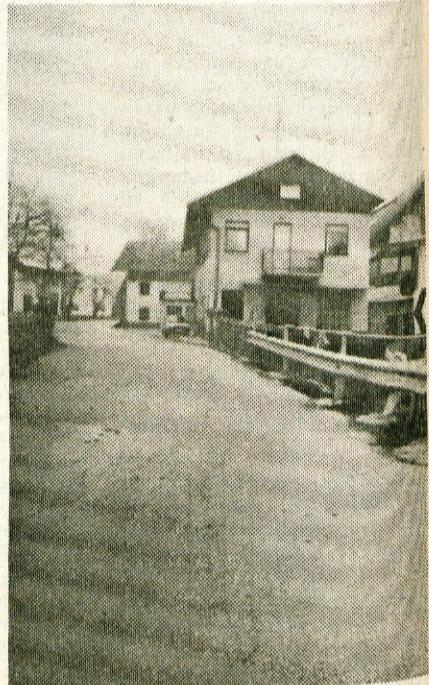
ciranje načrtovane dokumentacije, nas ne bi smelo nič presenetiti. Skrbi pa nas v krajevni skupnosti, kako bo pri šoli z uresničitvijo programa, ki je sestavni del občinskega. Za zdaj so po občinskem programu že bile uresnjene šole v Duplici, Stranah in Nevjah. Prihodnje leto smo na vrsti mi. Vendar trenutno zelo slabo kaže z denarjem. Bila bi velika škoda, če ne bi začeli z deli. Nenazadnje že zdaj ugotovljamo, da v krajevni skupnosti kar s 50 odstotki uresničujemo skupaj začrtane programe v občini na našem območju, čeprav znaša osnovni delež pri različnih skupnih delih za krajevne skupnosti le 10 odstotkov. Vendar upanje, da bomo pri šoli prihodnje leto začeli z deli, staja."

Sicer pa se še bolj odmakneno kot šola ta trenutek kaže prometna ureditev. Regionalna cesta Križ-Moste je namreč vedno bolj prometna, brez urejene pešpoti pa zelo nevarna za pešce in kolesarje, med katerimi so v velikem številu prav šolarji. Morda bodo uspeli urediti odsek med Križem in začetkom vasi Moste, saj so projekti gotovi in vse pripravljeno za začetek. Ne vidijo pa še vedno rešitve skozi naselje Moste, čeprav je varianca, kot pravi pred-

sednik sveta KS Peter Razpotnik, da bi cesto speljali izven naselja, izključena zaradi posega v kmetijske površine.

"Kakorkoli že, ta regionalna cesta bo nekako, kar zadeva varno ureditev skozi vas, morala dobiti prednost. Sicer pa smo v tem trenutku pred neke vrste pomembno dilemo, o kateri bo prav gotovo še precej razprave. Na našem območju oziroma robu je namreč opredeljeno kot tretji rešitvena varianta odlagališče komunalnih oziroma sanitarnih in industrijskih odpadkov..."

A. Žalar

Promet po regionalni cesti skozi Moste je vedno gostejši in cesta za pešce in kolesarje zato že zelo nevarna...

Prihodnjo soboto v Cerkljah

Peli so jih moja mati

Cerkle, 16. novembra - Turistično društvo Cerkle uspešno uresničuje program, ki ga je sprejelo na zadnji skupščini. Med različnimi aktivnostmi za razvoj turizma pod Krvavcem so takrat poudarili, da bo dobrdošla vsaka pobuda in zamisel, ki bo popestrila turistični utrip v kraju.

Lani so na ta način pripravili prireditve Naj pridelek... Že takrat pa je Franc Frantar, član odbora društva in vodja folklorne skupine Penzion Jagodic in Vopovelj razmišljal o prireditvi, na kateri so oživeli pesmi, ki so jih pele naše babice.

"Nekaj podobnega, kot sem imel v mislih, so potem uresničili v Andražu pri Preboldu. V društvu smo se odločili, da od zamsilne ne odstopimo, posebej še po televizijski predstavitvi družine, ki je nastopila v oddaji Zdravo. In tako smo zdaj pred prireditvijo, ki bo imela tudi enak naslov, kot tista v Andražu. Obiskal sem družine v sedmih krajevnih skupnostih pod Krvavcem in se z njimi dogovoril za nastop in za

program. Na prireditvi bo nastopilo sedem družin, vsaka pa bo zapela ob instrumentalni spremišči ali brez nje po tri pesmi naših babic in dedkov. Med njihovim izvajanjem pa bodo nastopili tudi posamezniki na različnih instrumentih in naša folklorna skupina," je razložil zamisel oziroma prireditve, ki bo ena od letošnjih v okviru praznovanja 750-letnice Cerkelj, Franc Frantar.

Prireditve Družina poje z naslovom Peli so jih moja mati bo v soboto, 25. novembra, ob 19. uri v prenovljeni kinodvorani zadržnega doma v Cerkljah. Prireditelj-Turistično društvo Cer-

klije je pripravil za nastopajoče posebna priznajna in praktične nagrade. Vstopnice za prireditve se dobijo v predprodaji pri Mari Tarman, tajnici turističnega društva.

Franc Frantar, ki je sam naredil tudi lectovo srce, kot simbol prve tovrstne prireditve v Cerkljah, je tudi povedal, da je letošnja v okviru 750-letnice Cerkelj namenjena družnam iz krajev pod Krvavcem. Prihodnje leto pa naj bi pripravili na prostem, nanjo pa povabili družine iz vse Slovenije.

Smukov mlin je na novo zaživel v gostišču

Iz vsakega kota veje domačnost

Retnje pri Tržiču, novembra - Če se pri avtobusni postaji sredi kriškega polja zapeljete proti Retnjem in se skozi vas spustite čisto do dna, tam pa ostro zavijete levo, boste prišli do Smukovega mlina. V začetku oktobra so v nekdanjih hišnih hlevih odprli, lahko rečemo, najlepše gostišče v tržiški občini, ki bo s svojo ponudbo nemalo obogatilo sicer dokaj revno tržiško gostinstvo.

Smukova domačija je včasih slovala po mlinu in cvekarni ter eni prvih zasebnih malih elektrarn, danes jo bolj poznamo po kozmetičnih in protirevmatičnih mazilih, ki jih po prekušenih receptih pripravlja Šimen Smuk. Od letošnjega oktobra pa bo hišni sloves ponese po Gorenjski in še dlje z veliko mero okusa in posluha za vse lepo in domače urejeno Smukovo gostišče. Malo je gostinskih hramov, kjer ti sleherni kotiček v trenutku postane drag, del twoje intime, in se skleneš, da se boš sem zagotovo še vrnil. Če ne prej takrat, ko bo tu spet prvi kulturni večer, kot je bil ta četrtek z našim najboljšim harmonikarjem Vitalom Ahačičem, nekdanjim oktetovcem Tonetom Kozlevčarjem in kvartetom bratov Zupan (Saj je kar preveč lepega za en sam večer!). Ali pa kakšnega lepega dne, ko bo tamle s kriškega polja videti Triglav

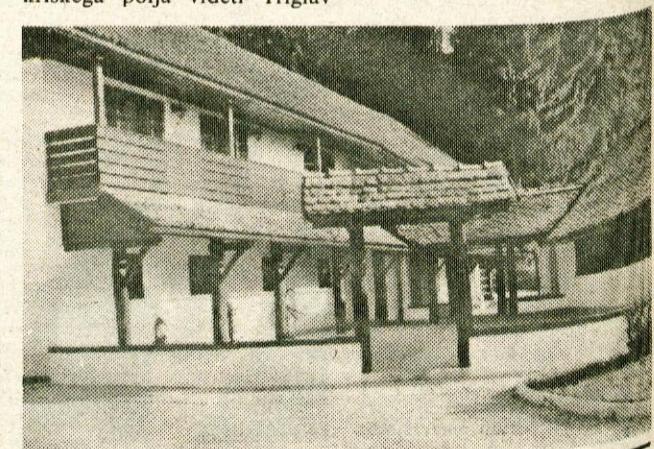
kot na dlani in bo tule spodaj pri Tržiški Bistrici Dobrča tako blizu, da bi lahko z roko segel na njen zasneženi goli vrh, priti sem dol le na kavico in meroči miru in tišine, na prijazno besedo mame Marije. S kakršnimikoli željami boste že prišli, boste dobrodošli. Opoldne odpirajo in takrat vam bo kuhar Borut, ki je obredel že kar lepo število svetovljanskih kuhinj, pripravil tudi kaj po želji. Danes je imel v svojih lončih minestrone juho in picato milaneze z odličnim puranovim zrezkom, vse skušaj pa aranžirano tako eksotično, da je bilo skoraj škoda razbrskati krožnik...

Saj veste, kako se pride do Reten? Da, po starci cesti iz Naklega proti Križam, sredi polja pa levo. Le ne ustrašite se makadamskega klanca. Samo izgleda strm.

D. Dolenc

Nastopajočim bodo podelili posebna priznajna...

Likvidnostne težave leške Verige in zapaškega Sukna

Za preživetje gre

V leški Verigi in v zapaškem Suknu naj bi si del denarja za likvidno poslovanje zagotovili s prodajo premoženja - stanovanj, počitniških domov, poslovnih prostorov in zemljišč, podobno kot v Tekstilindusu in Unitelu.

Radovljica, 13. novembra - Delovni organizaciji Veriga Lesce in Sukno Zapuže (prva zaposluje 1300 delavcev, druga 290) sta v težavah že nekaj časa, kar dokazuje tudi to, da je radovljški izvršni svet v sedanjem mandatu že nekajkrat obravnaval njune sanacijske programe, vendar so se razmere občutno poslabšale predvsem po ukinjenju "jugomenice". Zadolžena podjetja, ki se niso dovolj pripravila na ta že nekaj mesecev napovedani ukrep, so se znamenite v hudi finančnih stiskah, med njimi tudi delovni organizaciji Veriga in Sukno, v katerih je oktobra prišlo pri izplačilu osebnih dohodkov do blokade žiro računov. Prav visoka zadolženost (Veriga ima 103 milijarde dinarjev dolgoročnih in 99 milijard kratkoročnih posojil, Sukno pa 13 milijard dinarjev dolgoročnih in 78 milijard kratkoročnih) je ob dejstvu, da organizaciji ne zmorate več plačevati obresti, sprožilo zahtevo po korenitem izboljšanju likvidnosti. Analize, pri izdelavi katerih so sodelovali predstavniki obeh delovnih organizacij, izvršnega sveta in gorenjske banke, so pokazale, da imata organizaciji še nekaj možnosti, da ob primerni pomoči začnetna normalno in likvidno poslovanje. Ker so ocenili, da bi dodatno zadolževanje zaradi vpliva visoke inflacije samo še poslabšalo razmere, so predlagali (in tudi sprejeli) rešitev, da bi zmanjšali dolgove in izboljšali likvidnost s prodajo dela ne-proizvodnega premoženja. Pri tem so se odločili za podoben način kot v kranjskem Tekstilindusu in v Unitelu na Blejski Dobravi. V Verigi, kjer bi za normalno likvidnost potrebovali 146,5 milijarde dinarjev (približno pet milijonov nemških mark), in v Suknu, kjer bi potrebovali nekaj manj kot 30 milijard dinarjev, naj bi si del denarja zagotovili s prodajo stanovanj, poslovnih prostorov, počitniških domov in zemljišč. Ocene, koliko stanovanj naj bi prodali, so za zdaj še precej različne - po nekaterih podatkih naj bi jih Veriga 34, po drugih 47, Sukno pa 17. oz. 21, pri čemer

pa naj bi bilo končno število odvisno od skupne vrednosti. Stanovanja naj bi odkupla radovljška samoupravna skupnost, ki bo za to potrebovala 100 milijard dinarjev. Izvršni odbor Ljubljanske banke - Temeljne banke Gorenjske je stanovanjski skupnosti že odobril posojilo v skupni vrednosti 68 milijard dinarjev (21 milijard za Sukno in 47 milijard za Verigo), 32 milijard dinarjev pa naj bi (za Verigo) priznala interna banka Slovenskih železarn.

Ker so v radovljški občini trdno odločeni, da v okviru svojih pristojnosti ne bodo dodatno obremenjevali gospodarstva, ker je nevarno, da bi z reševanjem enih potopili druge, so predlagali, da bi na račun povečane prispevne stopnje za stanovanjsko skupnost zmanjšali stopnje drugih. Načrt, ki ga morajo potrditi še organi pristojnih skupnosti, je približno takšen: da bi stanovanjska skupnost lahko v štirih letih odplačala posojilo za nakup stanovanj Verige in Sukna v vrednosti 100 milijard dinarjev, naj bi prispevno stopnjo iz bruto osebnih dohodkov povečala za 0,65 odstotka in hkrati nekoliko skrila program oz. zmanjšala sedanj delež za solidarnosti sklad. Izobraževalna skupnost naj bi s 1. decembrom znižala prispevno stopnjo za naložbe za 0,27 odstotka, prav toliko tudi cestno-komunalna skupnost, sis za pospeševanje kmetijske pridelave pa naj bi za 0,11 odstotka znižal prispevno stopnjo za blagovne rezerve.

Ker se sanacijska programa v Verigi in v Suknu ne uresničuje tako, kot je bilo predvideno, je izvršni svet na seji v ponedeljek zahteval ob teh organizacij, da delavska sveta dopustita oblikovanje posebnega odbora, ki bi sproti spremjal izvajanje sanacijskih programov. Odbor, v katerem bi bili predstavniki izvršnega sveta, gorenjske banke in interne banke Slovenskih železarn (za Verigo) ter delovne organizacije, naj bi imel odločilno besedo pri poslovnih odločitvah, ki so pomembne za izvajanje sanacijskega programa, oziroma možnost "veta" pri (napačnih) odločitvah vodstva. Ker je Verigo v zadnjih letih zapuščila precej sposobnih strokovnjakov (za kar je krivo tudi

"samoupravljanje") in je to tudi eden od razlogov za sedanje težave, bo odbor pripravil predlog kadrovske okrepitve. V primeru, da se v Verigi oz. v Suknu ne bi strinjali s predlaganimi ukrepi, ki pravzaprav ne pomenujo ničesar drugega kot ukrep družbenega varstva (prisilno upravo), bosta odbor in izvršni svet, ki je prevzel tudi jamstvo za odpalačilo najetega dolga, predlagala stečajni postopek.

Izvršni svet je sprejel za Verigo še nekaj dodatnih sklepov. Ker je delovno organizacijo v zadnjih letih zapuščilo precej sposobnih strokovnjakov (na seji smo slišali, da je to med drugim krivo tudi "samoupravljanje") in je kadrovska problem tudi eden od razlogov za sedanje razmere, bo odbor pripravil predlog kadrovske okrepitve predvsem na tistih področjih, kjer je potrebno radikalno in brezkomпромisno izvajanje sanacijskih programov. V Verigi morajo tudi pripraviti vse potrebno (oceno, licitacijo) za prodajo počitniškega doma v Crikvenici (s 70 ležišči), saj bo treba v primeru, da denar od prodaje stanovanj ne bo zadoščal za likvidnostno poslovanje, prodati tudi dom. Veriga naj bi tudi odstopila od nakupa stanovanja v Prešernovi ulici v Radovljici, razen v primeru, če je namenjeno za rešitev kadrovskega problema. Izvršni svet je vodstvo delovne organizacije tudi zadolžil, da skupaj z delavskim svetom začne ugotavljati tehnološke in ekonomske presežke delavcev. Po nekaterih ocenah je namreč v Verigi 300 do 500 delavcev preveč.

Ker je Veriga s 1300 zaposlenimi za radovljško občino večji problem kot Sukno, je razumljivo, da je bila razprava na pondeljkovi seji izvršnega sveta skoraj v celoti namenjena razmeram v Verigi. Izvršni svet ocenjuje, da prodaja stanovanj (in ostalega neproizvodnega premoženja) pomeni le predah ali "nastavek" za ustvarjanje trajnejših možnosti likvidnostnega poslovanja in da finančna "operacija" po zgledu Tekstilindusa in Unitela ni ponovljiva. Glavni problem Verige so programi, predvsem pa TIO, ki skupni vreči prispeva le desetino, moral pa bi polovico. Kot smo slišali na seji, je sedanje vodstvo tudi premalo odločno pri izvajjanju sanacijskega programa, ki je po mnenju izvršnega sveta dober.

C. Zaplotnik

Tržički Zlit bo prodal 33 stanovanj v vrednosti 21 milijard dinarjev

Zlit se utaplja v posojilih

Kranj, 14. novembra - Poleg leške Verige in zapaškega Sukna bo finančno injekcijo dobil tudi tržički Zlit, izvršni odbor Ljubljanske banke - Temeljne banke se je odločil za vse tri finančne transakcije, potrebujejo le še ustrezni sklep tržičke stanovanjske skupnosti. Zlit se dobesedno utaplja v posojilih, saj je delež obresti v celotnem prihodku letos že več kot polovičen, kratkoročna zadolženost pa je dosegla že dve mesečni realizaciji in pol.

Tržički Zlit ima težave že tri leta, začele so se po investiciji, saj so zanjo angažirali velik del lastnih sredstev in se odtekel zadolževati za financiranje tekočega poslovanja. Obresti pa so seveda vse večje breme, letos imajo že več kot polovičen delež v celotnem prihodku. Podjetje, ki je kratkoročno zadolženo v višini enomesečne realizacije še lahko diha, če je večja, postane sapa težka. Predstavljate si torej lahko, kako težka je Zlitova, kjer kratkoročna zadolženost predstavlja že dve mesečni realizaciji in pol. Tudi pri odplačevanju investicijskega domačega in tujega posojila so morali pomagati z novimi, kratkoročnimi posojili.

Zaradi tolikšne zadolženosti je delež lastnega kapitala skromen, na začetku letosnjega leta je bil 22,2 odstoten, ob devetih mesecih 27,3 odstoten. Konec oktobra je celotna zadolženost znašala 52,9 milijarde dinarjev, kar znaša 7.727 nemških mark na zaposlenega.

Na poslabšanje likvidnosti pa so v zadnjem času vplivale tudi kasnitve plačil kupcev ter neplačevanje meničnih in zamudnih obresti, dobave surovin niso več sprotne in v zadostnih količinah, kar že povzroča motnje v proizvodnji. Zmanjšuje se obseg proizvodnje žaganega lesa, zlasti letos ko je bila v devetih mesecih v primerjavi z enakim lanskim razdobjem manjša za 24 odstotkov, to 16 odstotkov pa se je zmanjšala tudi proizvodnja oblazinjenega in klasičnega pohtiva. Seveda je to v razkorku s cilji investicije, ki je izboljšala tehnologijo in povečala proizvodne zmogljivosti.

Zlit ima 49 stanovanj, nekaj je zelo starih in slabih, zato bo lahko prodal le 33 stanovanj v vrednosti 21 milijard dinarjev. Kupila jih bo tržička stanovanjska skupnost, ki bi v ta namen odobreno bančno posojilo odplačala v prihodnjih letih s pomočjo višje prispevne stopnje. Ta finančna injekcija Zlita

preskrbe s hlodovino bi zagotovilo 20 odstotno povečanje proizvodnje in prodaje, kar naj bi dosegli že novembra in decembra ter seveda v prihodnje.

M. Volčjak

BPT bo Peku prodal skladišče

Sosedska pomoč

Kranj, 14. novembra - Tržički BPT se zdaj rešuje s prodajo skladišča, ki ga bo kupil sosednji Peko, gorenjska banka pa se bo v ta posel, ki je seveda sanacijske narave, vključila s polovičnim deležem posojila Peku.

Težav in problemov tržičkega BPT ni potrebno ponavljati, saj smo o tem že večkrat pisali, zato zadošča, če ponovimo, da se obupno bori za preživetje. Med ozdravitevne ukrepe v letosnjem drugem polletju so vključili tudi odprodajo stavb, ki jih glede na predvideno razvoj ne bodo več potrebovali: skladische gotovih izdelkov, bombaža in lesa s pripadajočimi pomožnimi objekti, infrastrukturo in zemljišč ter upravno zgradbo v parku.

Skladišče bombaža in lesa je poleg tovarne Peko, ki se je odločil za nakup, saj ima zdaj za skladische prostore najete v bližnji in daljni okolici Tržiča. Skladische torej potrebuje, nemara pa gre tudi za sosedsko pomoč. Skladische bombaža ima 1.870 površinskih metrov, skladische lesa s prizidkom 566 površinskih metrov, pripadajoče zemljišče pa meri 2.207 površinskih metrov. Vrednost je bila 2. novembra ocenjena na 47.850 milijonov dinarjev.

Izvršni odbor Ljubljanske banke - Temeljne banke Gorenjske je Peku odboril posojilo za trajna obratna sredstva v višini 25.000 milijonov dinarjev, kar prevrednoteno na 14. november predstavlja polovico vrednosti skladischa. Banka se s tem vključuje v uresničevanje sanacijskega programa BPT, s poslovno politiko je bilo določeno, da lahko tudi s kreditiranjem sanatorjev.

M. Volčjak

Kriza vodenja

Podjetja, ki se utaplja v dolgovih in problemih, skoraj praviloma trpe tudi zaradi krize vodenja.

Za likvidnostne "luknje" je denarja vse manj in na obzoru so klasične dolžniške krize, ki se jim na Gorenjskem zdaj še spretno izogibajo z odprodajo tovarniških stanovanj in breme elegantno prelagajo na ramena občinskih gospodarstev. Dolgo seveda to ne bo šlo več, saj banka že dviga opozorilni prst.

Tekstilne, lesne in kovinske predelovalne tovarne so nasprotno v večjih težavah, vendar pa so med njimi velike razlike. V Kranju imamo na eni strani Tekstilindus, ki se tako kot BPT v Tržiču obupno bori za preživetje, na drugi strani legendarni odličen IBI, ki mu je vse bolj za petami Zvezda. V tej primerjavi zblede objektivni vzroki težav in vse bolj jasne obrise dobivajo subjektivni vzroki, ki dobesedno izbruhnejo na dan, ko zmanjka denarja, zgodijo se v krizo vodenja.

Kriza vodenja pa je seveda zelo slaba garancija za posojila, ki naj bi podjetje izvlekla iz dolžniške krize. Navsezadnje že dejstvo, da o tem ne šeptajo več, temveč glasno poudarjajo, da je to eden največjih problemov in iščejo poti iz zagate, govorijo o tem, da je na pohodu podjetništvo, da so vse bolj iskaní podjetniki, ki značajo obrniti denar in ki znajo kolektivno pripraviti do tega, da dela kot dobro namazan stroj. V gorenjski banki celo razmišljajo, da bi dodatno nagrajali podjetnike, ki so sposobni in pripravljeni iti v problematicno podjetje in ga rešiti. Že zdaj pa zahtevajo, da ima posebna delovna (nadzorna) skupina pravico veta na odločitve direktorja, ki niso v skladu s sanacijskim programom.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Na Gorenjskem za 704 milijard dinarjev izgub

Ceprav so podatki o izgubah med letom zdaj le informativnega pomena, si jih vendarle velja pobližje ogledati. Gorenjsko gospodarstvo je imelo v devetih mesecih leta za 703.794 milijon dinarjev izgub, v podjetjih z izgubo je bilo zaposlenih 8.832 delavcev, kar je dobro 12 odstotkov vseh na Gorenjskem. Izgube so locirane zlasti v Kranju, kjer so znašale 474.886 milijon dinarjev, v kranjskih podjetjih z izgubo je zaposlenih 4.499 delavcev. Drugod po Gorenjski so bistveno manjše, v Škofjeloški občini so znašale 90.339 milijon dinarjev, v jesenški 82.296 milijon dinarjev, v radovljški 53.699 milijon dinarjev in v tržički 2.574 milijon dinarjev.

Daleč največja gorenjski izguba je kranjski Tekstilindus, kjer je znašala 302.967 milijon dinarjev. Gorenjski del slovenskega elektrogospodarstva je beležil 101.500 milijon dinarjev izgube. Na seznamu izgubarjev je 35 ozov oziroma tozdrov, izstopajo pa še Iskra ERO s 42.990 milijoni dinarjev izgube, Iskra Kibernetika s 35.194 milijoni, Gorenjska predilnica Škofja Loka s 58.739 milijoni in Veriga Lesce z 51.782 milijoni dinarjev izgube.

JELOVICA LESNA INDUSTRIJA ŠKOFJA LOKA

Odbor za kadre, izobraževanje in družbeni standard pono v o n o v o objavlja prosta dela in naloge:

VODENJE SLUŽBE AOP

Pogoji:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe za poklic dipl. ing. računalništva, dipl. ekonomist, dipl. organizator dela - računalniške smeri in nad 48 mesecev delovnih izkušenj na področju AOP ali
- VI. stopnja strokovne izobrazbe za poklic ing. računalništva, organizator dela - računalniške smeri in 60 mesecev delovnih izkušenj na področju AOP.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pošljajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od objave na naslov: Jelovica, lesna industrija, Škofja Loka, Kidričeva 58, za kadrovsko službo. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku objave.

SVET DELOVNE SKUPNOSTI REPUBLIKE SEKRETARIATA ZA LJUDSKO OBRAMBO

Ljubljana, Župančičeva 3

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

v Republiškem centru za obrambno usposabljanje v Poljčah pri Begunjah na Gorenjskem:

1. POMOČNIKA VODJE SEMINARJA ZA OBRAMBNE PRIPRAVE

Pogoji:

- visoka strokovna izobrazba vojaške, obramboslovne, ekonomske ali organizacijske

MERKUR
KRANJ

**ZIMA JE
PRED VRATI**

MERKUR VAM NUDI PREMOG:
VELENJSKI LIGNIT - KOSI
BOSANSKI LIGNIT - KREKA - KOCKE
RJAVI PREMOG - TRBOVLJE - KOSI -
KOCKE
SENOVO OREH
prodajna mesta:
KURIKO Naklo
ŽELEZNINA Bled
ŽELEZNINA Radovljica
UNIVERSAL Jesenice
MERCATOR Tržič
*pravljudje na
pravem
mestu*

GRAD HRIB

**PRENOVLJENA
GRAJSKA KLET**
EVERGREEN BAR
ODPRTO VSAK PETEK IN
SOBOTO
● OB SOBOTAH
PLES Z ŽIVO
GLASBO V HOTELU
BOR

ALPINA
Tovarna obutve p. o. Žiri

vabi k sodelovanju
**STROJNE INŽENIRJE ZA DELO NA PODROČJU
SPORTNE OBUTVE.**

Prav tako vabimo tudi
SODELAVCE DRUGIH PROFILOV, ki imajo veselje in po možnosti tudi izkušnje pri oblikovanju in razvoju kolekcij športne obutve. Oglasite se lahko tudi tisti, ki že delate kot kreatorji ali oblikovalci kolekcij modne obutve. Nudimo možnost izpopolnjevanja v tujini in soliden osebni dohodek. Za podrobnejše informacije se oglasite na osebni razgovor. Oglas velja do zasedbe del in nalog.

Naš naslov: Alpina, tovarna obutve Žiri, Kadrovska služba, Strojarska ulica 2, 64226 Žiri.

alpina
Žiri, p. o.**domplan**TOZD
STANOVANJSKA
DEJAVNOST

KRAJN, C. JLA 14, TEL.: 24-440, p.p. 24, ŽIRO RAČ.: 51500-601-16091

Komisija za delovna razmerja objavlja dela
**POMOČNIKA VODJE RAČUNOVODSKEGA
ODDELKA**

Pogoji:

- visoka šola ekonomske smeri,
- 4 leta delovnih izkušenj na področju ekonomskega del
- strokovni izpit po zakonu o gradnji objektov

Če vas objavljena dela in naloge zanimajo in izpolnjujete pogoje, potem vas vabimo, da svojo prijavo z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljete v 8 dneh po objavi v časopisu na naslov: Domplan Kranj, TOZD Stanovanska dejavnost, Kranj, Cesta JLA 14.

SERVISNO PODJETJE KRANJTAVČARJEVA 45 • Tel.: h. c. 21 282, rač. 23 544, nab. 24 750
64001 KRAJN • POSTNI PREDAL 145

objavlja prosta dela in naloge

1. MONTERJA CENTRALNE KURJAVE

Pogoji:

- IV. ali III. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne kovinarške smeri
- najmanj 6 mesecev delovnih izkušenj
- dvomesečno poskusno delo

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj vložijo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh na naslov: Servisno podjetje Kranj, p. o., Tavčarjeva 45.

SERVISNO PODJETJE KRANJ p. o.

Tavčarjeva 45

razpisuje stipendije za naslednje poklice:

1. **OBLIKOVALEC KOVIN** - program strojništva
IV. stopnja strokovne izobrazbe - 2 stipendiji
2. **LESAR ŠIROKEGA PROFILA**
IV. stopnja strokovne izobrazbe - 1 stipendija

Kandidati naj vložijo pisne ponudbe z dokazili o šolanju na naslov: Servisno podjetje Kranj p. o. Tavčarjeva ul. 45.

Drevesnica
in cvetličarna
PINO

Stražišče Križnarjeva pot 4, tel. 21-600

**ŠE JE ČAS ZA SAJENJE
OBIŠČITE NAS****JESEN JE, VAŠ VRT PA POTREBUJE
OSVEŽITEV.****OBNOVITE GA Z OKRASNIMI SADIKAMI****IZ DREVESNICE PINO.****VSAK PETEK IN SOBOTO****VAM PRI UREJANJU VRTA****IN IZBIRI SADIK****NUDIMO STROKOVNE NASVETE.****ŽIVILA KRAJN, n. sol. o.**
Naklo, Cesta na Okroglo 3

Delavski svet razpisuje dela in naloge

1. **DIREKTORJA PODJETJA**
2. **POMOČNIKA DIREKTORJA ZA KOMERCIJALNO PODROČJE**
3. **POMOČNIKA DIREKTORJA ZA PODROČJE BLAGOVNEGA PROMETA IN STORITEV**
5. **POMOČNIKA DIREKTORJA ZA SPLOŠNO PODROČJE**

Poleg splošnih pogojev, ki jih določata zakon in družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

pod 1.
— VII. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske, organizacijske ali pravne smeri
— pet let delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
— organizacijske sposobnosti za vodenje

pod 2.
— VII. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske smeri
— 3 leta delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
— organizacijske sposobnosti za vodenje

pod 3.
— VII. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske smeri
— 3 leta delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
— organizacijske sposobnosti za vodenje

pod 4.
— VII. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske smeri
— 3 leta delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
— organizacijske sposobnosti za vodenje

Izbrani kandidati bodo imenovani za 4 leta.
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom doseganj izkušenj pošljite v 8 dneh po razpisu na naslov: Živila Kranj, Naklo, Cesta na Okroglo 3. Kandidati za dela in naloge pod zaporedno številko 1 z oznako »za razpisno komisijo«, za ostala pa z oznako »za delavski svet«.
Kandidate za razpisana dela in naloge bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po izbiri.

Delovna skupnost Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja objavlja dela in naloge

VODENJE VEČJE EKSPOZITURE V KRAJSKI GORI

Pogoji:

- VI. zahtevnostna stopnja ekonomske smeri ali druge ustrezne smeri izobrazbe,
- 4 leta ustreznih delovnih izkušenj s področja financ

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Prijave naj kandidati skupaj z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljete v 8 dneh po objavi na naslov: Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske Kranj, Poslovna enota Jesenice, Oddelek splošnih poslov, Titova 8, 64270 Jesenice. O izbiri bomo kandidate obvestili pisno v 45 dneh po zaključenem zbirjanju prijav.

PROJEKT**SOZ PROJEKT KRAJN**
Kolodvorska 2, p. p. 66
64000 Kranj

vabi k sodelovanju

MLADE, SPOSOBNE STROKOVNIKE ZA IZVAJANJE DEL IN NALOG NA KOMERCIJALNEM IN FINANČNEM PODROČJU.

Pričakujemo kandidate z višjo ali visoko izobrazbo ekonomske smeri, s smisлом za prodajo, organizacijo in finančno poslovanje ter znanjem vsaj enega svetovnega jezika. Pisne prijave pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: SOZ Projekt Kranj, Kolodvorska 2, p. p. 66, Kranj.

AERODROM LJUBLJANA

Kadrovska služba DO Aerodrom Ljubljana išče kandidate za opravljanje naslednjih del in nalog:

VODENJE SLUŽBE AVTOMATSKE OBDELAVE PODATKOV

Pogoji:

- računalniško-informativna, tehnična ali ekonomska usmeritev VII. stopnje zahtevnosti (računalniško-informatična smer)
- 4 leta delovnih izkušenj pri podobnih delih in nalogah
- znanje angleškega ali nemškega jezika
- tečaji za uporabo računalnika z izpitom

Kandidatom omogočamo lasten razvoj in razvoj službe na področju AOP, samostojno delo in ustrezno stimulacijo. Vloge pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Aerodrom Ljubljana, 64210 Brnik, kadrovska služba. Vloge priložite dokazila o izpolnjevanju pogojev.

Gorenjsko ljubiteljsko gledališče

RAZCVET ALI POZEBAA

Radovljica - Je gledališka premiera na ljubiteljskem odru še dogodek ali ne? Ali je občinstvo pripravljeno sprejemati le star tako imenovani železni repertoar ali prenese tudi kaj sodobnega, morda tudi po gledališki alternativi dišečega. Ali je ljubiteljem tudi kaj do gledališkega izobraževanja, ali so zadovoljni s tem, kar znajo? To so le nekatera vprašanja, ki jih načenja Zveza gledaliških in lutkovnih skupin Gorenjske - odgovore naj bi dala ta in še kakšna sezona.

Tako na prvi pogled nikar ni videti, da bi za razmeroma obsežnimi gledališkimi načrti gorenjskih ljubiteljskih odrrov tičala tudi kakšna kriza. Še posebej to ne velja za nekatere kraje, kjer se pred časom s kakšno izjemno živahnostjo niso odlikovali. Tako na primer v tržiški občini letos pričakujejo skorajda izjemno gledališko dejavnost: na odrih bo živahno v Jelendolu, v Podljubelju, predstavo načrtuje Mladinsko gledališče in na Osnovni šoli heroja Bračiča. Nič drugače ne bo v Kranju, kjer poleg gledališke dejavnosti odraslih ne bo manjkalo tudi lutkovnih predstav. Škofjeloški gledališčniki načrtujejo v sezoni štiri predstave, v radovljški občini se bo gledališče dogajalo na Boh. Beli, na Linhartovem odru, na osnovnih šolah. Jeseniško gledališko življenje bo v okviru Gledališča Tone Čufar teklo po dobro organiziranih tircicah, saj se v okviru Čufarjevih dni začenja s prvo premiero nove sezone že jutri - z Goldonijevimi Ribiškimi zdravami.

Bogat program, ni kaj. Taka mnenja so bili tudi predstavniki Zveze gledaliških in lutkovnih skupin Gorenjske, ko so sredi tega tedna razpravljali o gorenjskih gledaliških načrtih. Predstav bo v letosnjem sezoni na ljubiteljskih odrih vsekakor toliko, da ne bo posebej težko izbrati predstav za ogled na občinskih, področnih in drugih gledaliških srečanjih, kjer se meri te vrste gledališka ustvarjalnost. Toda ob tem je treba pogledati še drugo plat. Ali pa bodo vse te predstave imeli tudi gledalce?

Nekatere predstave prejš-

Kriza igralca ali gledališča? Na sliki: prizor iz Kostanjeve krone Evalda Flisarja v izvedbi Gledališča čez cesto Kranj. - Foto: F. Perdan

nih sezoni so bile namreč vse prej kot dobro obiskane. Pa ne velja to le za predstave domaćih odrrov pred domaćim občinstvom, pač pa takšno usodo doživljajo tudi na gostovanjih. Težko bi slab obisk naprtili repertoarni politiki gorenjskih odrrov, saj je programska pahljača, lahko bi rekli, izjemno raztegnjena od tako imenovanega alternativnega gledališča pa tja do klasike in celo do pogrošnih komedij. Toda niso povsod gledalci take sreče, da bi v svojem kraju imeli priložnost uživati vso to gledališko pestrost: gostovanjske predstave so namreč zadnji čas zaradi velikih stroškov bolj redke. Le večji gledališki centri včasih gledališki skupinami zmorcejo predstaviti vso različnost gledališke ustvarjalnosti, zmorcejo brusiti okus gledalcev in jih navduševati ali pa tudi odvračati od gledališča. Zaprtost v lastno gledališko okolje pa se

je že od nekdaj pokazala kot načlanska možnost. Prav ta slabost pa, vsaj tako kaže, zadnje čase prevladuje v nekaterih gledaliških skupinah. Še gledališka srečanja, kjer se zborejo skupine z vse Gorenjske, tako da je možen pregled gledališke misli in hotenj, ne dosežejo svojega namena. Ljubiteljski gledališčniki pridejo, zaigrajo in odidejo. Le redki ostanejo in si ogledajo predstave drugih, se pri tem tudi kaj nauče, ugotove, če so sami boljši ali slabši, skratka drugačni. Toda to je le peščica, verjetno takih, ki so se z dušo in telesom zapisali gledališkim deskam. Tudi okrogle mize, ki so navadno na takšnih srečanjih, pritegnejo le nekatere gledališčnike. Ostali, kot da nočeta slišati ne pohval ne kritik in to ne na svoj niti na drug račun. Končno pa, gledališka srečanja ne obstajajo zaradi selektorjev, da si lažje in v eni sapi

ter na enem mestu ogledajo predstave in izberejo kakšno za republiško srečanje.

Svede se da takim težavam tudi izogniti. Izbrane predstave ne bi igrali le na enem odru, pač pa bi se raztresle po ostalih krajih Gorenjske. Na ta način bi ne nazadnje izpolnili tudi gostovanjsko politiko, skratka gledališka ustvarjalnost naj ne bi bila le gledališka predstava - pa konec. Ali bodo predlog uresničili že na prvem prihodnjem srečanju gorenjskih gledaliških skupin - marca 1990 na Jesenicah - je še vprašanje. Svoje mišljenje bo pač moral povedati tudi gostitelj srečanja. Ali bo to rešilo gorenjska gledališka srečanja in napolnilo gledališke dvorane tam, kjer so izpraznile? Na odgovor bo treba počakati in ugotovili, ali gre za nihaj navzdol, ki se mu tudi gledališka ustvarjalnost ne more izogniti in bo treba počakati le na ponovno vzpenjanje - ali pa vse skupaj pomeni tudi počasen, a vztrajen zaton. Temu zadnjemu bi lahko prikimali le največji črnogledži. Kajti ljubiteljev gledališča - res pravih - ne manjka, ne manjka tudi idej. V Kranju so na primer že lani predlagali srečanje slovenskih alternativnih gledališč, kar naj bi prebudilo zanimanje za te vrste gledališče tudi drugod po Gorenjskem. Ne nazadnje ni razloga za prehudo črnogledost, ker raste na nekaterih osnovnih šolah in tudi na srednjih šolah mladi rod gledališčnikov - ne morda bodočih poklicnih ali ljubiteljskih igralcev, pač pa takih, ki nekaj vedo o gledališču, ga imajo radi in so sestavni del vsakega dobrega, to je razgledanega gledališča občinstva.

Lea Mencinger

Okroglia miza o položaju poklicnih ustanov

BOGAT KULTURNI UTRIP, A MALO DENARJA

Jesenice, 16. novembra - V jeseniški občini je v poklicnih kulturnih ustanovah 50 redno zaposlenih. Prihodnje leto se bo povezala muzejska dejavnost. Pionirska knjižnica se seli v nove prostore v prireditvenem centru poleg gledališča,

V sredo, 15. novembra, je bila v okviru Čufarjevih dni v prostorih Kosove graščine na Jesenicah zanimiva okroglia miza o programih in organiziranosti poklicnih kulturnih ustanov v občini. Na okrogle mizi so sodelovali predstavniki gledališča, knjižnice, muzejske in galerijske dejavnosti, kulturne skupnosti, Radia Jesenice in predsednik skupščine občine Jesenice inž. Jakob Medja. Žal pa ni bilo predstavnikov Glasbene šole in Delavske univerze.

V uvodu je predsednik organizacijskega odbora Čufarjevih dni Srečko Mlinarič dejal, da je v občini precej poklicnih ustanov, že nekaj let pa je čutiti živahen kulturni utrip. Na Jesenicah jim je uspelo zgraditi kulturno - prireditveni center poleg gledališča, kjer zdaj poleg Radia Triglav dobiva svoje prostore tudi knjižnica. Gledališka dejavnost je bogata, v prihodnjem letu pa bo ustreznejše povezala tudi muzejska dejavnost.

»Gledališče Tone Čufar pripravi letno tri premire in tri go- stujoče predstave,« je dejal direktor gledališča Miran Kenda, »pripravljen pa postaja otroški program z matinejami in glasbeno vzgojo.« Slavica Osterman je predstavila galerijsko in muzejsko dejavnost ter prireditve v Kosovi graščini. Tone Konobelj pa pri- zadevanja Tehniškega muzeja Železarne na področju ohranjanja tehniške dediščine. Vida Hudnik iz matične knjižnice Jesenice je opozorila na dolgoletno prostorsko stisko in kadrovske težave jeseniške knjižnice, ki v tem letu vendarle dobiva nekaj novega prostora v prireditvenem centru. Tam bo pionirska knjižnica, v kateri je 7.000 knjig, v avli pa bodo postopoma urejili še čitalnico, ki jo Jeseničani zdaj najbolj pogrešajo. Jeseniška knjižnica bi z novim letom izgubila status matične knjižnice, če ne bi ustrenee uredila prostorov, saj ni imela nikamor dati knjig. Kar 7.000 knjig je dobesedno propadalo v prostorih neke hiše na Jesenicah, saj knjižnica, ki z izposojbo posluje celo na hodniku, enostavno ni imela prostora, kjer bi jih lahko shranila. V razpravi na okrogle mizi so govorili tudi o ljubiteljski kulturi ter o slabem finančnem položaju posameznih ustanov. Ugotovili so, da bodo v prihodnjem morali precej sredstev zbrati sami, z lastno dejavnostjo. Med seboj bi morali bolje sodelovati in bolje izkorističati kulturni prostori, ki je v občini na voljo.

To, da v filmu obstaja nekaj drobnih nelogičnosti, da nima tiste čarobne moči, kakršno vsebuje npr. njegov žanrski polbrat, film Angelsko srce in da je konec koncov predelava prvtne verzije iz 50-tih let, ga loči od najvišje ocene. Tako pa... Ocena: 4/5

Z. S.

D. Sedej

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovem gledališču bo danes, v petek, ob 16. uri premira J. Malika **ŽOGIČA MAROGICA**.

Slavnostni koncert ob 20-letnici Akademskega pevskega zboru France Prešeren Kranj bo jutri, v soboto, ob 20. uri v dvorni kina Center. Vstopnice so že razprodane.

V Carniumu, Delavski dom, vhod 6, bosta jutri, v soboto, ob 20. uri Michael Myers in Jason Voorhees izvedla **multimedialni projekt MORTOS ART**. Program obsegata razstavo slik in fotografij, projekcijo filma Mortos Fix Mix.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine odpirajo danes, v petek, ob 16. uri **razstavo fotografij Oder 57**. Po razstavi bosta vodila avtorica Franča Slinvik in Žarko Petan.

V Gledališču Tone Čufar bo danes, v petek, ob 19. uri s predstavo **Kaplan Marin Čedmac** nastopil Oder ROŽ z avstrijske Koroske. Jutri, v soboto, ob 19. uri bodo v gledališču podelili Čufarjeva priznanja, nato pa bo sledila prva letnja **premiera - Carlo Goldoni Ribiške zdrabe**.

V nedeljo, 19. novembra, ob 10. uri dopoldne bo v Gledališču Tone Čufar na nedeljski matiniji **Jana Stražinar** iz Škofje Loke predstavila lutkovno igrico **Zaljubljeni zmaji**.

V razstavnem prostoru Viktorja Gregorača na Javorniku bodo jutri, v soboto, ob 18. uri odprtli slikarsko razstavo **Branka Čušina**.

BLED - V galeriji Mozaik, Almira Grad Grimšče, je na ogled **razstava slik** iz zbirke Loškega muzeja.

ŠKOFJA LOKA - Knjižnica I. Tavčarja obvešča, da bo namesto v petek, 1. decembra, odprtta **v soboto, 25. novembra**, od 8. do 19. ure. V galeriji Loškega muzeja so že na ogled dela nastala na letnem **Ex tempore Loka 89**.

Zbirke Loškega muzeja bodo od 19. novembra dalje odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB bodo danes, v petek, ob 18. uri odprtli razstavo likovnih del **Braneta Povaleja**. V kulturnem programu nastopa tudi Tomaž Pengov.

V Kurnikovih hišah je na ogled **razstava barvnih fotografij** članov **Foto kluba Tržič**.

DOMŽALE - V Likovnem razstavišču Domžale so na ogled likovna dela članov **Likovnega društva Petra Lobode**.

KAMNIK - V veliki dvorani kina Dom Kamnik bo danes, v petek, ob 20. uri skupni **koncert Ribniškega oktetra in Moškega pevskega zborra Lira** iz Kamnika.

V razstavišču Veronika je še do 19. novembra odprta razstava akvarelov **Aladina Lanca**.

Novo ime na gorenjski likovni sceni

MARKO TUŠEK

Ljubitelji likovne umetnosti so imeli v Mali galeriji v Kranju, zadnje dni oktobra, priložnost videti slike in risbe mladega akademskoga slikarja Marka Tuška iz Kranja. To je bila njegova prva samostojna razstava, na kateri je gorenjskemu občinstvu prikazal povsem svojski pogled na umetnost. V galerijski prostor je vnesel svežino in drugačnost, izstopajočo iz likovnega vsakdana. Razstava je odseg razmišljana, kako sliko osvoboditi vsakršne predmetnosti in ji hkrati vtisniti njen lastno življenje ter jo osamosvojiti.

Vsa njegova dosedanja likovna iskanja se gibljejo v smeri izničitve tako v risbi kot v sliki. Najpomembnejši nosilec iluzije prostora je figura in kot značilni del predmetov je element, ki se ga najteže spreminja, preobraza. Zato Marko Tušek meni, »da pomeni rešitev problema figure obenem tudi rešitev problema upodabljanja ostalih predmetov.« V naslednji fazi figuro vseskozi odločno spreminja. Prepoznavne forme figure prehajajo v abstraktnejše. Risbo vse bolj razgrajuje, vnaša vanjo različne materiale, le-ti nastopajo vse bolj samostojno in enakovredno osnovnemu figurальнemu motivu. Navsezadnje materiali prevladajo. Kljub popolni podrejenosti figure snovi, risba še vedno učinkuje klasično iluzionistično. Spozna, da je abstrahiranje figure do neprepoznavnosti nesmiselno. Figuro zato raje povsem opusti, kajti pride do spoznanja, da je nadaljnje raziskovanje tudi snov sama lahko zadosten motiv.

V svojih slikah se slikar dokončno znebi predmetnosti, ki ga je utesnjevala pri risbi. Snov je postala njegov izrazni dejavnik, glavni akter slike. Likovno delo, zgrajeno iz različnih materialov, se je osamosvojilo. Model mu ni več potreben, ker je fizično prisoten na sliki. Iluzije ni več. V sliki sta vpeta snov in slikarjeva misel. Materiali niso več tipično slikarski, ampak so vzeti iz okolja. Na sliki združuje les, papir, pesek, žlico, mavec, pločevino, naplavine... S tem slika še bolj izzareva svojo fizičnost. Vsaka snov nastopa v njej lastni obliki, a ne vedno tudi v barvi. Snovi uporabljene na sliki postanejo njen edini motiv. Tako se zgodi, da slika izgubi svoj iluzionistični prostor, vzpostavi pa se otpljivi prostor - slika v treh dimenzijah.

Irena Jerala

Mladi in film

FILMSKO GLEDALIŠČE ZA MLADE

Kranj - Novembra so v kinu Center uvedli Filmsko gledališče tudi za osnovnošolce. Akcija, ki so jo skupaj pripravile kranjske šole, ZKO Kranj in Zavod za šolstvo SRS, enota Kranj, je zanimiva vsekakor zato, ker so se vanjo vključili skoraj vse kranjske osnovne šole (razen ene). Od novembra do aprila bo na ta način »hodilo v kino« okoli 6000 šolarjev. Temu programu pa sledijo tudi drugod, saj sta se v filmsko gledališče vključili tudi po ena jeseniška in tržiška osnovna šola.

Filmska vzgoja na osnovnih šolah seveda ni nekaj novega, tudi filme so si šolarji organizirano ogledovali že doslej. Toda kljub temu to ni bila tista filmska vzgoja, ki si jo zamislja šolski načrt. Ne nazadnje tudi zato, ker učitelji v času svojega šolanja o filmu zvedo malo ali tudi nič. Filmsko gledališče, kajtor so si ga zamislili v Kranju, ne bo potekalo le kot ogled filmskih skupaj z učitelji, pač pa je program zam ishjen tako, da so projekcije najprej za mentorje filmske vzgoje: le-ti lahko na osnovi ogleda in pogovora o filmu pripravijo tudi šolarje na ogled filma in lažje po ogledu vodijo pogovor o filmu. Kot priprava na filmsko gledališče so bili poleti organizirani v okviru ZKO tudi sem inarji za mentorje filmske vzgoje na osnovnih šolah.

Filme so razdelili na take primerne za šolarje na razredni stopnji in za šolarje na predmetni stopnji. Šolarji na razredni stopnji si bodo ogledali tri filme (Ris se vrača, Vijoličasti balon in Čudežni gozd), starejši šolarji pa imajo v programu filme: Mikrokozmos, Tam, kjer reka potemni, Amadeus in Cesarski sonca. L. M.

ureja LEA MENCINGER

POENOSTAVIMO NAŠE SODELOVANJE - Z NOVO OBLIKO pisma zaupanja

Temeljna banka Gorenjske

Petnajst let okteta Zadružni

S travnika za Šinkarjev harmonij

Bukovica, 15. novembra - Pred mesecem smo pisali o jubileju De-klet z Bukovice, ki jih vodi znani kmet, pevovodja in komponist Franc Potočnik, Šinkarjev z Bukovice, "oče" bolj slavnih Slakovih Fantov s Praprotna. V nedeljo pa je praznoval še en njegov zbor, moški oktet Zadružni, ki se s koncertom v Javorjah zaznamoval petnajst počitnih let.

Dvorana v Javorjah je bila polna, poslušalstvo hvaleno. Pred takšnim je veselje prepevati, pravita Šinkarjeva "ta domača", Marko in Rok Potočnik. Za jubilejni koncert so se može tudi na novo praznje oblekli. Denar so naprosili na različnih koncih; pri pokroviteljici, loški Kmetijski zadrugi, pri Gozdnem gospodarstvu v Škofji Loki, ljubljanski Lesni-ni-Gramexu, občinski zvezi kulturnih organizacij ter krajevnih skupnosti Bukovica-Bukovčica v Javorje. Mogoče za kulturo res ni denarja, a Zadružni, resda skromni v svojih potrebah, se ne morejo pritoževati nad skopostjo.

Rojstvo okteta Zadružni pred petnajstimi leti je svojevrstna posebnost. Pri Kmetijski zadrugi v Škofji Loki so 1972. leta ustanovili aktiv mladih zadržnikov. Veselaški kmečki fantje, ki so se poleg strokovnih pogovorov znali tudi čisto posvetno poveseliti, so ob tak-

nih priložnostih radi kakšno zapeli. Iz tega je nekoč vznikla ideja: zakaj ne bi imeli svojega zbor?

Spomladi 1974. leta je bila pri Šinkarju "avdicija". Prišlo jih je petnajst, pevovodja Franc Potočnik jih je izbral devet najbolje zvenečih glasov. Od tistih "starih" jih je zdaj že pet: Alojz Tomažin z Bukovščice, Anton Kokalj z Mlake, Matej Demšar iz Zapreval in Marko ter Rok Potočnik z Bukovice. Leta 1977 se jim je kot zamenjava pridružil Gregor Šifrar s Praprotna, 1982. leta Miro Štibrelj iz Javorje, lani pa še Bojan Egart iz Zalega loga. Zadružni so torej kot nonet Mladi zadružni, pristali pa na oktetu Zadružni. Fantje, zdaj že možje, vsi poročeni, so besedo "mladi" preprosto izgubili.

Pojejo ljudske pesmi in predre pevovodje Franca Potočnika. Nastopajo na prireditvah ob krajevnih praznikih, na

etnografskih prireditvah kot dan oglarjev, na srečanjih aktiva kmečkih žena pa tudi na občinskih pevskih revijah in večerih podoknic v Škofji Loki, kjer ljudje prav tako radi prisluhnijo njihovim pesmim kot na vasi. Vsako leto imajo povprečno od devet do trinajst nastopov.

Za Šinkarjevih harmonijem se srečujejo ob sredah zvečer. Poleti, ko je košnja, nekaj manj pogosto, tudi pozimi, če je slabšo vreme, kakšen teden izpuščajo. Njihove vaje so splet petja

H. Jelovčan

Slika F. Perdan

Domu Petra Uzarja v Tržiču grozi najdražji oskrbni dan

Ko ni več kje varčevati

Tržič, novembra - Vsa leta se je pri tem domu varčevalo. Že pri gradnji se je začelo. Ker so gradbeni stroški prebijali planirano, so že izkopane lame za podkletitev dela doma raje zasuli, kot bi si delali stroške z betoniranjem. Kar je kleti, so premalo izolirane, tako da so se v njih do letos borili z vodo. Energija uhaja skozi streho in neizolirane stene. Zaradi premalo kleti jim zmanjkuje prostora za tehnična opravila, za pralnice, garaže, vse to povzroča dodatne stroške, ki niso majhni. Nič ne pomaga, da naredijo sami, kar se le da. Hišnika sta sama zatesnila okna v vseh sto sobah doma, sami pridelujejo sadike za ureditev zelenja okrog doma, varčujejo pri čistilih, pri sanitetnem materialu, povsod, le pri hrani še ne. Pa bodo morali tudi tam, če ne bodo hoteli v izgubo. Te si pač ne morejo privoščiti.

Najbolj jih tepejo nizke zmogljivosti. Za 158 oskrbancev je treba enako število zaposlenih v režiji kot za 200 ali več.

Ko je pred dvema letoma direktorstvo nad domom prevzela Danica Mešič, je kaj hitro lahko ugotovila, da si drugi domovi kar mimogrede, brez večjega pomicljanja lahko privoščijo nove bolniške postelje, to ali ono aparatu, ki je pri starih in bolnih ljudeh neobhodno potrebna. Oni so si nabavili z največjimi težavami in odpovedovanjem, ali pa so se novosti raje kar odrekli.

Nekaterim stroškom pa se ne morejo izogniti, kot na primer servisi pralnih strojev, na prav v kuhinji, dvigala. Osebja imajo zaposlenega, kolikor dopuščajo normativi. Po 3 oskrbavanci pridejo na eno delovno mesto. Drugod je ta številka nižja, 2,8, v ljubljanskih domovih celo 2,4. Povrhu vsega pa si morajo v Tržiču vodjo negovalne enote, ambulantno sestro in delovnega terapevta plačevati sami. Drugim domovom so zdravstvene skupnosti tudi te priznale, mimo dogovora.

Zakaj je v drugih občinah drugače? Ker imajo tam zdravstvene skupnosti zanje več razumevanja, ker jim na primer popravijo streho, kupijo ta ali oni aparat mimo dogovorjenega sporazuma, ker pač vedo, da do tega v domu preprosto nikoli ne bodo prišli, če jim nekako ne bodo pomagali. Tako se dogaja, da imajo posamezni domovi ta zdravstveni dinar višji tudi za 50 odstotkov. In višji je ta dinar, nižja je oskrbnina v domu.

Tržič za to nima posluha. Ko so se pred kratkim obrnili na izvršni svet, da so v stiski,

Cene dnevnih oskrbnin v domovih upokojencev novembra 1989:
Dom upokojencev dr. Fr. Berglja 409.900 din v dvo- in 452.200 din v enoposteljni sobi; Dom upokojencev Kranj do 360.000 din v dvoposteljni v starem delu, do 398.000 din v enoposteljni sobi v novem delu doma; Dom Albina Drolca v Preddvoru 453.000 din v dvo- in 467.000 din v enoposteljni sobi; Dom dr. Janka Benedika v Radovljici 400.500 din v dvo- in 467.200 din v enoposteljni sobi; Center slepih v slabovidnih dr. Antonia Kržišnika v Škofji Loki 445.000 din v dvoposteljni in 490.000 din v enoposteljni sobi; Dom upokojencev Kamnik 337.200 din v dvoposteljni, 404.000 din v enoposteljni sobi in 365.300 v bolniškem oddelku; Dom Petra Uzarja v Tržiču 407.000 din v dvo- in 460.000 din v enoposteljni sobi.

naj jim vendar pomaga, ker bo do sicer primorani toliko bolj povisati oskrbnine, s tem pa bi grozila nevarnost, da bi svojci oskrbovancev vzeli iz doma, saj bi se za take denarje raje sami potrudili z njimi, je ta le zmignil z rameni, češ kar z zdravstveno skupnostjo se dogovori. Dom Petra Uzarja je predlagal, naj bi jim zdravstvena skupnost, ki jim zdaj daje okrog 3 do 4 odstotke svojega proračuna, odstotek plačevala odstotek več, pa bi jim bilo veliko pomagano. Toda vse kaže, da tega ne bo zmogla. V veliki izgubi je. Povečanje prispevkov za 3 odstotke bi jo prihodnje leto pripeljalo na zeleno vejo. Drugi izvršni sveti so zdravstvenim skupnostim na ta način pomagali že v polletju. Tržič je vlekel do zdaj in še zdaj predlagal le en sam odstotek povisjanja. Izguba se bo tako vlekla v prihodnjem leto, z izgubo pa tudi domu ne bodo mogli pomagati. Začarani krog, iz katerega v domu brez višjih oskrbnin ne bodo mogli. Za decembra planirajo, da bodo oskrbnine povisili za 50 odstotkov, a tudi če bi jih za sto, bi ne prišli do amortizacije, s ka-

ter bi lahko dom obnavljati. Deset let je star in kliče po pravilih. Delavci zahtevajo svoje. Pri svojem delu se ne morejo primerjati s tržičkim gospodarstvom, ampak z drugimi domovi, kjer je delavcem veliko bolje. Ne le, da imajo tu slabše osebne dohodke, nimajo tudi stanovanj, ne počitniških zmogljivosti. Razumljivo je potem, da se delavci niso pripravljeni več žrtvovati, da bi na njihov račun oskrbovanci ceneje živelii v domu. Celo tako da

Jesen - Foto: F. Perdan

leč prihaja, da morajo epruvete in drug sanitetni material za zdravstveni dom, lociran v domu, plačevati sami. Kot pacienti so vendar pacienti zdravstvenega doma in ne njihovi. Bi bilo kaj drugače, če bi ne bili v domu?

Nepokretnih bolnikov je vedno več, dom vse bolj postaja bolnišnica, ki zahteva tudi več denarja, boljšo oskrbo, več nege. Danes je še enkrat več bolnih oskrbovancev, kot jih je bilo v začetku, zdravstvena skupnost pa vztraja, da ne bo plačevala več, kot je rečeno v sporazumu. Tak sporazum ne zdrži več.

"Veliko upanje imamo v začetek poslovanja po novih pogojih po novem letu, ko bodo uveljavljeni novi zakoni s področja družbenih dejavnosti. Toda, ker bomo z nizko osnovno začeli novo leto, se bomo s težavami borili še vse prihodnje leto. Če zdravstvo ne bo za nas prispevalo več, bomo zagotovo imeli najvišje cene v regiji, kar pa ne pomeni, da bomo imeli tudi boljše usluge kot drugod. Seveda bo to nesprejemljivo za Tržičane, ki so ta dom zgradili iz samoprispevka in pričakujajo, da bodo na stara leta v njem živelii ceneje. Zdaj si bodo ce-nejši dom lahko našli le drugie. A ne po naši krivdi!" pribije Danica Mešič.

D. Dolenc

Srbski krog

Srbija bi rada
ciklus zgodovine obrnila.
Zato december prvi,
bode proslavila!
Kraljevina SHS
se naj bi obnovila.
Dinastija Karadjordje,
novo moč dobila!

Dan republike 89

Tito je rekel,
da srečo je treba delit.
Slobot želi, da vsi
bi se šli - solit!

Balkanske aktualnosti

Srbija mora
sovražnike imet,
brez njih pač Slobot
ne zna več živet!
Lahko je Albanec,
Musliman al Hrvat,
prav pride Slovenec,
iz Alpe Adrie brat!
Ni čudno, da Evropa
nas gleda postran.
Balkanci pa taki,
ostanite tam!

Ljubljana, 14. 11. 1989

Adolf Pušnik

Vasi Čubriloviču - 1937

Recept je vaš,
prav takle bil:
Albanec čez planine,
v matico bi zbil!
Če sami ne bi šli,
pomagali bi s tanki
jim pač vi?!

Urednikova beseda

Današnje Odprte strani imajo v sredici zapis z Glasove preje, na kateri sta se o Cerkvi v prenovitvenem času prejšnji teden v hotelu Ribno pri Bledu pogovarjala ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar in voditelj Viktor Žakelj. Zapis je pripravil novinar Cveto Zaplotnik. Na prvi strani pa Marija Volčjak piše o tem, kaj je na Gorjupovih dnevih povedal podpredsednik jugoslovanske vlade Živko Pregl, na zadnji pa je okrogla miza pred volitvami radovljškega predsednika občinske konference SZDL.

Leopoldina Bogataj

Živko Pregl, podpredsednik zvezne vlade, na Gorjupovih dnevih v Žalcu

Z ekonomsko reformo do politične

Gost letosnjih Gorjupovih dni je bil tudi Živko Pregl, podpredsednik zveznega izvršnega sveta, beseda je teklia o sprejemaju zakonov, rebalansu zveznega proračuna, tečajni in obrestni politiki in se vedno znova vracača k najbolj vroči temi: inflaciji.

Vladi živci ne popuščajo

Živko Pregl je začel z mislijo, ki jo je na nedavnem pogovoru s predsednikom zveznega izvršnega sveta Antejem Markovićem v Gospodarski zbornici Jugoslavije izrekel direktor Plive, ki je dejal, da so v primerjavi z dnem, ko je krmilo prevzela nova vlada, razmere v Jugoslaviji težje, je pa večji optimist. V marsikaterem oziru so razmere težje, je misel potrdil Pregl, vendar pa se vse boj nazorno kažejo smeri izhoda.

Vladi živci ne popuščajo, zanesljivo je eno redkih teles na ravni federacije, ki razmer ne olesnjuje, medsebojno si zaupamo, je dejal Pregl, razumemo se brez velikih besed, pravzaprav smo prva avtorska vlada, zbrana za uresničitev določenega koncepta. Diskusije seveda nikakor niso preproste, saj so problemi zapleteni, vendar se ne spuščamo v temeljna vprašanja naše usmeritve. Vlada še vedno složno uresničuje koncept, vleče poteze, ki jih očenjuje kot predpogojo za odločilne korake pri zmanjšanju inflacije.

Spremembe v ekonomskem sistemu in politiki so pogoj za obrzdanje inflacije

Nenehno, z lepimi in grdimi besedami, nas opozarjajo na problem inflacije, kar da se vlada tega ne bi zavedala, toda problem vendar ni v tem, da je sorazmerno hitro za določen čas ne bi mogli zmanjšati, želimo jo vendar dokončno spraviti z dnevnega reda. Pogoj za to pa so spremembe v ekonom-

skem sistemu, v ekonomski politiki in v samih gospodarskih gibanjih.

Ključni zakoni, ki tvorijo hrbiteno integralnega trga, so sprejeti, v proceduri pa je že več zakonov, ki bodo omogočili tržno, v svet odprto gospodarstvo. Zasledujejo princip deregulacije, enakega položaja domačih in tujih subjektov ter lastninskega pluralizma, ekonomska politika pa liberalizacijo cen in uvoza, odpravljanje podzakonskih aktov, kar podjetjem daje več samostojnosti, in razbremenitev, zaostaja tudi zvezni proračun.

Do konca meseca hitrejše prilagajanje tečaja

V gospodarskih gibanjih pa si je vlada z večjimi deviznimi rezervami ustvarila predpogojo, da se lahko bolj posveti domaćim razmeram. Na osnovi najrazličnejših liberalizacij je razmerje relativnih cen manj napeto in vse bolj normalno. Priznam pa, je dejal Pregl, da je bila septembra zadrževanje tečaja in obresti napravljena napaka, ki jo bomo popravili do konca tega meseca, zavedamo pa se, da se tako ne bomo izognili škodi, ki je bila povzročena izvoznikom. Oktobrsko zaostajanje je bilo že odpravljeno, do konca novembra bo zanesljivo tudi septembro, žal je bil nekaterim potreben dokaz, da zaostajanje pri tečaju in obrestih ni pripeljalo do zmanjšanja inflacije.

O usodi vlade govorijo in pišejo zlahka, kar je pravzaprav normalno, saj smo v krizi, v nej pa je država izgubila avtoritet, kar v tem okviru velja tudi za zvezno vlado.

Gospodarska reforma boljša, zaostajamo pa pri politični

Aktualne so primerjalne analize reform socializma v Evropi, Madžarom in Poljakom želim vse najboljše, ponavljam, želim, da bi kar najbolj uspeli v svojih prizadevanjih, je dejal Pregl, vendar je resnici na ljudi treba reči, da je naš koncept gospodarske reforme najbolj celovit in konsistenten. Žal je to premalo opazno, saj nesporno zaostajamo pri spremembah političnega sistema.

Gospodarska in politična reforma sta neizbežno povezani. Razmerje sil v Jugoslaviji pa v tem trenutku daje prednost gospodarski, ki naj bi s svojimi vrednotami delovala tudi na politične spremembe, odločilni premiki v gospodarski reformi naj bi razmerje sil prevesilo tudi v politične spremembe. Ekonomski reforma bo ustvarila vzdušje in vrednote kot so konkurenca, svoboda, samostojnost, odprtost v svet, implikacije naj bi dobili v spremembah političnega sistema.

Pri takšni inflaciji ne zadostuje noben proračun

Proračun je točka, kjer se v tem trenutku steka več problemov. Najprej seveda hiperinflacija, ki ji proračun plačuje "davek", zato stvarno zaostaja za dogovorenim. Drugače rečeno, pri takšni inflaciji ne zadostuje noben proračun. Dosej prezrta sestavina proračuna so dolgov, ki so se leta in leta skrivali v denarnem sistemu, zdaj pa naj bi jih legalizirali.

rati kot javni dolg in proračun bi tako dobil normalno ekonomsko funkcijo. To vprašanje naj bi razrešeno že z novim proračunom, nekaj stvari je potrebno še postoriti poprej, predvsem razkriti notranje primanjkljaje in ugotoviti njihovo vrednost. Premalo imamo strokovnjakov, ki se znajo ukvarjati s stvarno vrednostjo kapitala, je dejal Pregl, vendar računamo, da bo zvezni proračun že prihodnje leto čist in da bo denarna politika osvobojena te vloge, ki ji ne pripada.

Kmalu spremembe obračunskega sistema

Zadnje spremembe obračunskega sistema so bile napake, saj so se izkazale kot škodljive, saj so v večji meri prizadeli podjetja, ki imajo več lastnih sredstev. Podjetja na papirju izkazujo dobre poslovne rezultate, nimajo pa denarja. Pregl je napovedal skorajšnjo spremembo obračunskega sistema, že decembra, zato naj bi se zaključni računi za letošnje leto napravili že po spremembenem zakonu o računovodstvu. Revalorizacija naj bi se začela na aktivni strani bilance, podjetja pa bi bila dolžna revalorizirati materialne in nematerialne naložbe, glede finančnih razmer pa bi se lahko sporazumevala s poslovnimi partnerji, nato pa na lastnih poslovnih sredstvih rezultat revalorizacije preverili. Če bi lahko realizirala revalorizacijo svojih sredstev na aktivni strani, bi se povečala vrednost kapitala na pasivni strani in obratno.

V bistvu gre za to, da bo državo revalorizacija zanimala v toliko, kolikor jo potrebuje za pobiranje davkov, da se torej

davčne osnove ne bodo izkrivljale, vse ostalo pa bo stvar dogovora.

Kako odpraviti anonimno (družbeno) lastnino

Novi zakoni so pustili odprto vprašanje pojma družbenega lastnina, torej anonimne lastnine. V njih sprejeti rešitve bodo postopoma zmanjšale njen delež, ostaja pa vprašanje prafaktorja - družbenega podjetja z lastnino brez titularja, kar že povzroča težave, opazne so že v neekonomskem prelivanju družbenega kapitala v zasebnega. Ker družbeni kapital ni stvarno ocenjen, je delež ostalih vlagateljev le približno dolčen, zato brez ekonomske logike, ki bi izhajala iz donosa posameznih vrst kapitala.

Stroka ne daje enoznačnega odgovora, od tega, da naj bi družbeno lastnino legalizirali tako, da bi jo razdelili delavec, ki so v podjetju trenutno zaposleni, do tega, da naj bi družbeno lastnino preproto razglasili za državno. Pregl je dejal, da so v zvezni vladi posebna delovna skupina že skicirala zakon, ki zasleduje Ribnkarjev koncept in titularji družbeni lastnine naj bi postal po-knjinski sklad, določili pa naj bi ji donosnost, potrebna pa je institucionalna možnost ponovne ocenitve družbenega kapitala ter ustanovili agencijo za kupoprodajo podjetij. S tem bi se izognili grenki madžarski izkušnji, kjer so najprej in po nizki ceni prodali najboljša podjetja. Naš namen je, je dejal Pregl, da bi najprej po dovolj nizki ceni prodali slabša podjetja in kapital uporabili za sanacijo in konsolidacijo gospodarstva in bank.

Vzpostavljeno namreč pripravljajo sanacijo bančnega sistema, celotna operacija bo trajala nekaj let, saj ni mogoče takoj reči, ktere banke naj pravljajo. Klasificirane bodo po mednarodnih merilih revizije, nekatere bodo lahko zaživele same, druge bodo solventnost dosegli z rekapituiranjem, tretje tudi tega ne. Brez te poteze integralni trg praktično ni mogoč.

Bistveno manj oprostitev za davke in carine

S sedanjim davčnim sistemom ima zvezna vlada zvezane roke, saj ga ne more uporabiti kot elementa protiinflacijske poteze, razprave o spremembah davčnega sistema pa so še vedno preveč ideološke in mistificirane, tudi v Sloveniji, izkušnje z delovanjem zvezne oblasti so pač tudi na tem področju slabe.

Pregl je napovedal bistveno zmanjšanje oprostitev pri raznih davkih in carinah, ki so zdaj teritorialno in sektorsko specificirane, odpadli bodo številni privilegi. Pri prometnih davkih nameravajo število tarif, postopoma pa ustvariti pogoje za uvedbo davka na dodano vrednost. V približno petih letih naj bi naš davčni sistem postal skladen z rešitvami v Evropski skupnosti.

Le kmetijstvo bo uživalo posebno podporo, vendar pa bo do regresirane obrestne mere iz denarne politike prenesli v proračun, s tem pa jim bo seveda potrebljeno zagotoviti realne vire. Sprostili bodo tudi izvoz kmetijskih pridelkov in s tem torej ukinili obveznost, da morajo kmetijci najprej zadovoljiti domače potrebe.

Tedenske televizijske oddaje o delu zvezne vlade

Resnica o delu zvezne vlade ne prodre v javnost, z JRT so se zato dogovorili, da bo z novim letom za celotno jugoslovansko radijsko in televizijsko omrežje uvedla enourno tedensko oddajo in iz prve roke bombo lahko izvedeli, kaj dela zvezna vlada. Več nameravajo storiti tudi za uveljavitev prave slike Jugoslavije v svetu.

M. VOLČJAK

Glasova preja Slovenska Cerkev v prenovitvenem času

Vsaka prisila, da bi bili vsi enakega mišljenja in enako srečni, je protičloveška

"Cerkev se mora stalno prenavljati. Ko že mislimo, da smo odgovorili na vprašanje in našli rešitev, se pojavi nova vprašanja. Naj navedem samo en primer: na srečanju evropskih škofov v Rimu oktobra letos se nam je zastavilo vprašanje, kaj pomenijo za Cerkev spremenjene razmere, ko ljudje ne umirajo več doma, ampak v bolnišnicah in v domovih za ostarele, in ko je tudi rojevanje iztrgano iz družinskega doživljanja. Na takšna vprašanja ni mogoče odgovoriti vnaprej, ampak je mogoče iskati odgovore le v pogovoru med ljudmi," je dejal ljubljanski nadškof.

Žakelj: V Jugoslaviji je po letih iskanja enotnosti prišel čas poudarjanja vseh mogočih razlik in diferenciacij. Ali se to kaže tudi v odnosih med katoliško, pravoslavno in muslimansko Cerkvio, ali se razlike iščejo tudi med kristjani in še posebej katoliki.

Dr. Šuštar: "Razlike med Cerkvami obstajajo, vendar smo zato, ker živimo v isti državi in smo navezani drug na drugega, vedno iskali stičišča. Včasih nam je to bolje uspevalo, včasih slabše. Uradni odnosi s pravoslavnim Cerkvijo so se po dogajanju v Cankarjevem domu, ko smo se v slovenski Cerkvi izrekli zoper izredno stanje na Kosovu (ne pa proti pravoslavnim in srbskemu narodu), nekoliko poslabšali, vendar so se nasprotja kasneje nekoliko ublažila. Ko je bilo maja v Baslu ekumensko srečanje, so predstavniki pravoslavne Cerkve celo prizadevali v poudarjanju tega, da hočejo z nami dobre odnose. Razveljavuje me tudi sporocilo z beograjske pravoslavne fakultete, da bodo prihodnje leto pripravili ekumensko srečanje, na katero bodo tako kot doslej povabili tudi predstavnike ljubljanske teološke fakultete. V slovenski Cerkvi smo bili že nekoliko negotovi, ali bodo pravoslavni v sedanjih razmerah hoteli pripraviti srečanje ali ne."

Žakelj: Za odnose med slovensko in hrvaško Cerkvio pravite, da so dobri. Kaj pa Razkrije?

Dr. Šuštar: "Razkrije je tisto žalostno vprašanje, ki smo ga poskušali že večkrat rešiti. To je župnija, ki bi teritorialno sodila v mariborsko škofijo, vendar sodi v zagrebško. Ker ima hrvaškega duhovnika, se zmeraj zastavlja vprašanje, koliko bo obvezjal slovenski in koliko hrvaški jezik. V slovenski Cerkvi smo se prizadevali, da bi postala župnija del mariborske škofije, vendar nismo uspeli, ker je med Slovenci in Hrvati (čeprav oboji pripadajo isti katoliški Cerkvi) že v preteklosti prišlo do tega ali onega nesporazuma,

Dr. Šuštar: "Ne na splošno, ampak v čisto krajnih razmerah se kaže, da je včasih teorija boljša od prakse, včasih pa praksa boljša od teorije. Nekatere probleme, ki bi bili teoretično predvsem med svetovnima vojnara in iz političnih razlogov. Po letu 1977, odkar sem doma, so stiki s hrvaško Cerkvijo dobrni, pri sodelovanju fakultet in na nekaterih drugih področjih pa bi bili lahko še boljši."

Žakelj: Nekje ste zapisali, da je naša teorija boljša od prakse in da smo v praksi manj dosledni kot v teoriji. Je to še značilno za odnose med slovensko Cerkvio in oblastjo?

Dr. Šuštar: "Ne na splošno, ampak v čisto krajnih razmerah se kaže, da je včasih teorija boljša od prakse, včasih pa praksa boljša od teorije. Nekatere probleme, ki bi bili teoretično precej zapleteni, je mogoče s pametnimi ljudmi dobro rešiti; ob drugih, ki so sicer teoretično jasni, pa se zaplete, ker gre za premalo razgledane lju-

Dr. Šuštar, Žakelj in Sandi Čolnik, znanc s TV - zaslono.

di. To doživljamo stalno, vendar se mi zdi, da se oboje - teorija in praksa - zboljuje. Ovire in začetki nastajajo v primerih, ko zaradi predskodkov, osebnih doživetij, nevednosti ali spomina ni mogoč odkrit pogovor. Moje mnenje je, da se težave najprej počakejo v praksi, tam, kjer človek dela in živi in ga izzivajo konkretna razmere, hkrati pa moramo sprememniti tudi teorijo. Pri mladem rodu opažam, da želi presegati preteklost in razlike med vernimi in nevernimi, sicer pa sem tudi sam skusil v Švici, kjer sem živel med protestanti, kako ostra so ta razmerja."

Žakelj: Bodo slovenski kleriki preko novega strankarskega interesnega združenja stopili v politiko?

Dr. Šuštar: "Upam, da ne. Krščanska demokratska zveza je poskus iskanja mladih ljudi, ki so krščanskega prepričanja in se zavzemajo za določene cilje. To delajo povsem samostojno, brez vsake povezave z mano ali drugimi cerkvenimi predstavniki in to je tudi v duhu drugega vatiskega cerkvenega zbora, da naj se v politično delovanje vključujejo kristjani (ki delajo zunaj Cerkve), redovniki in duhovniki pa naj izpolnjujejo nalogu oznanjevanja in služenja ljudem. Če me kdo konkretno vpraša, ali se hočemo duhovniki in škofje vmesavati v politična vprašanja, vedno znova poudarjam, da sodelujemo v politiki, vendar ne v strankarski politiki ali v neki politični dejavnosti, ampak z načelnimi, etičnimi stališči, ki jih zastopamo na podlagi evangelija. Nekateri duhovniki imajo politično žlico, drugi

Dr. Alojzij Šuštar in dr. Ivan Kristan, sodnik Ustavnega sodišča Jugoslavije.

Glasova preja Slovenska Cerkev v prenovitvenem času

Ribno pri Bledu, 9. novembra - "Na Slovenskem, v Jugoslaviji in drugod v svetu doživljamo velike spremembe. Za prehodno dobo, v kateri smo še zdaj, je bilo najprej značilno veliko razočaranje, ker obljube, da bo novi čas prinesel blagostanje, brez skrb in težav, nizpolnile, šele nato se je začelo iskanje novega in smeri za prihodnost. Iskanja gredo, tudi kar zadeva verne in Cerkev, v različne smeri, vendar jih povezuje nekaj skupnega - skrb za človeka, prizadevanja za milost, lepšo prihodnost, zavzemanja za to, da bi vsem (ne glede na verski in druge razlike) šlo bolje," je prejšnji četrtek na Glasovi prej, ki je spretno vodil Viktor Žakelj, podpredsednik slovenske SZDL, dejal Alojzij Šuštar, ljubljanski nadškof in metropolit, podpredsednik slovenskih evropskih škofovskih konferenc, predsednik slovenske in jugoslovanske škofovske konference, človek, ki je več kot petintrideset let prejel v Švici, a vendarle ohranil lepo slovensko govorico, človek, ki je vedno ostregal duha in jasnih misli, zazrt v prihodnost, a tudi v zgodovini v kateri vidijo učiteljico in ne breme..."

Dr. Alojzij Šuštar in Viktor Žakelj, ki se je tudi izkazal kot dober povalc zgodovine Cerkve, sta razpletla niti Glasove preje globoko v preteklost, iz klobčiča vlekla niti z nauki, koristnimi za sedanjost in prihodnost, in iskala "stičišča" vernih in nevernih, različnih Cerkva in družin.

Žakelj: Slovenci smo doslej imeli enega kardinala, Jakoba Miso. Bo dr. Šuštar drugi Slovenski?

Dr. Šuštar: "Ne bo. In hvalabogu, da je tako. Veliko bolje je, če človek ostane pri delu, ki ga je sprejel. Da je Misa postal kardinal, so bile odločilne avstrijske državne razmere. Upam, da bomo Slovenci dobili tudi drugega in tretjega kardinala, mene pa pustite pri Šuštarju. Več je vredno to, kar naredimo, in to, kar smo, kot pa kakšna imenovanja ali zunanjne časti."

Žakelj: V prehodnem obdobju se morajo človek, človeštvo, narodi, države, vere in Cerkve prilagajati. Se strinjate, da je ena bistvenih značilnosti rimskokatoliške Cerkve njena spresnost, sposobnost in pripravljenost za vsakokratna prilagajanja?

Dr. Šuštar: "Izraz prilagajanje ni vsem enako všeč, ker je mogoče s tem razumeti tudi iskanje tistih stičnih točk, s katerimi bi Cerkve ljudem najbolj ugajala. Cerkve se namreč ne more prilagajati tako, kot bi ljudem najbolj ustrezalo, ampak se mora prilagajati v treh stvareh. Najprej mora biti pozorna na potrebe in težave ljudi so hkrati skrbi, veselje in težave Cerkve, drugič se mora prilagajati z jezikom in govorico pridiganja, izražanja in razlaganja verskih resnic; in tretjič: to, kar hoče povestati in pojasniti ljudem, mora storiti tako, da jo bodo razumeli."

Žakelj: Ali se Cerkev prilagaja pretežno "za nazaj" ali pretežno za naprej?

Dr. Šuštar: "Cerkev živi iz izročila, iz korenin, ki segajo na začetek dvatisočletne zgodovine. Gre za prvine, ki so tako temeljnega pomena, da se jim nikdar ne bo odrekla. V tem smislu je zazrta v preteklost, sicer pa je bistveno njenje prilagajanje za prihodnost."

Žakelj: V času, ko se naša družba legalno odpoveduje upravljalškim in samoupravljalškim oblikam odločanja, Cerkev krepi vpliv laikov. Kakšne so vaše izkušnje?

Dr. Šuštar: "Ime laik ni vsem prijeten, ker lahko pomeni tudi nevedneža ali nesposobneža. V Cerkvi uporabljam to ime za označevanje ljudi, ki so krščeni in živijo krščansko, in za razlikovanje od klerikov, ki so sprejeli duhovniško posvečenje ali redovno obljubo. V začetku, ko še ni bilo dosti duhovnikov, so laiki prevzeli poslanstvo Cerkve in so bili oznanjevalci evangelija... Po drugem vatiskanskem cerkvenem zboru so kleriki in laiki enakopravni. V župnijah so zaživeli župnijski oz. pastoralni sveti, ki skupaj z župnikom prevzemajo odgovornost za življeno v župnijah in v nadškofiji. Lani smo naredili še konarak naprej: organizirali smo pastoralni občinski zbor nadškofije, na katerem je bilo od 230 povabljenih kar polovica laikov. S tem smo samo še poudarili, da smo vsi послanci Cerkve."

Dr. Janez Gril, odgovorni urednik Družine.

so bolj zadržani. Izkušnje iz preteklosti kaže, da so še včasih tudi predaleč in da so prevzeli funkcije, ki se niso skladale z njihovim poslovom. Napake, ki so jih delali, je treba obravnavati v razmerah takratnega časa in jih le potem vrednotiti z današnjega stališča."

Žakelj: Značilnost naših prenovitvenih napredkov je ideologizacija države, na cerkvenem področju ločitev politike od vere oz. Cerkve. Se strinjate takšno oceno?

Dr. Šuštar: "Cerkev ima nalogu oznanjati vse, kar je dobro, in to včasih tudi predaleč in da so prevzeli funkcije, ki se niso skladale z njihovim poslovom. Napake, ki so jih delali, je treba obravnavati v razmerah takratnega časa in jih le potem vrednotiti z današnjega stališča."

Žakelj: V okrožnici o človekovem delu, ki pred nedavnim izdal Janez Pavel II., je zapovedala, da je delo nad kapitalom in nad oblastjo. Meljni listini 1989, ki smo jo pripravili, pa je formulacija o vladavini dela najbolj sporna kaj?

Dr. Šuštar: "Enciklika Janeza Pavla II. je pomembna, vendar je citat treba razumeti v okviru celotnega besedila. Če sem jo pravilno prečital, gre za vprašanje, kako je delo povezano z človekom. Človek se razvija z delom, z umetnostjo, z fizičnim, in ne s kapitalom, zato je delo povezano z vsem. Meljni listini, pa mi ni znano."

NAKUPOVALNI VODIČ PO CELOVCU VAM PRIHRANI VELIKO DENARJA IN ČASA

MAGOMETSCHNIGG

AUTOTEILE
CELOVEC, 10.- OKTOBERSTR. 6, Tel.: 9943-463-511389
NADOMEŠTNI + SERVISNI DELI,
DODATNA OPREMA
ZA VSE AVTOMOBILE
NAPRIMER: AVTORADIJSKI - KASETOFONI OD 490.- NETO
KOMPLET - SEDEŽNE PREVLEKE OD 330.- NETO
IZREDNE CENE • TAKOJŠNJA MONTAŽA • GOVORIMO SLOVENSKO

NAKUPU
KATEREGAKOLI
AVTORADIJA
PIONIER ALI
BLAUPUNKT

CENJENI BRALCI GLASA POZOR! TA REKLAMA JE VREDNA NAJMANJ

reifenzentrum süd

MICHELIN
DUNLOP
SEMPERIT S
Continental®
IN VELIKO DRUGIH...
NI NAM TREBA
VELIKO GOVORITI.
PRIDIJE,
PA BOSTE VIDELI...
GOVORIMO SLOVENSKO.

CELOVEC, ROSENTALERSTR. 86, TEL.: 9943-463-23244 (OB GLAVNI
CESTI V CELOVEC, PRED ŽELEZNIŠKIM PODVOZOM)

30 %

POPUSTA

(PRI MICHELIN 25 %)

ELEKTRO DRESCHNIG

TELEFUNKEN
VELIKA IZBIRA VSEH
TEHNIČNIH NAPRAV.
TV - VIDEO - HIFI -
STEREO

CELOVEC - CENTER OSTERWITZGASSE 10
Tel.: 9943-463-514751

HIFI - RADIO - TV - VIDEO

ZECHNER

CELOVEC, 8-MAI-STRASS 36 TEL.: 9943-463-512516

NEVERJETNA PONUDBA:

CROWN
STEREO - CENTER:
RADIO + EQUALIZER
+ GRAMOFON +
DVOJNI KASETOFON +
DVA ZVOČNIKA
SAMO 1600.- NETO

MTC - AUTORADIO -
SET STEREO -
AUTORADIJO -
KASETOFON Z
ZVOČNIKI
SAMO 575.- NETO

SLEDI:
PHILIPS VIDEOREKORDER, VR 6285 LCD,
DALJINSKO UPRAVLJANJE, SUPER
ČASOVNA LUPA IN SLIKA NA MESTU, 3
GLAVE, ITD... 5990.- NETO (OMEJENO ŠTEVILO)
GOVORIMO SLOVENSKO

GORE-TEX®

Brez primerjave kot tudi naša koža

ZIMSKO - ŠPORTNA OBLEKA
KOMBINEZONI - ANORAKI - VETROVKE -
HLAČE V IZREDNO VELIKI IZBIRI

Sportkings Glückner

CELOVEC, ALTER PLATZ 25 TEL.:
9943-463-512176

TOYOTA Kinzel

CELOVEC, VÖLKERMARKTERSTR. 145
TEL.: 9943-463-32231
GLAVNA CESTA V CELOVEC, DRUGI
SEMAFOR DESNO, PRI KIKA LEVO - 400
METROV
GOVORIMO SLOVENSKO

TAKOJŠNI SERVIS ORIGINALNI
NADOMEŠTNI DELI POPRAVILO
KAROSERIJ IN LAKIRANJE DODATNA
OPREMA JESENSKO-ZIMSKI SERVIS
LETNI SERVIS VOZIL V GARANCIJI
PONUDA GUM NOVA IN RABLJENA
VOZILA

HIFI - VIDEO - TV KENDA HITACHI

VIDEO VT 630 3 GLAVE TITTELGENERATOR SLIKA NA MESTU + RAZLIČNE LUPE SAMO 5990.- NETO	MOBIL HI-FI MSW 600 - 100 W SAMO 3180.- NETO	CD-DAW 560 2490.- NETO
CELOVEC, BAHNHOFSTRASSE 38 a Tel.: 9943-463-57254 (PRI ŽEL. POSTAJI)		

NIZKE CENE

SAMONIG

ŠIVALNI STROJI
BERNINA
DODATNA OPREMA,
NADOMEŠTNI DELI + SERVIS

NIZKE CENE

ČELADE ZA MOTORISTE

CELOVEC, PARADEISERGASSE 9 (V CENTRU) Tel.: 9943-463-57790

SAMONIG NIZKE CENE

- KOLESNA VSEH VRST
- DODATNA OPREMA
- NADOMEŠTNI DELI
- KOLESARSKA OBLEKA

CELOVEC JE MESTO S TRADICIJO V KAKOVOSTNI IN BOGATI PONUDBI

Eno najlepših starih mest se pomaša z okrog 50 romantičnimi arkadnimi dvorišči, sijajnimi baročnimi fasadami, poslopji s posebnimi renesančnimi oblikami in neštetimi trgovinami in trgovinami ter gostinskim lokalim, ki dajejo 800 let staremu središču mesta živahnost. Ta privlači obiskovalec od vseposod. Celovec pa seveda radi obiskujemo tudi Gorenjci. V tej prilogi vam skušamo posredovati del bogate trgovske ponudbe in Celovcu in nekaj splošnih informacij, ki vam bodo, upamo, koristile.

S C H U H H A U S

Grohar

V CENTRU
CELOVCA
(PRI MESTNI UPRAVI)
NEUER PLATZ
Tel.: 9943-463-5081

KOT ZELO SIMPATIČNE SOSEDE
VAS POZDRAVLJA
VAŠ ČEVLJARSKI - CENTER GROHAR

Na Glavnem trgu najdete tudi skulpturo možička iz Vrbskega jezera. Legenda pravi, da je bilo davno na južni strani Vrbskega jezera mestece. Meščani so živel razkošno in razuzданo in so pozabili na poštenost, skromnost, varčnost. Ko so se spet zbrali na eni od neštetih zabav, so se sredi veselja odprla vrata banketne dvorane. V dvorano je

vstopil bradat možic čudnega videza in veseli množici zapretil, da jih bo doletela kazen, če ne bodo prenehali z razuzdanostjo. Nihče ga ni jemal resno in so mu vsi smejal. Po večkratnih opozorilih je možic odčepil majhen sod, iz katerega je strašna moč in vodovje razdejalo mestec in pokopalo pod seboj njegove prebivalce.

PRIVLAČNA DEKLETA IN ŽENE POZOR!

Modeaccessoires

IZREDNO VELIKA IZBIRA DEKORATIVNE KOZMETIKE VSEH VRST.

DODATNI PRIPOMOČKI ZA IZDELAVO PRIČESKE VSE VRSTE MODNEGA NAKITA MODERNI PASOVI

V NAJVEČJI IZBIRI NA KOROŠKEM

FIRMA MODEACCESSOIRES HATNEYER CELOVEC
ALTER PLATZ 5 (CENTER) Tel.: 9943-463-717162

**REIFEN
ROSMAUNA**

ZELO PESTRA PONUDBA
IZREDNO UGODNE CENE

MICHELIN

DUNLOP

SEMPERIT

Continental®

GOOD YEAR

CELOVEC, ROSENTALERSTRASSE 222 (OB GLAVNI CESTI PROTI LJUBELJU)

● RABLJENE GUME

● NOVE GUME

● OBNOVLJENE GUME

● ALUMINIJASTA
PLATIŠČA

● DODATNA OPREMA

● MONTAŽA!

IZ NAŠE PONUDBE:

MICHELIN

145/13 MX SAMO 639,-
155/13 MX SAMO 725,-
175/70/13 MX SAMO 879,-

CENE SO BREZ DAVKA

AUTOHAUS R. TEYROWSKY

Alfa Romeo

mazda

CELOVEC Tel.: 9943-463-281425
WAIDMANSDOFERSTR. 195
KEUTSCHACHERSTR. 24.

● NADOMEŠTNI DELI
● SERVIS
● VELIKA IZBIRA NOVIH VOZIL

PRODAJA RABLJENIH VOZIL: MERCEDES, OPEL, FORD, NISSAN

HONDA

- NOVI IN RABLJENI AVTOMOBILI
- MOTORNA KOLESA
- NADOMEŠTNI DELI IN DODATNA OPREMA
- SERVIS IN VSAKOVRSTNA POPRAVILA

GOVORIMO SLOVENSKO

KROPFITSCH

CELOVEC, ROSENTALERSTR. 147 Tel.: 9943-463-22344

RENAULT
AUTO NOVAK

PO ZELO UGODNIH CENAH VAM

NUDIMO:
SERVIS
NADOMEŠTNE DELE
DODATNO OPREMO
KAROSERIJSKE DELE
MEHANIČNA IN
KLEPARSKA POPRAVILA

CELOVEC, ROSENTALERSTR. 106 (OB GLAVNI CESTI V CELOVEC) Tel.: 9943-463-24304

Fernseh-RATZ

TV - VIDEO - HIFI
GRUNDIG TV 50 cm

SAMO 5830.- NETO

VIDEOREKORDER

SAMO 5800.- NETO

GRUNDIG - SERVIS

CELOVEC
GABELSBERGERSTR. 14
PRI AVTO - ŽEL. POSTAJI
Tel.: 9943-463-512700

INFRA

(BIVŠI MOTOMAT)

CELOVEC

SIEBENHÜGELSTRASSE 15
TEL.: 9943-463-23350
PRIED ŽELEZNIŠKIM/PODVOZOM
LEVO-800 M)

Govorimo SLOVENSKO

VSE ZA AVTO — IZREDNO NIZKE CENE — IZVOZ — UVOD

MEHANIKA

VSI DELI ZA GENERALNO
BENCINSKIH IN DIESELSKIH
MOTORJEV ZA AVTO, TOVORNJAK,
TRAKTOR, DELOVNE IN
GRADBENE STROJE.
MOTORJI — NOVI IN OBNOVLJENI
GLAVE MOTORJA, POLOSOVINE, TESNILA,
VENTILI, VODILA, BATI, OBROČKI, LEŽAJI,
GLAVNI + OLJČNI BENCINSKE IN VODNE
ČRPALKE, LEŽAJI ZA KOLESA
ŠOBE ZA DIESELSCHE MOTORJE...

SERVISNI DELI

FERODO ZAVORNE OBLOGE IN
PLOŠČICE, IZPUŠNE CEVI IN LONCI,
ZAVORNE ŽILE, FILTRI VSEH VRST,
SKLOPKI, AMORTIZERJI, SVEČKE,
JERMINI, METLICE...

ELEKTRIKA

DODATNE LUČI, MEGLENKE ZADNJE
LUČI TUDI ZA TOVORNJAK IN
TRAKTOR, ŽARNICE, OGREVALNE
SVEČKE...

DODATNA OPREMA

KOMPLETNI HEŁA PROGRAM,
VLEČNE KLUKE, SMUČARSKI
PRITLAŽNIKI, AVTORADIO +
ZVOČNIKI PREVLEKE IN PREPROGE,
ALUMINIJASTA PLATIŠČA PO
NAROČILU TUDI MASKE IN
SPOJLERJI...

OSTALO

ZAVORNA TEKOČINA, KIT ZA
KAROSERIJO, ŠTARTNI KABLJI,
RAZLIČNA OLJA, DODATKI ZA NAFTO,
KEMIČNA ZAŠČITA, NEGA AVTA,
LEPILO STEKLA, ITD...

IZ PONUDBE

ANTIFRIZ — KONCENTRAT VARTA —
BATERIE LOCTITE PROIZVODI

ORIENTTEPPICH - GALERIE

CELOVEC, BAHNHOFSTRASSE 5 (V CENTRU) Tel.: 9943-463-513111

IZREDNA IZBIRA **ORIENTALSKIH PREPROG** IZ VSE AZIJE. VSE PREPROGE SO Z GARANCIJO.

IN ŠE SENZACIJA:

VSAK SLOVENEC, KI PRINESE TA OGLAS, DOBI ŠE DODATNO DO

50 % POPUSTA!

O NAJVEČJI CELOVŠKI ZNAMENITOSTI IN SIMBOLU MESTA - ZMAJU LINDWURMU

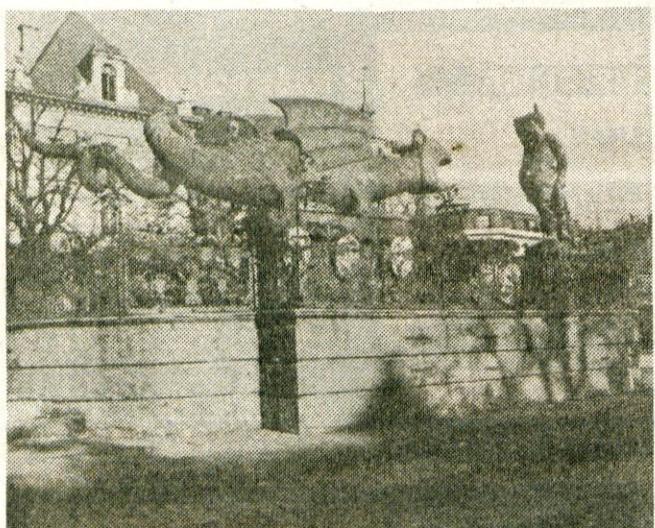
Pred davnimi časi je v teh krajih vladal plemič Karnburg. V osrednjem delu ravnine je bilo močvirje, bogato z najrazličnejšo divjačino. Toda tisti, ki se je podal na lov v močvirje, se ni več vrnil. V njem je izginil tudi kakšen tolsti bik in dobra krava. Ob obrobu močvirja je stal velik utrjen stolp. Tega in veliko bogastvo je plemič oblabil tistemu, ki si bo upal v močvirje in se bo vrnil s pokončano pošastjo, ki vlada v močvirju. In našla se je skupina pogumnih

hlapcev, ki so vpregli tolstega bika in mu navezali kavelj.

Kmalu se je iz močvirnih globin nad bika spravil strašni zmaj. Pokončal je bika in se tuji ujal na kavelj, s katerim so ga ljudje potegnili k bregu in zmaja ponokčali.

Na tem mestu je kmalu zrasla majhna vasica, kot najstarejši začetek Celovca.

Takšna je približno legenda o zmaju, mestni znamenitosti, se stavnemu delu mestnega grba in zastave.

HI-FI STUDIO
JAMACHA
BRITISCH HI-FI
LINN
TEC
HEYBROOK
SYSTEMDEK
IZREDNE CENE

TRATNIK

HIFI - STEREO - VIDEO
CELOVEC
FELDMARSCHALL-CONRAD PL. 10 TEL.:
9943-463-512565
(V SEVEROVZHODNEM DELU CENTRA)

TV - VIDEO
GRUNDIG - TELEFUNKEN
IZ NAŠE PONUDBE:

DUAL - TV 63 cm!
MONOLIT STEKLO
TELETEXT
DALJINSKO UPR. SAMO 8325.- NETO

IZREDNE CENE

SANDRINI
PELZE

CELOVEC - CENTER Tel.: 9943-463-511357
Dr. ARTHUR - LEMITSCH - PLATZ 4

ŠE NIKOLI NISO BILI KRZNENI IZDELKI TAKO DRAGOCENI

POLEG NAJNOVEJŠIH MODELov KRZNENIH IN USNJENIH IZDELKOV VAM NUDIMO TUDI IZREDNE POPUSTE OB NAKUPU POSAMIČNIH PLAŠČEV IN JOPIČEV

POSTREŽBA V SLOVENŠČINI

IZ KULTURNO ZABAVNE PONUDBE V CELOVCU

galerije:
Kärntner Landesgalerie, Burg-
gasse 8
Künstlerhaus - Stadthaus,
Theaterplatz 4
Galerie Hildebrand, Wiesbaden r Strasse
Galerie Slama, Benediktiner-
platz
Galerie Spitakeller, Bahnhof-
strasse
Galerie Carinthia, Tabakgasse
Galerie Freund, Wiesbadener
Strasse
Junge Galerie, Paulitschgasse
Aula Slovenica, Paulitschgasse

Kulturna galerija Pri Joklinu
GALERIJA 61,
Bahnhofstrasse 24

ples:
Congress Dancing Club, Völ-
kermarket Strasse 90
Discotheque «Scotch», Pfarr-
platz
Cabaret bar «Tabaris», Villacher Strasse
»Eve« Night Club, Alter Platz
Sir Charles Club, Kempfstrasse
Discotheque «Louis XIV», St.
Veiter ring
Discotheque «Cardinal», Kardinalplatz

Med največjimi mestnimi zna-
menitostmi je kamnit ribič, ki
stoji na tržnici z vklesano letni-
co 1606 in napisom: Stal bom
tukaj, dokler ne bodo šle moje
ribe in rakovice. Legenda pravi:
Nekoč je ribič z Vrbskega jeze-
ra prišel na trg. Ko se je ena od
varčnih gospodinj pritoževala
nad njegovim tehtanjem, je ribič
prisegel: »V kamen naj se sprem-
nim, če sem narobe tehtal.« In
njegova prizga se je na me-
stu uresničila. Kip ribiča je po-
stal opozorilo k poštenosti
vsem ribičem, ki so prihajali z
Vrbskega jezera prodajat svoj
ulov.

PEUGEOT - TALBOT
UMSCHADEN
● SERVIS
● NADOMEŠTNI DELI
● DODATNA
OPREMA
● PRODAJA VOZIL
CELOVEC, Tel.:
9943-463-33455
VÖLKERMARK-
TERSTR. 233

BOSCH AVTOELEKTRIKAR
MÜNCH
CELOVEC LASTENSTRASSE 21
TEL: 9943-463-31593
(PRI GLAVNI ŽELEZNIKI POSTAJI)
ELEKTRONIKA A VITU
POPRAVILA, PRODAJA IN MONTAŽA VSEH
AVTOMOBILSKIH ELEKTRIČNIH DELOV. BOSCH
DEL!!!
● STARTERJI ● BATERIE
● ALTERNATORJI ● TAXIMETRI
● RAZDELILICI ● KINZLE PISAČI
WEBASTO - GRETJE NA MESTU

BOSCH AVTOELEKTRIKAR
MÜNCH
CELOVEC LASTENSTRASSE 21
TEL: 9943-463-31593
(PRI GLAVNI ŽELEZNIKI POSTAJI)
TAXISTI POZOR!
KINZLE SERVISNA SLUŽBA
PRODAJA
VGRADNJA IN NASTAVITEV
TAXIMETROV
ZA SLOVENIJO

PARFUMERIE
BIONDA
PRIESTERHAUSGASSE 1
BAHNHOFSTRASSE 20
CELOVEC
Tel.: 9943-463-514209
ZELO VELIKA IZBIRA!

JESENSKO-ZIMSKA PONUBA
LANCÔME

NUTRIX 75 ML 178.- PARIS
GALATEIS-REINIGUNG 500 ML 245.-
ZA POKUŠNJO SO VAM NA VOLJO TUDI
NAJNOVEJŠI IZDELKI MONTANA, JOOP, DAVIDOFF
IN SAMSARA.

10 LET V CELOVCU
GENERALNO ZASTOP-
STVO ZA BOSAL - IZPU-
ŠNE CEVI

1 LETO GARANCIJE, SO
ALUMINIZIRANI

ZASTAVA JUGO 45 ATS
500,- JUGO 55 ATS 380,-
GOLF 1 ATS 250,- (ZADNJI
LONCI)

PRTLJAŽNIKI, TUDI SMU-
ČARSKI ZA VSA VOZILA,
TUDI BREZ ROBA

CHAMPION SVEČKE ZA

VSA VOZILA ATS 15,-

PRODAJAMO KVALITETNE
ORIGINAL NADOMEŠTNE
DELE ZA OPEL IN FORD

1. KOROŠKI
AUSPUFF-
CENTER

DOUBLE
SECURITY SYSTEM
DSS

WKC 2641 VD
ATS 2740,-
WKC 3851 VD
ATS 5500,-

BBS
MARIER
OUTBOARDS

RUHDORFER
NADOMEŠTNI DELI ZA VSA VOZILA

IZPUŠNI LONCI, SKLOPKI, ZAVORE, AMORTIZERJI,
BLATNIKI, KAROSERIJSKI DELI, GUME, PLATIŠČA,
BARVE IN DODATNA OPREMA
CELOVEC, PISCHELSDORFER STR. 20,
TEL. (0422) 511708

PLATIŠČA
TUNING

FERODO

ZAVORE Girling

service parts
Ersatzteile

CHAMPION

Glasova preja Slovenska Cerkev v prenovitvenem času

Slovenska pomlad ne bo propadla

• Dr. Šuštar, kaj boste storili, če slovenska pomlad propade?

"Jaz sem optimist. Menim, da slovenska pomlad ne bo propadla, lahko pa doživi nevihte, pozebo, tudi kakšen mraz, vendar to živiljenjske volje in moči ne more ustaviti. Živeti hočemo in živeli bomo, imeti moramo upanje v božjo pomoč in zaupanje drug v drugega. Ker sta upanje in zaupanje močno načeta, se moramo prizadevati, da ju utrdimo."

Če pa bi ta slovenska pomlad že propadla, se bomo prizadevali za novo."

Kjer je sovraštvo, ni prihodnosti

• Kako vrniti moralno in dostojanstvo v našo grozljivo stvarnost?

"Stvarnost je res žalostna - za mlade, za tiste, ki živijo na družbenem robu, za vso družbo. Čutene je za moralne vrednote, poštenje, resnico in dostojanstvo, je tako nizkotno, da bo treba začeti znova, da se bo treba spremeniti in spreobrniti. Navadno kažemo s prstom na druge, kako goljufajo, lažejo, kradejo in kako nezvesti so, vendar se mi zdi, da bi moral vsakdo najprej začeti pri sebi. Kaj je, denimo, narobe z ljudmi, ki druge tako sovražijo, da jim želijo umor? Narobe je to, da so brez čuta, spoštovanja, dostojanstva in da ne vedo, da tam, kjer je sovraštvo, ni prihodnosti. Sovraštvo ni prava pot, še posebej ne za kristjane, ki morajo biti pripravljeni drug drugemu odpuščati."

Brez pluralizma ni življenja

• Kako ocenjujete nastanek pluralizma v Sloveniji?

"Cerkev se zavzema za pluralizem v mišljenju, političnem življenju, verovanju... Brez pluralizma ni življenja. Ljudje smo si medsebojno različni, to se najprej pokaže v družini, nato pa tudi v družbi. Vsaka prisila, da bi bili vsi enako srečni in da bi vsi enako mislili in se obnašali, je protičloveška. Pomembno je, da imamo svobodo in da lahko živimo tako, kot je po našem prepričanju najbolj prav. Edina omejitev svobode je, da drug drugemu ne delamo škode, da se oziramo na splošno dobro, da se spoštujemo in da nad nikom ne izvajamo nasilja."

Ne gre za spravo, ampak za pogovor enakovrednih

• Ali menite, da je Glasova preja prva resnična sprava politike s Cerkvio in ali verjamete v njeno skorajšnjo spravo oz. v obravnavanje Cerkve kot enakovrednega partnerja?

"Glasova preja ni prva, saj sem bil prej že na nekaterih podobnih srečanjih - na Štihovem večeru v hotelu Slon v Ljubljani, v gradu Zemono, v Novem mestu, kamor me je povabila SZDL, v Mariboru, kjer sem bil gost marksističnega centra, in pred tremi tedni na okrogli mizi v Beli krajini. Mislim, da na takšnih večerih, kot je Glasova preja, ne gre za spravo politike in Cerkve, ampak za pogovor o vprašanjih, ki so povezani z Cerkev in z družbo. Vesel sem, da se razmere izboljujejo in da se moremo vedno bolj pogovarjati kot enakovredni partnerji in ne kot prvo-, drugo- in tretjerazredni člani družbe."

Verni v zvezi komunistov

• Kako bi komentirali pobudo Zveze komunistov Slovenije, ki s kongresnim in volilnim programom Za evropsko kakovost življenja odpira vrata vsem, tudi vernim?

"Odločitev je najprej odvisna od partije, potem pa od osebne vesti posameznika. Če kdo misli, da more združiti svoje versko prepričanje s članstvom v partiji in partija to priznava in dopušča, je to njegova osebna odločitev. Vprašanje je, iz kakšnih nagibov želi kdo vstopiti v partijo. V preteklosti se je pokazalo, da se je veliko ljudi,

Niti in nitke iz klobčiča Glasove preje

ki so bili po srcu verni, včlanilo v ZK samo zaradi določenih možnosti (napredovanja, službe). Vprašanje je tudi, ali je partija, ki sprejema tudi verne, še zvesta prvotnemu političnemu programu.

V Italiji, denimo, je bilo po drugi svetovni vojni vernim prepovedano vstopati v komunistično partijo. Ce pa se je kdo kljub temu včlanil, so ga po takratnih cerkevih določbah izključili iz Cerkve. Zdaj je tudi v Italiji drugače, odločitev je prepuščena posameznikom in njihovi osebni vesti."

Otroci občutijo dvojnosc

• Zanima me, je vprašal eden od obiskovalcev Glasove preje, zakaj med šolanjem (1960-77) nisem pri pouku ničesar slišal o veri in Cerkvi?

"Vprašanje šole je vedno eno najtežjih vprašanj, ki se nam zastavljajo. Verouka v šolah ni, v preteklosti pa je bilo v raznih predmetih in učbenikih (o zgodovini) tudi marsikaj takega, kar je bilo uporjeno proti Cerkvi. Zdaj je uradno stališče, da je šola nevtralna. Ali lahko govorimo o nevtralnosti, ko pa so iz pouka izključene informacije o veri, zgodovini Cerkve in še o marsičem, kar bi bilo koristno za splošno izobrazbo. V Cerkvi želimo predvsem to, da v šolah ne bi bilo proti-verskega in proticerkevnega pouka, še posebej zato ne, ker otroci vernih staršev doživljajo neko dvojnost - doma slišijo drugače kot v šoli. Veliko otrok, predvsem na podeželju, obiskuje zunaj šolskega časa tudi verouk. Včasih je bilo tudi nekaj nagajanja, poskusov, da bi z raznimi sestanki in prireditvami prepričili obiskovanje verouka, zdaj pa so razmere že precej boljše, vendar še vedno zelo različne. Kjer se učitelji in duhovniki dobro razumejo, ne prihaja do posebnih napetosti, še zmeraj pa se kje zataknec."

Vsa resnica še ni znana

• Kaj boste ukrenili za rehabilitacijo stalinistično preganjanih slovenskih duhovnikov po drugi svetovni vojni?

"Storili bomo, kar bo le mogoče. O njihovem preganjaju še ne vemo vsega, zato bi radi najprej razčistili resnico. To je velika naloga, ki nas še čaka. Kakšna rehabilitacija je mogoča (razveljavitev sodb ali kaj drugega) ne vemo. Veliko tistih, ki so doživelji krivice, je umrlo, precej pa jih še živi."

Krivične zaplembe

• Kako bo reagirala slovenska Cerkve, ko (če) bo dobila nazaj premoženje, ki ji je bilo zaplenjeno po vojni?

"Na to ji ne bo treba reagirati, ker vsega, kar je izgubila, ne bo nikdar dobila nazaj. V Cerkvi se prizadevamo, da bi nam vrnili vsaj premoženje, ki je bilo zaplenjeno po krivici. Podatki, ki smo jih začeli zbirati, kažejo, da je bilo takšnih krivičnih postopkov kar precej."

Papež bo prišel, ko bodo razmere "zrele"

• Kje so razlogi, da papež ne obiše Jugoslavijo?

"To je vprašanje, ki mi ga zmeraj in povsod postavljajo. Papež se je pred kratkim mudil v hrvaškem zavodu v Rimu in tam je ponovno izrazil željo, da bi obiskal Jugoslavijo. Kardinal Kuhařič je tedaj za vatkanski radio izjavil, da bo papež prišel v Jugoslavijo, ko bodo razmere za to zrele. To je splošna formula, ki jo vsi ponavljajo. Kaj pa to pomeni, da bodo razmere zrele in od koga je odvisno, da bodo zrele? Od vlade, Cerkve, od odnosov med Cerkvio in državo, med raznimi narodi in vernostmi? Zdi se mi, da so razmere v naši državi res takšne, da si težko predstavljam, kako bi potekal papežev obisk. Nevarno je, da bi ga zlorabljal za demonstracije, za politične in druge namene. Še vedno pa upam, da bo ob ponovno poudarjeni pripravljenosti naše države za papežev obisk, do obiska tudi prišlo. Kdaj, je za zdaj nemogoče reči. Drugo leto še gotovo ne!"

Celibat ostaja

• Ali bo Cerkev v prenovitvenem času spremenila tudi svoj odnos do celibata?

"Za zdaj ne kaže na to, da bi tudi v rimskokatoliški Cerkvi tako kot v pravoslavni imeli poročene duhovnike. Papež je pri tem vprašanju zelo odločen in vztraja pri tem, da mora tisti, ki se odloči za duhovniški poklic, ostati samski. Nekateri so

Glasova preja Slovenska Cerkev v prenovitvenem času

je z Medugorjem celo bolj znana v svetu kot s političnimi razmerami in inflacijo."

Smo Slovenci Kajnovi potomci?

• Moje krivice in kalvarije so tako velike, je dejala ena od poslušalk Glasove preje, da sem prepričana v to, da smo Slovenci potomci Kajna?

"Kdo je Kajn, vemo. Kajn je ubil brata. Slovenci pa nismo Kajnovi potomci, ampak smo ljudje kot vsi drugi. Med nami je marsikaj hudega, vendar tudi veliko dobrega."

Ljudje prosijo, naj jim pomagamo

• Kaj menite o predlogu, da naj bi Cerkev organizirano opravljala karitativno delo?

"V Sloveniji, kjer je to delo zaupano državnim službam in organizacijam, predvsem Dečemu križu, se zavzemamo, da bi lahko to delo podobno kot na Hrvaskem opravljala in organizirala tudi Cerkve. Bolniki, ostareli, invalidi, reveži in številni drugi si to želijo in nas prosijo, da bi jim pomagali. Sicer pa je karitativno delo tako kot oznanjevanje evangelija in opravljanje bogoslužja bistveno poslanstvo Cerkve."

Družina ne more postati strankarsko glasilo

• Kakšna bo vloga verskega tiska v strankarskem pluralizmu? Se bo prilagodil aktualni praksi in objavil, denimo, program krščanske demokratične stranke? Pritisk raznih političnih zvez in organizacij na sredstva javnega obveščanja siliti k takšnemu razmišljanju.

"O tem, da se nekatere stranke zavzemajo, da bi Družina, čeprav gre za verski tisk, objavljala njihove programe, sem slišal, vendar pa se mi zdi, da ne more postati strankarsko glasilo in tudi glasilo krščanske demokratične stranke ne. Družina naj še naprej opravlja naloge, ki jih ima kot verski tisk."

V dnevniku le podatki

• Dr. Šuštar, ali morda pišete dnevnik?

"Dnevnik pišem le toliko, da vem kdaj, kje in s kom sem se pogovarjal. Dnevnika o osebnih doživetjih pa ni mogoče pisati."

• To je velika škoda, v tem tudi niste na liniji svojih predhodnikov - Jegliča, Rožmana...

"Nekateri ljudje imajo poseben dar, da pišejo dnevne. Jegličev je izjemno zanimiv. Nekateri pravijo, da bi ga še nekaj desetletij hranili v arhivih in da bi ga še potlej objavili. Prihodnje leto bomo pripravili znanstveni simpozij o Jegliču in na njem bomo postavili tudi vprašanje njegovega dnevnika. Meni se pisanje osebnih doživetij ne zdi pomembno, vrednejše je tisto, kar lahko napišem in posredujem drugim."

Za Medugorje ve ves svet

• Kakšno je stališče slovenske Cerkve do romanj in dogajanj v Medugorju?

"Cerkev o tem nima posebnega stališča. Gre preprosto za štiri dejstva. Prvič: na romanje prihaja izredno veliko število tujcev z vsega sveta; drugič: romarji so priča izrednim dogodkom, kot so prikazovanja, ozdravljenja, spreobrnjenja; tretjič: ljudje prihajajo iz Medugorja drugačni, in četrčtič: nekateri pojavorov in dogodkov se vedno mi mogoče vsoglasiti s tem, kar vemo o posegu nadnaravnega v človeško zgodbino. Jugoslavija

Foto: F. Perdan

Pogovor s kandidati za predsednika radovljiske SZDL

Nove politike se ni mogoče učiti iz učbenikov

Radovljica, 14. novembra - Volitve novega predsednika radovljiske SZDL naj bi bile generalka za spomladanske skupščinske volitve. Generalka v dobrem in slabem, generalka z napakami (pismo ZK sekretarjem osnovnih organizacij) in pozitivnimi stranmi (predstavitev programov v javnosti), generalka, ki se je ni mogoče učiti iz učbenikov, ampak je treba (tudi s posluhom za kulturnost političnega delovanja) iskati nove poti in rešitve. Če so se razni predsedniški kandidati še pred leti branili javne besede in javne predstavitev programov, svojih mnenj in stališč, se zdaj temu ne odrekajo. Nasprotno: kandidati za predsednika radovljiske SZDL - po odstopu Majde Odar so še širje: Jože Dežman iz Lesc, Brane Grohar z Bleda, Anton Kapus iz Kamne gorice in Andrej Kokot iz Radovljice - so celo žeeli javno predstaviti programe (glavne poudarke objavljamo) in tudi odgovarjati na novinarska vprašanja.

Kakšni organizaciji bi žeeli predsednikovati: SZDL kot klasični družbenopolitični organizaciji, SZDL kot "mareli", pod katero bi našle mesto tudi politične zveze in gibanja, ali prenovjeni Socialistični zvezi kot stranki?

Dežman: "V svoj program sem zapisal, naj SZDL namesto harmonije enako mislečih uveljavlja javnosti čim bolj pregledno tekmovanje različnih izbir. Obdobje, v katerem bo eden od nas predsednik, bo prehodno. Ker ne verjamem, da bi v zelo kratkem času prišlo do radijalne pluralizacije družbe oz. do ustanovitve samostojnih strank s samostojnimi političnimi voditelji, bo naloga predsednika predvsem v tem, da bo spodbujal odpiranje političnega prostora. Če sem se pred leti "upokojil" od stare politike, se v politično življenje lahko vrнем le z novo politiko, za katero vem, da ne bo nastala čez noč, ampak se bo oblikovala v daljšem procesu."

Kokot: Ker doslej v naši občini še ni zaživel nobena oblika alternativnega združevanja, se mi tudi zdi iluzorno, da bi Socialistična zveza postala stranka; možno pa je, da bi politika postala servis gospodarstva, in sicer v tem smislu, da bi prek SZDL razvijala široko mrežo nadzora nad infrastrukturo, preskrbo, kulturo, življenjem ljudi po službi..."

Kapus: "V prehodnem obdobju si delovanje SZDL predstavljam kot delovanje ene od političnih zvez - zveze, ki bi povezovala interese občanov predvsem na področjih, kjer občutijo največje težave (varovanje okolja, potrošnja itd.)"

Grohar: "Ko razmišljamo o vlogi SZDL, ne moremo mimo njene dediščine in dvojnega značaja. Najprej je koordinacija forumov in šele nato organizacija članov. Jaz menim, da bi morala biti predvsem organizacija članov - organizacija, ki bi spomladi nastopila samostojno in z udarnim programom na skupščinskih volitvah. Vloga SZDL kot koordinatorja med družbenopolitičnimi organizacijami in zvezami (če bodo nastale) naj bi se zmanjšala, frontnost pa naj bi temeljila na prostovoljnosti (ne na avtomatizmih) in na tem, kar bi bilo v njihovih programih skupnega."

oPolitična alternativa se je doslej organizirala tudi v občinah, ki so manjše od radovljiske. Na Gorenjskem, predvsem v njenem zgornjem koncu, je čuti precešnjo zadržanost. Kje so razlogi?

Kokot: "Za radovljisko občino je značilno, da ljudje veliko dela tudi popoldne - kmetujejo, šušmarijo ali si kako drugače služijo dodatni denar. Za politiko preprosto nimajo časa."

Jože Dežman

Dovolj šopanja, začnimo živeti

Iz "stare" politike sem se upokojil pred nekaj leti in se posvetil stroki. S kandidaturom želim opozoriti, da je demokracija resno delo, pa tudi popestriti politično veselico.

Zagotovimo razvoj, omejimo uničevanje

Nisem za politično skrbništvo nad ekonomijo, državo, civilno družbo. Vendar ne pristajam na objestno zapravljanje naravnih virov in družbenega kapitala za kratkoročno izzivljanje kateregakoli že nosilca moći.

SZDL - od politične koordinacije k javni politiki

SZDL namesto harmonije enakomislečih uveljavlja tekmovanje različnih izbir. Volilci med njimi svobodno izbirajo. ZK je neprivilegirana na političnem trgu.

Razum in ustvarjalnost pred trpečo zadnjico

Vrnimo v politiko javno priznanje in javno kritiko za kovače odločitev, namesto kadrovskih kuhinje pošten volilni sistem, namesto političnega birokratiziranja aktivno opredeljevanje do problemov v občini. Funkcije ne želim opravljati kot službo, ampak prostovoljno ob osnovnem poklicu.

Majda Odar,

ki je tudi bila kandidat za predsednika občinske konference SZDL Radovljica, je po politični napaki radovljiske zveze komunistov (pismo osnovnim organizacijam, naj v volilnem boju podprejo Odarjevo) ter po reakcijah mladinske organizacije, sindikata, (ostalih) predsedniških kandidatov in sredstev javnega obveščanja sklenila, da odstopi od kandidacije. V izjavi je med drugim zapisala, da se je za takšen korak odločila zato, ker ne želi na volitvah zmagati ali izgubiti po zaslugi nekakšnega demokratičnega centralizma, za katerega pravi, da ga ni nikoli razumela tako, da ne bi mislila s svojo glavo. Za odstop se je odločila tudi zato, ker ne želi, da bi bili elektorji (člani krajevnih konferenc SZDL), ki bi podprli njen program, označeni kot nekajni "zakrnjeni elementi neke preživele partije", in tudi zato, ker meni, da z njenim odstopom ZK ničesar ne "izgublja", saj so med kandidati za predsednika še trije njeni dobri člani. Odarjeva je tudi prepričana, da bodo morale stranke, če se bo politični pluralizem res uveljavil, bolj kot zdaj podpirati svoje kandidate in njihove programe.

Odstopno izjavo je sklenila z besedami, da bodo z njenim odstopom nekaj malega izgubile le ženske, ki prispevajo k ustvarjenemu družbenemu proizvodu več, kot pa so njihove možnosti vplivanja pri sprejemanju pomembnih odločitev.

Dežman: "S takšno razlogo se ne morem strinjati. Meja alternativnega združevanja poteka na relaciji Ljubljana - Škofja Loka - Domžale. Ostala Gorenjska je v tem oziru pravi fenomen. V Kranju, denimo, se z veliko muke rojeva odrasla alternativa, v ostalih občinah je še veliko slabše. V radovljiski občini je mogoče pričakovati, da se bo zaradi problemov pri varovanju Triglavskega naravnega parka, Bohinjskega in Blejskega jezera ter drugih naravnih vrednot prebujanje najprej začelo na ekološkem področju, verjetno pa kmalu tudi na kmetijskem."

Grohar: "Za to, da v občini nimamo alternativnih zvez in gibanj, sta vsaj dva razloga. Prvič: veliko strokovnjakov iz radovljiske občine se vozi na delo drugam, zato jim ne ostane veliko časa za druge dejavnosti in za politično delovanje. Drugič: v radovljiski občini je skoraj polna zaposlenost, doslej tudi ni bilo hujših problemov. Strinjam se z Dežmanom - alternativa se bo najprej organizirala na ekološkem področju; zveze, kakršna je, denimo, socialdemokratska, pa se verjetno sploh ne bodo."

Grohar: "Ne smemo se slepomisiti, da spomladi, ko bodo volitve, ne bomo imeli alternativnih političnih zvez. Prepričan sem, da bomo imeli krščanske socialiste in verjetno tudi demokratsko zvezo. V mladinski organizaciji so prejšnji teden ustanovili ekološko skupino, ki bo, sodeč po prvem sestanku, vplivna politična skupina, ki med drugim zahteva tudi zaprtje kamnoloma v Kamni gorici pa raziskave vodnega zajetja v Radovni in podobno."

Ker je v vaših programih precej splošnih zavzemanj (za pravno državo, demokracijo, pravice volitve...), sprašujem, kaj konkretno bi si upali obljudbiti volilcem.

Tone Kapus

Kot predsednik OK SZDL se bom zavzemal:

- za politične usmeritve OK SZDL, ki bodo dejansko usmerjene k človeku, še posebej k njegovim pravicam in svoboščinam;
- za povezovanje različnih interesov občanov glede na njihove politične usmeritve in stališča;
- za preoblikovanje organiziranosti SZDL, ki naj bi bila ena izmed zvez v parlamentarnem sistemu;
- za boljše sodelovanje s krajevnimi konferenci SZDL (občasno bi se sestajal s predstavniki krajevnih konferenc, se udeleževal sej krajevnih konferenc in zborov krajanov, na katerih bi obravnavali skupno problematiko);
- za racionalizacijo in demokratizacijo političnega sistema, posebej pa še za vlogo skupščine kot najvišjega organa oblasti v občini;
- za razvoj in uveljavitev interesnih področij, kot so varstvo okolja, kultura, humanitarne dejavnosti, šport in rekreacija... Funkcijo bi opravljal nepoklicno, organizacijo in način dela pa bi izvedel tako, da bi bila večja povezanost med občinsko konferenco in občani.

Dežman: "Konkretno lahko obljudim le to, da bi funkcijo predsednika občinske konference opravljal nepoklicno, vendar resno. Zavzemanje za družbene spremembe pa sem dokazal s strokovnim delom (za novo zgodovino brez tabujev) pa tudi z reagiranjem v skupščini."

Kapus: "Obljudjam, da bom izboljšal sodelovanje med občani in občinsko konferenco SZDL in da bom funkcijo opravljal nepoklicno. S tem imam izkušnje že iz mladinske organizacije."

Kokot: "Edino, kar lahko obljudim, je javnost dela in zoperstavljanje vsakršnim oblikam političnega pritiska."

Grohar: "Ob vsem se mi zdi najpomembnejše, kakšne bodo spomladanske volitve in kako bodo sestavljene skupščine. Če bodo v njih pravi poslanci, bodo krajevne skupnosti dobine večji vpliv, sicer pa ne... Na Bledu smo se pred nedavnim izrekli proti lokaciji za kardiovaskularno kliniko, vendar sem prepričan, da se predlog sprememb družbenega plana občine ne bo razlikoval od osnutka."

Prav na primeru Bleda se zastavlja vprašanje, katera raven naj bi odločala o večjih posegih v prostor-krajevna, občinska, republiška, vse skupaj ali samo strokovnjaki. Vaše mnenje!

Dežman: "Mislim, da bi se na Bledu moral "navezati" na skupino arhitektov, ki pripravljajo pozitivni čustveni pristop do Bleda, in se hkrati upreti strokovnjakom, ki v Blejcih vidijo bebece, v Bledu pa teren za postavljanje spomenikov. Za Bled bi bilo dobro, če bi prišlo do konstruktivnega konflikta, v katerem bi - vsaj upam tako - zmagala struja z več razuma. Sicer pa se ne smemo slepit: čiste stroke ni, tudi stroka je tako kot politika korupтивna in še posebej "nevarna" v navezi s politiko."

Kapus: "Bled ni samo od Blejcev in Blejčanov niti ne samo občinski. ampak tudi republiški. Prepričan sem, da bodo rešitev najboljše tedaj, če se bodo prekrižale sablje z vseh ravni."

Grohar: "Za vse, kar na Bledu najbolj moti, so prišle pobude iz občine ali tudi od drugod. Blejci smo se nekaterim posegom sicer upirali, vendar nismo uspeli. Program, ki bi vsaj za naslednjih petdeset let opredelil rabo prostora, bi v marsičem preprečil anarhijo."

C. Zaplotnik

Brane Grohar

Če hočemo doseči spremembe, ki bodo zagotovile napredok in novo kakovost življenja, se moramo politično organizirati in se povezati v prenovljeni Socialistični zvezi, v kateri bomo enakopravni ne glede na svetovnonazorsko prepričanje posameznikov, enakopravnost pa bomo priznali tudi vsem organizacijam in zvezam, ki bodo sprejele in spoštovale naš frontni značaj. Potreben nam bo neposredni vpliv naših članov na odločanje v forumih socialistične zveze in v skupščinah, prav tako pa tudi kratek, uresničljiv in udaren program ter zagotovilo za javno delovanje.

V prenovljeni Socialistični zvezi bi uresničili naslednje:

- temeljno vrednoto - naravo - bi zaščitili pred onesnaževalci, ki bi jih tudi zavezali, da bi več vlagali v onesnaževanje;
- poskrbeli bi, da bi država namenila večjo skrb in odgovornost razvoju družbenih dejavnosti in sicer po načelu "kvalitetno in racionalno";
- dosegli bi, da bi politične projekte zamenjalo znanje, ustvarjalnost in poslovnost in da bi se politika umaknila iz gospodarstva in družbenih dejavnosti;
- pomagali bi organizirati svobodne in demokratične tajne volitve, na katerih bi nastopali samostojno in tako, da bi dobili večino v skupščini, ki bi moral postati edino mesto dokončnega odločanja;
- zahtevali bi, da bi se dogovorjeni razvojni načrti občine in ukrepi za varovanje okolja tudi uresničevali.

Andrej Kokot

Zamenjam sistem počeno gumo

Edina možnost razvoja je razcep med politiko in gospodarstvom. Politiki in politične organizacije niso za to, da gospodarstvu narekujejo pogoje, temveč za to, da mu pogoje ustvarjajo in s tem pomagajo.

Nagrada in kazen

Staro načelo je, da se kakovost nagrajuje in slaba kakovost kaznuje. Le pošteno razmerje med dobrim in slabim lahko rod spodbujevale učinke. Sem proti sociali zaradi sociale same ter za nagrajevanje kakovosti, kaznavanje lenobe in neprofesionalnega odnosa.

Evropa je še daleč...

...vse dotlej, dokler bo nagrajevanje sposobnih strokovnjakov enako nagrajevanju sposobnih rokodelcev.

Kako postati stranka...

...v občini, kjer "nove alternativne demokratične pobude" doslej niso naleteli na odziv. Edino s programom, ki zagotavlja rezultate skozi delo; delo, ki bo pripadnikom stranke ponudile nekaj v zameno za plačano članarino.

Tudi jaz sem samo človek...

...ki rad sede s prijatelji k pivu, ki odigra svojo mesečno partijo biljarda in ima obilo radosti in žalosti ob prostem času. Zavzemam se za hitre in učinkovite operativne dogovore, mlatenje prazne slame rade volje prepričam drugim, sam pa si omislim kakšno drugo vrsto zabave.

Škofja Loka med topilnico in turizmom

Javna razprava o predvideni sanaciji LTH Vincarje je v mestu med obema Sorama in pod ti- sočletje starim gradom sprožila civilno družbeno pobudo. Krajani so se odločili reči "NE" lokaciji topilnice in orodjarne v Vincarjih. V prilogi vam ponujamo širši, kompleksnejši prikaz njihovih stališč in sklep zborna krajjanov, ki ga krajani Vincarij in Novega sveta kot svoje stališče ponujajo v podpis tudi soobčanom.

Vstopimo v novi čas, poslovimo se od LTH Vincarje!

Skupina občanov Škofje Loke se ob razpravi in sklepu zborna krajjanov (26. 10. 1989) Novega sveta in Vincarji obračna na soobčane. Na vas, spoštovani občani, se obračamo s tekstrom, v katerem skušamo orisati nekaj temeljnih stališč, ki izhajajo tako iz večine razprav na omenjenem zboru kot tudi iz naših osebnih stališč do usode tovarne v Vincarjih in do usode Škofje Loke v celoti. Verjamemo, da bo naše javno izraženo stališče doprineslo k pojasnitvi nekaterih dilem in prispevalo k temu, da bo čimveč občanov s svojimi podpisami podprtlo stališča krajjanov Novega sveta in Vincarj.

Takole razmišljamo:
LOČANI IN LOČANKE HOČEMO ŽIVETI ZDRAVO/
LOČANI IN LOČANKE HOČEMO ŽIVETI GOSPODARNO/
LOČANI IN LOČANKE SMO PROTI UNIČEVANJU ZGODOVINSKE DEDIŠCINE/
LOČANI IN LOČANKE NIMAMO NIČ PROTI DELAVCEM IN VODSTVU LTH, IMAMO PA VELIKO PROTI LOKACIJI LTH V VINCARIJAH/
LOČANI IN LOČANKE ZAHTEVAMO LETO 2000 BREZ LTH V VINCARIJAH.

V naslovu in gornjih geslih povzemanamo stališča velike večine razpravljalcev na našem zboru krajjanov. Vsako geslo posebej vas bo, tako upamo, prepričalo, da tako krajani kot mi ne razmišljamo nespametno in da je celota vredna vašega podpisa in s tem prispevka k drugačni boljši Loki.

I. Odločanje o tem ali naj občina Škofja Loka poišče za obstojeno tovarno v Vincarjih novo lokacijo, je samo na videz zgolj vprašanje Vincarij in Novega sveta. Prebivalci teh dveh predelov ne skrivajo, da so se aktivirati, ker gre za neposredno bližino njihovih bivališč, ker gre za njih same in za njihove otroke. Svojega interesa ne skrivajo, ker so prepričani, da imajo pravico do zagovora in obrambe lastnih interesov. Prepričani pa smo, da gre pri vprašanju omenjene lokacije prav tako za vprašanje nadaljnje razvoja celotne Škofje Loke. Na novo zgraditi tovarno s topilnico pod starim grajskim obzidjem pomeni narediti odločilno napako v razvoju celotnega mesta. Pomeni, bodimo odkriti, da smo se odločili še naprej živeti brez turizma in ob industriji, ki je iz leta v leto na majah nogah in ob tem uničuje naše okolje in zdravje.

Mnenja smo, da se mora Loka dolgoročno odločiti za strategijo, ki ob industriji na Trati, v Loki in njeni za turizem primerni okolici maksimalno izkoristiti prav svoje možnosti zasluga in uveljavljanja na področju turizma.

II. Usmeritev mesta, z več kot ti- sočletno tradicijo in izjemno lego ob sotočju dveh rek in dolin v turizem, bi ob pametni in dolgoročni politiki nedvomno prinesla velike vsote trdne valute. Mesta v sosednji državi, ki imajo podobne danosti - ali pa celo manjše - nam to dokazujo. Vendar ne gre samo za denar, gre tudi za to, da Ločani čutimo s svojim mestom in ne pristajamo, da ga s posegi, ki ostajajo za časom, še naprej skrunijo in uničujejo. Ne gre zgolj zato, da ob topilnici in orodarni tako rekoč na zadnjem dvorišču enkratnega zgodovinskega mesta ni mogoče računati na vrhunski turizem ter da bi se nam turisti posmehovali in nas pomilovali kot barbare, gre za to, da Loko čutimo kot naš dom in da si v svojem domu ne dovolimo "pohištva", ki vanj ne spada. Hočemo Loko, v katerem se bo naselil umirjen turističen vrvež, kapucinski most, grajsko obzidje in zaščitene kostanje pa bodo vznešljali sprehajalci, ne pa težki tovornjaki. Ne pristajamo več na argumentacijo, ki govori, da most vzdrži tovornjake. Verjetno je res, da je mogoče most utrditi tudi do temere, da bodo po njem dan za dnem vozili celo tanki, vendar to zgolj dokazuje, da načrtovalci ne dojamejo, da gre pri Loki za tisočletje staro mesto in pri kapucinskem mostu za stoletje star most. Načrtovalci starega kova ne dojamejo, da je njihova logika "vzdržljivosti" nevzdržna.

III. Raziskava o boleznih otrok na dihalih je pokazala, da je ob ti. gospodarskem in zgodovinskem vidiku potrebno upoštevati tudi zdravstvenega. Poglejmo si samo podatke o porastu obolenosti na dihalih pri predšolski in šolski mladini: Najverjetneje ne kaže posebej opozarjati, da je vsakršno do-

datno onesnaževanje v Škofji Loki na meji zavestnega zločina. Ob dejstvu, da je Škofja Loka ob Termiki, Jelovici, LTH-ju in drugih industrijskih objektih, kot tudi ob številnih individualnih kuriščih idr., izjemno onesnažena, je vsaka nepremišljena investicija - vsak nepremišljen poseg v okolje toliko bolj nevaren.

IV.

Vsaki nedomišljeni posegi v okolje se pokažejo v še posebej nevarni luči, ko gre za posege v okolju, v katerem prezivlji prebivalci, ampak tudi več kot 4000 otrok. Na ožjem področju LTH Vincarje se nameč nahaja dva vrtca s približno 500 otrok, dve osnovni šoli, posebna šola, center za slepe in slabovidne ter velik srednješolski center na Podnu. Če temu dodamo, da je v neposrednem bližini tovarne tudi športno rekreacijski center kot tudi dom za ostarele, potem ob vseh drugih ugotovitvah ne kaže drugega, kot da sklenemo, tako kot v svoji studiji sklepajo strokovnjaki Inštituta "Jožef Stefan": "Položaj obrata LTH Vincarje na polotoku ob Selški Sori je v več pogledih neustrezen... Glede na naravne danosti območja bi tako za celovito ekološko sanacijo obrat LTH Vincarje lahko imeli le postopno krčenje programov ter postopno umikanje proizvodnje na novo lokacijo(...)."

V.

Ob nasprotovanju postavitvi nove tovarne v Vincarjih, ki jo izražajo prebivalci Novega sveta in Vincarj, so začeli neodgovorni in manipulantski duhovi med delavci tovarne širiti glasove, da so njihove zahteve usmerjene proti delavcem tovarne in da jim z njimi "odžirajo" delovna mesta. Vsakomur, ki je prebral njihove sklepe (sklepe, ki jih podpisani podpišemo) je že na prvi pogled ja-

tabela

Krajevna skupnost	1981	1985	% rasti
1. Zminec	1,2	7,3	6,1
2. Šk. Loka-Mesto	1,7	7,3	5,6
3. Kamnitnik	1,5	6,9	5,4
4. Godešič	2,4	7,0	4,6
5. Podlubnik	2,6	6,0	4,4
6. Trata	5,3	8,5	3,2

Sklep zborna krajjanov

Krajani Vincarij, Novega sveta in posamezniki iz drugih delov Škofje Loke smo na zboru ob javni obravnavi "osnutka urevenega načrta LTH Vincarje" - dne 26. 10. 1989 - razpravljali o vprašanju sanacije tovarne LTH v Vincarjih in o vprašanju njene nadaljnje lokacije.

Daljša raprava, v kateri so sodelovali tudi člani vodstva tovarne in predstavniki občinskih upravnih organov, je pripeljala do naslednjega sklepa:

"Krajani KS Mesto-Škofja Loka:

1. podpiramo sanacijo objekta v Vincarjih in menimo, da je potrebno v okviru sanacije dosledno upoštevati ugotovite SEPO (Skupina za oceno posegov v okolje) in Inštituta "Jožefa Stefanja" ter maksimalno omejiti negativne vplive tovarne na okolje;
2. odločno pa nasprotujemo prizadevanjem, ki gredo v smeri poskusa, da bi izgovorom sanacije na lokaciji Vincarje gradili novo tovarno in jo s tem za vedno obdržali v Vincarjih. Tovarna od krajjanov nima in tudi ne bo dobila nikakršnega dovoljenja za gradnjo novih industrijskih objektov na lokaciji Vincarje;
3. zahtevamo, da LTH ob polni odgovornosti in podpori občine Škofja Loka najde novo lokacijo in v času do leta 2000 tovarno popolnoma umakne s sedanje lokacije;
4. za redakcijsko oblikovanje naših sklepov in za seznanitev javnosti s temi sklepi imenuje zbor komisijo v sestavi: Križnar dr. Štefanija Jugovic Janez Jan-Blažič Mirjam Veble Manja Gaber Slavko

Komisija naj oblikuje sklepe, jih kot našo pobudo za reševanje problema LTH Vincarje ponudi v podpisovanje tudi drugim občanom Škofje Loke in z njimi seznaniti množične medije.

Tekst, ki je pred vami, predstavlja že uresničeno zahtevo, ki jo je zbor postavil v četrti točki sklepa.

Podpisani občan potrjuje svoje strinjanje s sklepom in stališči krajjanov Vincarij in Novega sveta v obliku, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu (dne, 17. 11. str. 17) in mi je bila na voljo za ponovno branje tudi ob mojem spodnjem podpisu.

Podpise pošljite na naslov: KRAJEVNA SKUPNOST ŠKOFJA LOKA-MESTO, 64220 Škofja Loka

Ime in priimek	Naslov	Podpis
----------------	--------	--------

DELAVCI, KI BODO DELALI NA PRIMERNEJŠI LOKACIJI IN V BOLJŠIH RAZMERAH, DOČAKATI BREZ LTH V VINCARIJ. ZAVEĐAMO SE, DA UMAKNITEV LTH IZ VINCARIJ ZAHTEVA PRECEJŠNJA DENARNA SREDSTVA, VEMO PA TUDI, DA BO UMILOKO NAREDIL TURISTIČNO BOLJ PRIVLAČNO IN S TEM OMOGOČIL PRIDOBITEV PRECEJŠNJEGA DELA POTREBNIH SREDSTEV. OBČINSKI SKUPŠČINI PREDLAGAMO, NAJ ZAHTEVA IZDELAVO STROKOVNEGA ELABORATA O MOŽNOSTIH TURISTIČNEGA RAZVOJA ŠKOFJE LOKE.

ŠMARJETNA GORA

Tel.: 064-26-456

CENJENE GOSTE OBVEŠČAMO, DA BO VSAK PETEK IN SOBOTO V RESTAVRACIJI HOTELA PLESNA GLASBA OD 20. DO 02. URE. IGRAL BO ANSAMBL VIKTORY IZ LJUBLJANE.

PRIPOROČAMO SE Z DNEVNO PONUDBO:

- STEAKI NA RAZLIČNE NAČINE
- KROŽNIK "MARJETA"
- RIŽOTA Z MORSKIMI SADEŽI
- PREKMURSKA GIBANICA

ODPRTO JE VSAK DAN OD 9.00 do 24.00, PETEK IN SOBOTA OD 9.00 DO 02.00.

SE PRIPOROČAMO!

DUŠIMO SE

Delamo
*Stisnjeni med stroje,
vataste snežinke,
računalnike,
umetno cveje,
poslikane ustnice.*

Oddihamo si
*vklesčeni med filme
o koncu sveta.*

Živimo.
*Lovimo filmsko upanje.
Iščemo celuloidne poti.
Dušimo se
sredi umetne lepote
ponarejenega življenja.*

Neža Maurer

NAJBOLJ PRILJUBLJENA POTOVANJA:

KAIRO -

6 dni, letalo. Odhodi: 21., 25., 29. novembra

CENA: 225 USD v dinarjih + 90 USD v efektivi

POT V DEŽELO FARAOONOV -

11 dni, letalo. Odhodi: 17., 24. novembra
CENA: 195 USD v dinarjih + 315 USD v efektivi

TAJSKA-MALEZIJA-SINGAPUR -

18 dni, letalo. Odhod 6. decembra
CENA: 550 USD v dinarjih + 490 USD v efektivi

MALEZIJA-SINGAPUR -

10 dni, letalo. Odhodi: 30. novembra, 7. decembra
CENA: 490 USD v dinarjih + 250 USD v efektivi

SINGAPUR-INDONEZIJA -

10 dni, letalo. Odhod 23. novembra
CENA: 490 USD v dinarjih + 220 USD v efektivi

SINGAPUR -

10 dni, letalo. Odhod 23. novembra
CENA: 490 USD v dinarjih + 190 USD v efektivi

CIPER -

8 dni, letalo. Odhodi vsak teden do marca
CENA: 175 USD v dinarjih + 90 USD v efektivi

DOŽIVITE PREDPRAZNIČNO

RAZPOLOŽENJE V PRESTOLNICI
BAVARSKIE IN IZKORISTITE MOŽNOST
NAKUPA NOVOLETNIH DARIL:

MÜNCHEN -

1 dan, avtobus. Odhod 16. decembra
CENA: 50 DEM v dinarjih

Poleg tega organiziramo prevoze po domovini in tujini, šolske prevoze, sindikalne izlete po konkurenčnih cenah. Podrobnejše informacije lahko dobite po telefonu 064 77-591 ali v naši poslovalnici v hotelu GOLF, Cankarjeva 4 na Bledu.

Poziv k streznitvi

Življenje nas prehiteva na vsakem koraku. Tako se pogost niti ne zavemo, kje smo, kam bežimo in kaj zapuščamo. Prav je, da občasno zaustavimo korak in se ozremo okoli sebe, prisluhnemo ljudem, ki čutijo vso odgovornost sedanjega trenutka.

Ljudje se vedno bolj zavedamo tudi ogroženosti zaradi hitrega »napredka« industrije, prometa, skratka civilizacije nasploh. Sledijo nekontrolirani kruti posagi v naravnem okolju, del katerega smo tudi ljudje.

Taka dejanja lahko povzročijo nepopravljive posledice ne samo na ožjem, lokalnem, ampak tudi širšem področju. Spomnimo se Černobila in podobnih

primerov, kjer nevarnosti ne zadrži nobena državna meja. In kar za našo sedanjost in prihodnost najnevarnejše, ostajajo trajne posledice na ljudeh, posebej še na najobčutljivejšem delu naroda, na naših otrocih.

To najbolj občutim pri svojem vsakdanjem delu! Poleg ostalih zdravnikov sem odgovorna za zdravstveno varstvo otrok in šolske mladine v Škofji Loki. Skrbi me vedno večja ogroženost otrok, upadanje rojstev, večja mrtvorodenost, prizadetost...

Ali ni morda takemu zdravstvenemu stanju vzrok tudi naš pomajkljiv in neodgovoren odnos do zdravega okolja. Naš otrok je vse prepogosto bolan! Govorim vam iz dolgoletnih praktičnih izkušenj (saj več kot četrto stoletja zdravim otroke) in zato, ker čutim polno odgovornost po svoji vesti in poklicu so vseh otrok, posebej pa do tistih, ki še ne znajo govoriti ali pa ne bodo mogli nikoli spregovoriti.

To ni vznemirjanje javnosti, ampak klic na pomoč in poziv k strezništvu! Verjamem, da je med nami vedno več ljudi, ki so pripravljeni ne samo poslušati in verjeti, ampak tudi pomagati.

Katera obolenja so pri otrocih najpogosteja?

Že vrsto let je znano, da otroci največ obolevajo na dihalih. Žal je vedno več težjih motenj dihanja, obstruktivnih obolenj, astme. Stanje je še toliko bolj zaskrbljujoče, ker se ta obolenja začenjajo v razvojno najbolj občutljivem zgodnjem obdobju življenja, se ponavljajo, omejujejo otroka pri izbiri poklica in pogosto puščajo posledive v kasnejšem obdobju življenja.

Otroška pljuča so eno najobčutljivejših tkiv življenja, ki so v najtesnejšem in najintenzivnejšem stiku z zrakom. Otrok že v mirovanju vdihne od 12 do 16 tisoč litrov zraka dnevno. Navadno diha bolj na usta kot na nos in zato pride ves zrak do pljuč neočiščen, neovlažen in neogret. Prav zato otroška pljuča tako hitro na vse škodljive snovi, ki so v zraku, reagirajo z obolenjem.

Kaj povzroča obolenja dihal?

Vse doslej znane študije, pa tudi naša, dokazujejo, da je vzrok več. Najpomembnejši so:

1. Onesnažen zrak
2. Večja izpostavljenost okužbam
3. Neugodne vremenske razmere: mraz z vetrom, spremembra zračnega tlaka, megla, inverzija...
4. Psihični pretresi — stresi in drugi vzroki.

Kaj je to onesnažen zrak?

Raziskave kažejo, da deluje na človeka skupni učinek biopsihosocialnih in fizikalnokemijskih dogajanj v ozračju.

V zraku so prašni delci, dim, razna vlakna, prah, saje, izpušni plini, cigaretni dim, organska topila in še kaj, ki se z vdihami zrakom useda v pljuča, jih draži, povzroča vnetja in jih zamaši. Ker se ta draženja ponavljajo, se pljuča kronično spremenijo in lahko v kasnejših obdobjih življenja povzročajo težko zožitev dihalnih poti in invalidnost.

Kakšni so znaki obolenj dihal?

Več ali manj so nam že vsem znani. Poleg splošnih znakov bolezni (zvišane telesne temperature, slabega počutja, bolečin

v prsih...) se lahko pojavi tudi kuhanje, kašelj, nahod, piskanje v pljučih. Pri astmi se pojavijo nenadni napadi težkega dihanja ali dušenja. Težka obolenja dihal se rada ponavljajo in duševno ter telesno izčrpajo bolnika. Bolan ni samo otrok — astmatik, ampak cela družina.

Kako pomagamo bolniku?

Pravilna pomoč ni samo v obliki zdravil (sirupov, praškov, tablet, kapsul, injekcij, inhalacij...). Tedaj ogromno pomeni tudi pomirjujoča starševska beseda, ki zagotavlja otroku varnost.

Ker vemo, da sproži obolenje navadno več dejavnikov, jih moramo ugotoviti in odpraviti. Za preprečevanje in zdravljenje obolenj dihal je potreben celovit pristop. To pa ni zmerajlahko, ker je ozračje naš skupni »bivalnodihalni prostor, za katerega velikokrat niti ne vemo, kaj je vse v njem škodljivega.

To nam lahko pomaga poštena družbeno-moralna osveščenost vseh in vsakega posameznika, da tega skupnega prostora ne onesnažuje jmo preko zakonsko dovoljenih meja.

— ustreznega osebna higiena — pravilna obleka, obutev, posteljnina in igrače.

— bivalni prostori se morajo mokro čistiti. Hišni prah s pršico je največji sovražnik pljuč.

— gibanje na prostem moramo omejiti ali opustiti v megli, smradu, vetrui, mrazu, dežu. Če nas zmoči dež, se takoj umijmo!

— stanovanje moramo dnevno prezračevati v urah, ko je zunaj kolikor toliko čist in topel zrak. V starejših stanovanjih je vsakodnevno prezračevanje prostorov nujno.

— ob neugodnih vremenskih ali drugih razmerah (megla, smog, cvetjenje trav) ni primerno odpirati oken.

Navedla sem nekaj ugotovitev in predlogov za zboljšanje zdravstvenega stanja otrok, bolnih na dihalih. Naši otroci in mladina pa ne obolevajo samo na dihalih. Imamo dosti

Dr. Omejc Urška

Nova doba

Otroci so naša prihodnost. Želimo jim, da bi bili v tej prihodnosti srečni, ustvarjalni, svobodni in da bi živeli skladno samic s sabo, s soldjumi in z naravo. Želimo jim, da bi vsak izmed njih iskal in našel smisel svojega bivanja ter tako lahko pomembno prispeval k boljši kvaliteti življenja nove dobe, ki se sedaj snuje.

Nevarno je živeti tjedan. Zbudite se, odprite oči in ušesa, duha in srce poglejte vase in okrog sebe, presodite stanje in napravite račun, kako je z vami!

Smisel življenja je treba doživljati, smiseln je treba živeti. Vprašanje smisla je vprašanje medčloveških odnosov, vprašanje resničnega priateljstva.

V sebi je treba razvijati smisel za razumevanje, potrpljenje, vživljanje v druge ter njihove težave in radosti. Prizadevanje za blagostanje je treba znati podrediti višjim vrednotam, med katerimi je vrednota priateljskih in družinskih odnosov zelo pomembna.

Družina naj ne bo samo prostor začasnega in brezosebnega srečevanja in skupnega prebivanja. Tudi v sodobnem svetu ni bolj primerenega okolja za doživetje resničnih medosebnih in globoko osmisljujočih razmerij priateljstva, nepreračunljive ljubezni in medsebojnega sprejemanja. Samo v čustveno in duhovno bogatem družinskem okolju lahko dozorevajo mladi v zrele, uravnotežene, odgovorne in sočutne osebnosti.

Pot v lepo prihodnost naroda vodi skozi zdrave družine. In če želimo našim otrokom dobro, začnimo vzgajati najprej sami sebe!

Škofja Loka, 12. novembra 1989

Odvisno je med drugim tudi od zavestne odgovornosti vodilnih v vseh drugih ljudi. Veliko lahko naredimo tudi sami v domačem okolju:

— poskrbimo, da bo otrok čutil varen, miren in topel dom.

— velikokrat je potrebno spremeniti dosedanji način življenja, opustiti nekatere razvade (kajenje)

— uživati primerno hrano, na katero bolnik ni preobčutljiv. Posebej je priporočljiva hrana, ki spodbuja telesno odpornost: kislo zelje, repa, mleko, rdeča pesa, soja, jogurt, itd.

— potrebno je vsakodnevno utrjevanje telesa in duha: primerna hoja, lažji teki, plavanje, smučanje, sprostilne igre.

— dnevni počitek mora biti primeren otrokovi starosti. Otrok rabi od 8 do 12 ur spanja.

bolezenskih stanj, ki jih povzročajo tudi škodljivi vplivi civilizacije: manj rojstev, mrtvorostenje, več duševnih obolenj, obolenj prebavil, čutil (vid, sluh), več ogroženih in prizadetih otrok, itd.

Ker vemo za nevarnosti različnih posegov v okolje, smo dolžni narediti vse, da se škodljivim dejanjem izognemo. Da je sem vam recept za »zdrav napitek«, ki naj vam priporočimo k razumevanju bolnega otroka in sedanjega trenutka.

Ni naključje, da se v Škofji Loki vedno bolj zavedamo in čutimo lastno odgovornost za zdravje. Smo pa bolj vsestransko ogroženi, zmeraj bolj previdni. Dosedanji razvoj nas je naučil previdnosti. Poleg ostalih onesnaževalcev okolja imamo pač tudi rudnik urana, z delovanjem katerega ne posegamo samo v naš, ampak tudi v evropski prostor.

Ne borimo se samo za preživetje, ampak tudi za kvalitetnejše življenje, v katerem ima zdravje človeka temeljno vrednost.

Štefka Križnar

Zdravstvena telesna vzgoja v osnovnih šolah

Nujna vez med učiteljem in zdravnikom

Škofja Loka, 15. novembra - V prizadevanjih, da bi šolo čim bolj ukrnjili po meri otroka (in ne več obratno), ima velik pomen tudi zdravstvena telesna vzgoja v osnovnih šolah. Ta je resda obvezni del prenovljenega predmetnika in učnega načrta, vendar v šolah še ni prav zaživelja. Takšno splošno oceno za Gorenjsko je dala svetovalka kranjske enote Zavoda za šolstvo Slava Pelko na včerajnjem sestanku učiteljev, ravateljev in šolskih zdravnikov v Škofji Loki ter dodala, da so prav škojeloške šole na tem področju doslej naredile največ.

Vanje je zdravstvena telesna vzgoja sistemsko zašla pred sedmimi leti in veskozi poleg strogega zdravstvenega vidika rešuje tudi probleme čustvenega odnosa otrok, motivacije, socializacije. Profesor Ivan Križnar iz traške šole, tudi soavtor strokovnih napotkov učiteljem, govoril o treh osnovnih pogojih za uspešno zdravstveno telesno vzgojo. Kadrovski: če učitelj ni strokovno usposobljen za to delo, lahko naredi več škode kot koristi. Prostori (telovadnice, igrišča, bazeni) in telovadna orodja. Plavjanje je ena najboljših (in seveda najdražjih) vaj v zdravstveni telesni vzgoji. Žal ga imajo ob sebi le železnikarski šolarji, medtem ko si v Škofji Loki za silo pomagajo z bazenom v hotelu Transturist, obenem pa se (očitno zmanj) potegujejo, da bi Center slepih končno usposobil svoj bazen. Kajpak pa je uspešnost zdravstvene telesne vzgoje zelo odvisna tudi od sodelovanja učitelja s starši (motivacija), z razredniki, učitelji redne telesne vzgoje (ki prizadetost otroka najbolje vidijo) in se posebej s šolskimi zdravniki, kateri strokovno mnenje preteha in prepriča nasprotnike (starše) o nujnosti zdravstvene telesne vzgoje. Te vezi so prepogosto še prešibke.

Resnica, da so bolni otroci bolj potrebeni telesne vzgoje kot zdravi, je znana. Zanimivo je vedeti, koliko je pravzaprav takšnih otrok. Če vzamemo, da je bilo oproščenih (od zdravnika) redne telesne vzgoje povprečno tri odstotka gorenjskih šolarjev, potem se ta številka vrati precej bližu tisoč učencev. Gotovo pa bi bil krog še širi, če bi vanj zajeli tudi učence, ki sicer delajo po programu redne telesne vzgoje, a bi jim glede na zmetke slabe drže, postopno okrevanje po hujših bolezni ali poškodbah in podobne tegobe zasne narave zelo koristil tudi (začasni) pouk zdravstvene telesne vzgoje.

Zgleden primer dobro organizirane zdravstvene telesne vzgoje je podal Bogdan Erznožnik, ki vodi pouk v Žirovski in gorenješki šoli. Njemu je najpomembnejša stalna povezava s šolskim zdravnikom, poseben zdravstveni karton, ki je odličen kažipot pri izbiru vadbenega programa za vsakega učenca posebej. V Žireh je zdravstvena telesna vzgoja organizirana kot obvezna oblika dopolnilnega pouka, kar omogočajo tudi dobrimi materialni pogoji, saj se učitelj lahko dogovori z učencem za najprimernejšo uro zdravstvene telesne vzgoje pred rednim poukom ali po njem. Žal takšni pogovorji drugi ni povsod. V Gorenji vasi, denimo, vadijo kar na balkonu, ker sta v prenapolnjeni telovadnici po dva razreda hkrati. Majha Burja, ki vodi zdravstveno telesno vzgojo v šolah Ivana Groharja, Petra Čačiča in Blaža Ostrovčarja, uporablja trim kabinet športne dvorane na Podnu; problem so tudi rekviziti in zelo nehomogene vadbene skupine (po starosti, spolu, bolezni, motivaciji ipd.). S prehodom na eno izmeno je prepolna tudi telovadnica v Železnikih, kjer pa si lahko uspešno pomagajo z bazenom (v njem imajo dve tretjini pouka). Na Trati so najbolj moteče pretevilne vadbene skupine.

Konec tega tedna bo v Ljubljani seminar za učitelje zdravstvene telesne vzgoje o motorično vodenih otrocih. Podobnih delovnih kažipotov učitelji pogrešajo, odprtih pa je tudi še vrsta drugih vprašanj, denimo, ocenjevanje teh otrok. Na včerajnjem sestanku so osvojili tudi pobudo, da bi gorenjski učitelji zdravstvene telesne vzgoje oblikovali svoj strokovni aktiv.

H. Jelovčan

Svetovni pokal v alpskem smučanju

Januarja Kranjska gora in Pohorje

Kranj, 15. novembra - Znan je koledar nadaljevanja tekmovanja za svetovni pokal v alpskem smučanju. Prve tekme so že bile v Avstraliji in Argentini, po njih pa je vrstni red naslednji: med moškimi vodi Norvežan Ole Christian Furuseth s 40 točkami pred Bittnerjem (ZRN) 32, Eriksonom (Švedska) 25, med ženskami pa Gergova iz ZRN z 31 točkami pred Avstrijsko Wachter 25 in Figinjevo iz Švice 22 itd.

23. novembra se bo tekmovalje v svetovnem pokalu nadaljevalo v Park Cityju v Združenih državah Amerike, končalo pa 18. marca prihodnje leto v Areju na Švedskem. Tudi to sezono je dobila Jugoslavija dve tekmi za svetovni pokal. 6. in 7. januarja bosta moški tekmi v slalomu in veleslalomu v Kranju Gori, 20. in 21. januarja pa bosta ženski tekmi v slalomu in veleslalomu na Pohorju.

J. K.

V Kranju

Planinski teden

Kranj, 15. novembra - V počastitev 90. obletnice organiziranega planinstva v Kranju organizira Planinsko društvo Kranj med 21. in 24. novembrom planinski teden. V torek, 21. novembra, ob 11. uri bo v klubu planincev novinarska konferenca, ob 18. uri pa bo v klubu planincev seja upravnega odbora Planinskega društva Kranj. Dan kasneje, v sredo, 22. novembra, bo ob 15. uri v klubu planincev okrogla miza o planinstvu. Na okrogli mizi bo govora o prihodnji vlogi planinstva, o varstvu planinskega sveta, o planinstvu v osnovnih in srednjih šolah, o sodobnih usmeritvah alpinizma, o razhajanjih med klasičnim in sodobnim planinstvom, o planinskem gospodarstvu in zagotavljanju pogojev za delo gorskih reševalcev.

V četrtek, 23. novembra, ob 18. uri bo v dvorani kranjske občinske skupščine pogovor na temo Kranj, alpinistično mesto. K sodelovanju so povabljeni znani kranjski alpinisti Andrej Štremfeli, Tomo Česen, Tomaž Jamnik itd. Ob 20. uri tega dne pa bo gost planinskega kluba Marija Štremfeli. Ob tej priložnosti bodo podelili priznanja alpinistom. V petek, 24. novembra, bo zadnji dan planinskega teden. Ob 16. uri bo sprejem za starejše planinske odbornike, ob 18. uri pa skupščina Planinskega društva Kranj, ob 20. uri pa se bo v Domu JLA v Kranju začel planinski večer s plesom. Igral bo ansambel Lipa.

J. K.

SPORT IN REKREACIJA

Izšla je knjiga Ingemar Stenmark z Elanom

Za velike zmagovalce izvoljenih le malo ljudi

Ljubljana, 15. novembra - Na ljubljanskem sejmu SKI EXPO so predstavili novo knjigo Ingemar Stenmark z Elanom. Predstavitev se je razen Ingemarja Stenmarka udeležili Boštjan Gaser s strani Elana ter soavtorji knjige, znani italijanski fotograf Armando Troati, športni novinar Patrick Lang, sin Serga Langa, ustanovitelja svetovnega smučarskega pokala, in novinar Dela Jože Dekleva, ki je edini od slovenskih časnikarjev sodeloval pri nastajanju knjige.

Izjemno bogato opremljena knjiga je za zdaj izšla v angleščini, čez teden, deset dni pa bo izšla tudi slovenska izdaja, ki bo naročil vseh naših knjigarnah. Kolikšna bo cena, še ni znano. Izvodi v tujih jezikih so že skoraj posli, lastna cena knjige pa je 39 mark.

Promocija knjige je vzbudila med časnikarji, ljubitelji smučanja in obiskovalci sejma, ki so ga v sredo tudi odprli, veliko zanimanje.

Boštjan Gaser, vodja Elanove tekmovalne ekipe, je med drugim uvodoma citiral misel iz knjige, da je za velike zmagovalce izvoljenih le malo ljudi

na svetu. Stenmark je med njimi. Sloveniji in Elanu je v čast, da je bil vso tekmovalno kariero slovenski in Elanov in si ga zato upravičeno lastimo. Ingemar je v 15 letih tekmovanja na Elanovih smučeh dosegel 86 zmag, leta 1974 prvo in letos zadnjo. Mi smo se odhoda Stenmarka in Krizaja bali, vendar smo prehodno obdobje premagali. Tudi s Stenmarkovo in Krizajevo pomočjo smo dobili v naše moštvo dva tako dobra smučarja kot sta Bittner in Furseth. Vsak od tekmovalcev se je ob ponujenih naših smučeh le vprašal: če so dobre za Stenmarka, zakaj ne bi bile zame.

Ingemar Stenmark, tako kot vedno tudi tokrat redkobeseden, je povedal, da se v Sloveniji počuti kot doma, da mu je bilo

Jubilej gorenjeških planincev

Gorenja vas, 15. novembra - Planinsko društvo Gorenja vas praznuje 15. letnico delovanja. Jubilej bodo proslavili v soboto, 25. novembra, ob 19. uri v osnovni šoli Gorenja vas.

Smučarski sejem na Kokrici

Kokrica, 15. novembra - Športno društvo Kokrica prireja tudi letos sejem rabljene smučarske opreme. Letošnji bo jutri in v nedeljo, 18. in 19. novembra, med 9. in 19. uro v kulturnem domu na Kokrici. Zaradi pomanjkanja prostora letos ne bo prodaje rabljene konfekcije. Oprema bo strokovno pregledana in ocenjena. Opremo bodo sprejemali v varstvo že danes med 17. in 19. uro. Na sejmu bodo trgovske organizacije in zasebniki prodajali tudi novo opremo.

J. K.

V Bistrici pri Tržiču

Smučarski sejem

Tržič, 15. novembra - Področni zbor vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja iz Tržiča prireja tudi letos sejem rabljene smučarske opreme. Sejem bo jutri, 18. novembra, med 9. in 17. uro in v nedeljo, 19. novembra, med 9. in 14. uro v osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici pri Tržiču. Opremo, vključno z oblačili, bodo sprejemali v varstvo že danes med 17. in 19. uro, in jutri, med sejmom.

J. Kikel

Letošnja šahovska tekmovalja

Kranj, 15. novembra - Šahovska zveza za Gorenjsko nam je posredovala koledar šahovskih tekmovanj do konca leta na Gorenjsku. Danes naj bi bilo končano mladinsko prvenstvo, ki se je začelo 11. novembra. V Kranju bo 10. decembra moštveno in posamično hitropotezno prvenstvo Gorenjske, 17. decembra pa v Lesčah prveštvo v aktivnem šahu, 24. decembra pa moštveno in posamično delavsko prvenstvo. Program tekmovanj za prihodnje leto pa bo znaten decembra.

Hokej na ledu

Remi Jeseničanov v Zagrebu

Kranj, 15. novembra - V torek so odigrali 12. kolo v prvi zvezni hokejski ligi. Derbi kola je bil v Zagrebu med Medveščakom Gortanom in Jesenicami. Oboji so napovedovali zmago, izid tekme pa je bil 3 : 3. Jeseničani so zamudili priložnost za zmago. Zadetke za Jeseničane so dosegli Jug, Razinger in Hafner. Zagrebčani in Jeseničani tako nadaljujejo z mrtvimi tekemi. Oboji imajo po 20 točk, Olimpija pa zaostaja in ima 13 točk. V torek je bila doma poražena s Partizanom 1 : 3. Danes bo na sporedu 13. kolo. Jeseničani bodo doma igrali s Crveno zvezdo, Partizan gosti Medveščaka, Olimpija pa gostuje pri Vojvodini.

J. K.

že pa v veleslalomu. Jože je imel prav.

Patrick Lang in Armando Troati, izjemna poznavalec alpskega smučanja in še posebej Stenmarka menita, da bo sedaj svetovnemu pokalu brez Stenmarka nekaj manjkalo. Dobili bomo sicer nove junake in zmagovalce, vendar bo kdo od njih težko ujet Stenmarkovo izjemno serijo. Stenmark je po Langovi sordbi ob Thoeniju in Klamerju prvo ime smučanja. Zlezel nam je pod kožo, skušali smo na njegovem smučanju najti kaj slabega, pa nam to ni uspelo. Na smučeh je bil popoln.

Kaj bo Ingemar počel sedaj? Ostajam v smučanju. Še nekaj let bom sodeloval z Elanom, potem pa bom videl, kaj bom počel.

J. Košnjek, slika G. Šink

Vabila, obvestila

Košarkarski spored - V slovenski ženski košarkarski ligi gostuje v soboto (jutri) Odeja Marmor iz Škofje Loke pri Iliriji, Jeseničanke v Šentvidu, Kranj pa pri Slovanu. V moški košarkarski ligi pa igra kranjski Triglav jutri v Ljubljani s Slovanom.

Rokometni spored - V ženski in moški republiški rokometni ligi bodo v soboto (jutri) odigrali deseto kolo. V moški ligi gostuje Škofjeloški Termopol v soboto ob 19. uri v Bakovcih, v ženski ligi pa igra Alples v soboto ob 16. uri z Italijanskim Kočevjem.

Odbojkarski spored - V drugi zvezni ženski odbojkarski ligi zahod gostujejo Blejke v Novi Gorici, v moški republiški ligi gostuje Bled v Braslovčah, gostujejo pa tudi Triglavanke v ženski odbojkarski ligi, tokrat pri vodilnem Pionirju iz Novega mesta.

J. K.

Smučarski skoki

Prvi pokal Gorenjske uspel

Kranj, 6. novembra - Vodstvo gorenjske smučarske skakalne regije je s pomočjo štirih klubov prvič priredilo pokalno tekmovanje med gorenjskimi skakalci vseh štirih pionirskega kategorij. Udeležba je bila dokaj številna. **Po pričakovanju so imeli največ uspeha skakalci SSK Iskra-Delta-Triglav iz Kranja**, ki so zmagali v ekipo konkurenči v vseh kategorijah in skupni razvrsttvitvi, kjer so zbrali skoraj toliko točk kot ostali štirje gorenjski klubi skupaj. **Drugo mesto so zanesljivo osvojili Tržičani pred Alpino.**

V posamični konkurenči so bili najboljši: **Franc (ID Triglav)** pri starejših pionirjih, Stegnar in Grosar (Tržič) pri pionirjih do 13 let, Janežič (ID Triglav) in Mandelc (Žirovnica) pri pionirjih do 9 let.

Septembra in oktobra so tekmovali na plastičnih skakalnicah v Tržiču, Poljanah, Žirovnici in na Gorenji Savi ter v Adergasu.

Vrstni red - starejši mladinci: 1. Franc (ID Triglav) 75, 2. Zupančič (Alpina) 50, 3. Kozelj 44, 4. Polajnar 40, 5. Martinjak 39, 6. Mesec 35, 7. Vesel 29, 8. G. Erzen 27 (vsi ID Triglav), 9. Klemenčič (Alpina) 27, 10. Zupan (Žirovnica) 20; **ekipo:** 1. ID Triglav 402, 2. Alpina 105, 3. Tržič 26, 4. Žirovnica 20, 5. Rateč brez točke. **Pionirji do 13 let:** 1. Grosar in Stegnar (Tržič) 70, 3. Rakovec 39, 4. Vertnik 36, 5. Cuznar (vsi ID Triglav) 34, 6. Kokalj (Žirovnica) 33, 7. Blažun (ID Triglav) 31, 8. Perko (Tržič) 24, 9. P. Zarnik (ID Triglav) 21, 10. Čeferin (Alpina) 20; **ekipo:** 1. ID Triglav 229, 2. Tržič 217, 3. Alpina 58, 4. Žirovnica 43 in 5. Rateč brez točke.

NOVO V CERKLJAH - NOVO V CERKLJAH - NOVO

MERCATOR PRESKRBA TRŽIČ

v ponedeljek, 20. novembra, ODPIRA

DISKONT
- KRVAVECv CERKLJAH
Ulica Franca Barleta 24,

- živila ● pijače
- pralna sredstva
- čistila ●
- gospodinjske potrebščine ● in še marsikaj ...

ODPRTO:

sobota 8 - 19
tel. 42-196 8 - 12

VABLJENI!

NOVO V CERKLJAH - NOVO V CERKLJAH - NOVO

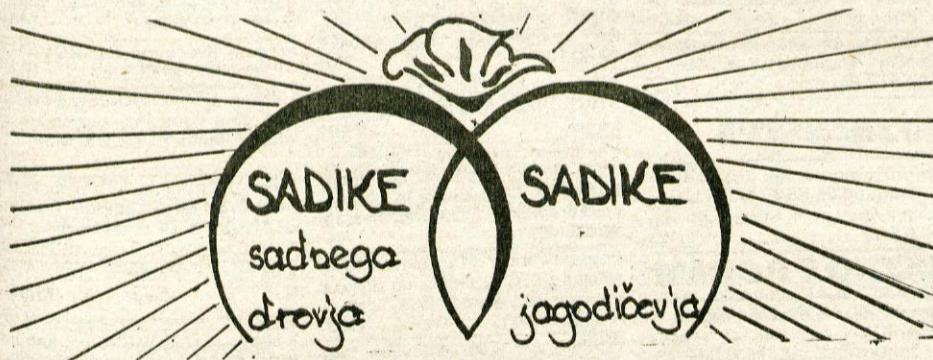
Novice

30 % popust pri plačilu z go-tovino pri nakupu nad 2.000.000.-din

za PRAZNIK na cene vzhnjih oblačil iz tekstila, usnja in krzna že od 16. 11. dalje

Za naše cenjene kupce!

Pestra ponudba sadik sadnega drevja in jagodičevja.

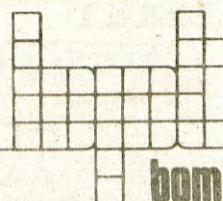
hruske, jablane, češnje, marelice, slive, breskve, višnje, orehi, robide, josta, lešnik, ribez tayberi, kosmulje, borovnice, maline

TOZD Kmetijstvo Kranj

Cvetličarna MAJA Planina (pri pokopališču),
tel. 35-787

NOVO V CERKLJAH - NOVO V CERKLJAH - NOVO

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

DISKONTNA PRODAJA
IZDELKOV BPT TRŽIČPOSTELJNINA — vezena, tiskana, beljena, in barvana
NAMIZNE GARNITURE — prti, nadprtji, servieti
BRISAČE
KUHINJSKE KRPEProdaja poteka od srede 8. 11. 1989, dalje v nekdanjih
skladiščnih prostorih delovne organizacije.
Vhod je pri vratarnici, ki je pred mostom čez reko Bistrice,
oziroma nasproti Tovarne Peko Tržič.Delovni čas
vsak dan od 9. do 17. ure
ob sobotah od 7. do 12. ureIZDELKI SO IZ KVALITETNIH
BOMBAŽNIH TKANIN-
IZKORISTITE UGODEN NAKUP IN NAS
OBIŠČITE!UGODNO!
salon pohištva
ALPLES Železniki
tel.: 66-155

29.497.900 din

TV SAMSUNG
31.959.000 din
SAMSUNG
VIDOREKORDER
Alples industrija pohištvaNAJVEČJA IZBIRA ROČNO IZDELANIH
PREPROGIZ VSE AZIJE.
ZA KUPCE IZ SLOVENIJE SMO PRIPRAVILI CENE, KI
NIMajo PRIMERJAVE.
PRI TELEFONSKI NAJAVI VAM OD PONEDELJKA DO
PETKA OD 15.00 DO 18.00 URE
BREZPLAČNO SVETUJETA NAŠ PREVAJALEC IN
SENZACIJA!!! NAJSTAREJŠI EVROPSKI
STROKOVNJAK ZA PREPROGE.TEPPICHHAUS, CELOVEC,
BURGGASSE (CENTER) Tel.:
9943-463-56963TRGOVINA LIPA
ANICA MARKO
Zg. Brnik 123
Tel.: 064/42-729
CerknjeCENJENE KUPCE
OBVEŠČAMO, DA IMAMO NA
ZALOGI KOMPLETNE
BAKRENE ŽLEBOVE ZA HIŠO
PO ZELO UGODNI CENI!
PRODAJAMO PA TUDI
TEHNIČNO, KOVINSKO IN
ŠPORTNO BLAGO!
ZA OBISK SE PRIPOROČAMO!ALPETOUR
DO RTC KRVAVECobvešča, da se
VELJAVNOST VOZOVNIC Z ŽIGOM SEZONA 1988/89
podaljuje za sezono 1989/90 na naslednje načine:

- vozovnice z žigom sezona 1988/89, ki se bodo koristile do 15. 1. 1990, se ne doplačujejo in prežigosajo ali zamenjujejo.

- se menjajo za nove vozovnice z do 50 % popusta na polno ceno po veljavnem ceniku, ki veljajo do 15. 11. 1990, razen sezonskih vozovnic, ki veljajo do 5. 1. 1990.

Ta določila veljajo za dnevno, popoldansko, dnevno otroško in sezonsko vozovnico z žigom sezone 1988/89. Pri vozovnici blok 6 kuponov za dnevno vozovnico velja pravilo:

- koriščenje do 15. 1. 1990 - zamenjava kuponov na blagajnah za dnevno vozovnico brez doplačila: 1 KUPONDNEVNO

- koriščenje do 50 % popusta na polno ceno po veljavnem ceniku na podlagi predložitve blokov z žigom sezona 1988/89 in zamenjava z novimi vozovnicami za sezono 1989/90; VEČ KUPONOV NANEKRAT!

Veljavnost ostalih vozovnic z žigom sezone 1988/89 se ne podaljuje in vozovnice ne veljajo v sezoni 1989/90.

Podaljševanje vozovnic se izvaja na sejmih Ljubljana, Kranj, Domžale, ter na spodnji postaji kabinske žičnice do vključno 31. 12. 1989.

KASNEJŠIH PODALJŠEVANJ NE BO!

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam TRAKTOR TORPEDO 75, s prednjim pogonom, letnik 12/88 ali zamenjam za manjši avto. Ilovka 11, Kranj, ☎ 21-264 16808

Ugodno prodam ITPP KUPPER-BUSCH, za etažno ogrevanje, ☎ 40-663 16879

Prodam motorno napravo znamke ELEKTRA 2000, za pletilni stroj PASAP. ☎ 25-342 16882

Prodam termoakumulacijsko PEČ, 2 KW. ☎ 721-490 16888

Prodam prenosno barvno TV iskra, staro 5 let. ☎ 38-057 16905

Prodam "GATER", premer 71, hidravlični. Selo 26, Vodice 16913

Termoakumulacijsko PEČ AEG, 6 KW in lokaterm PEČ, prodam. Racce, Zasip, Sebenje 66, ☎ 77-040 16917

Nov izvozni PRALNI STROJ gorenje in termoakumulacijsko PEČ, 3 KW, prodam. ☎ 26-375 16925

Ugodno prodam 3 KW termoakumulacijsko PEČ EMO. Kidričevo 22, Jesenice, ☎ 83-925 16927

Prodam termoakumulacijsko PEČ 3 KW in premični električni RADIODATOR, ☎ 24-440 int. 22, od 8 do 14 ure 16928

Prodam PEČ kupperebusch, nemški, zelo dobro ohranjen, za 400 SM. Stara Loka 87, Škofja Loka, ☎ 621-934, popoldan 16930

Ugodno prodam dobro ohranjen ŠTEDILNIK kupperebusch. Štender Jože, Zoisova 12, Bohinjska Bistrica 16935

Ugodno prodam ŠTEDILNIK 2+2 in PRALNI STROJ. ☎ 42-673

Ugodno prodam malo rabljen PRALNI STROJ gorenje. ☎ 28-142

Prodam barvno TV iskra azur. Cena po dogovoru. ☎ 37-793 16947

KOMBINIRKO na 5 operacij, masivno, livinchible ter verižni REZKAR OM, prodam. ☎ 061/841-424 16953

Prodam električni ŠTEDILNIK na štiri plošče in pečico. Dolinar, Partizanska 45, Škofja Loka 16957

Prodam TRAKTOR štore 402 in KOSILNICO laverda. Šuštar, Podhruška 9 v Tuhinjski dolini, Kamnik 16990

Prodam malo rabljen betonski MEŠALEC. Čepin Bojan, Sajovčeve naselje 24, Šenčur 16993

Prodam barvni TV gorenje, star 3 leta. ☎ 43-040 17001

Prodam malo rabljen PRALNI STROJ gorenje. ☎ 633-665 17016

Prodam trajnozarečo PEČ kiperbusch. ☎ 35-905 17061

Poceni prodam črno-beli TV iskra. ☎ 632-265 17063

Sony FH 215 R, super akustik turbo, 2 x 45 W, prodam za 1.50 DEM. ☎ 50-713 17064

Prodam kalomat GORILEC OG-2-EM in 2 BLATNIKA za traktor IMT 539, nova, rdeče barve. Zarnek, Breg 4, Komenda 17069

Podjetniki pozor! Ugodno prodam dve 4 kW termoakumulacijske PEČ, dobro ohranjene. Finžgar, Zg. Bela 34, Preddvor, ☎ 45-208 17071

Prodam OBRAČALNIK favorit 220 in CIRKULAR. ☎ 47-292 17089

Prodam barvni TV kerting. ☎ 40-056 17098

Poceni prodam STROJ za izdelavo strešne opeke - folc. Sv. Duh 75, Škofja Loka, ☎ 632-265 17104

V SOBOTO, 18. 11., OB 10. URI
BOMO V TRŽIČU NA TRGU
SVOBODE II ODPRLI NOVO
PRODAJALNO ZA OTROKE IN
MLADINO. BODITE POZORNI
NATA ZNAK...

VABLJENI!

LOKALI

PROSTOR z izhodom na ulico, velikosti od 30 do 60 kvadratnih metrov, z urejenimi sanitarijami, v mestnem središču ali stanovanjskem naselju, na relaciji Ljubljana - Jesenice, vzamem v najem. Šifra: ČIMPREJ Poslovni PROSTOR najamemo za mirno dejavnost. ☎ 38-400 ali 34-828 17108

OBVESTILA

ROLETE: žaluzije, lamelne zavese in parket, naročite na ☎ 75-610

POPARVLJAMO TV sprejemnike. Informacije na ☎ 39-886, od 9. do 16. ure. Se priporočamo! 15931

ROLETE, ŽALUZIJE, LAMELNE ZAVESE v vseh barvah in izvedbah, naročite pri: ROLETARSTVO NOGRAŠEK, Milje 13, 64208 Šenčur, ☎ 061/50-720 16471

Prodam APARAT za kavo in MLIN, znamke speciale Italy. Informacije na ☎ 053/61-333 17137

Prodam star TRAKTOR TE 18. ☎ 66-055 17140

Prodam barvni TV gorenje kerting, ekran 67 cm, v zelo dobrem stanju. ☎ 37-176 17141

Prodam trajnozarečo PEČ kiperbusch in PARNI ČISTILEC 100 gradi. Vincarje 42, Škofja Loka, ☎ 620-259 17143

Prodam ekscentrično STISKALNICO, 30 ton, s pomicno mizo in podajalno. ☎ 34-468 17148

OFFSET rotoprint A 3, poceni prodam. ☎ 70-262 17156

Poceni prodam TV goldstar, ekran 51, ŠTEDILNIK gorenje 2 + 2 in MINIKOMPONENTO crown. ☎ 27-236 17167

Prodam barvni TV iskra, star 4 leta. ☎ 37-433 16411

Prodam VIDEOREKORDER in GLASBENI STOLP normende. ☎ 35-352 17111

Prodam sekalni STROJ - štanca. Partizanska 23, Šenčur 17118

Ugodno prodam VIDEOREKORDER sharp. ☎ 35-384 17132

Prodam prenosno barvno TV iskra, staro 5 let. ☎ 38-057 16905

Prodam "GATER", premer 71, hidravlični. Selo 26, Vodice 16913

Termoakumulacijsko PEČ AEG, 6 KW in lokaterm PEČ, prodam. Racce, Zasip, Sebenje 66, ☎ 77-040 16917

Prodam PEČ kupprebusch, nemški, zelo dobro ohranjen, za 400 SM. Stara Loka 87, Škofja Loka, ☎ 621-934, popoldan 16930

Ugodno prodam dobro ohranjen ŠTEDILNIK kupperebusch. Štender Jože, Zoisova 12, Bohinjska Bistrica 16935

Prodam PEČ kupperebusch, nemški, zelo dobro ohranjen, za 400 SM. Stara Loka 87, Škofja Loka, ☎ 621-934, popoldan 16930

Ugodno prodam dobro ohranjen ŠTEDILNIK kupperebusch. Štender Jože, Zoisova 12, Bohinjska Bistrica 16935

Prodam barvni TV iskra, star 4 leta. ☎ 37-433 16411

Prodam trajnozarečo PEČ kiperbusch in PARNI ČISTILEC 100 gradi. Vincarje 42, Škofja Loka, ☎ 620-259 17143

Prodam ekscentrično STISKALNICO, 30 ton, s pomicno mizo in podajalno. ☎ 34-468 17148

OFFSET rotoprint A 3, poceni prodam. ☎ 70-262 17156

Poceni prodam TV goldstar, ekran 51, ŠTEDILNIK gorenje 2 + 2 in MINIKOMPONENTO crown. ☎ 27-236 17167

Prodam barvni TV iskra, star 4 leta. ☎ 37-433 16411

Prodam trajnozarečo PEČ kiperbusch in PARNI ČISTILEC 100 gradi. Vincarje 42, Škofja Loka, ☎ 620-259 17143

Prodam ekscentrično STISKALNICO, 30 ton, s pomicno mizo in podajalno. ☎ 34-468 17148

OFFSET rotoprint A 3, poceni prodam. ☎ 70-262 17156

Poceni prodam rostfrei in titancink ŽLEBOVE. ☎ 27-200 17072

Prodam LADIJSKI POD, dim. 15 x 85 x 2600 mm. ☎ 78-935 17074

Prodam PUNTE, razniti dolžin in 10 vreč APNA. ☎ 27-414, Bitenc 16973

Prodam borov in smrekov opaž. ☎ 061-843-133 16985

Prodam suhe bukove DESKE, 7 in 4 cm in 10 parov ŠPIROVCEV 11x13x7 m. Stanovnik, Smoltno 3, Poljane 16916

KRITINO, betonski špičak, rabljeno, približno 1500 kosov, prodam. ☎ 77-290 ali 78-154 16978

Ugodno prodam 200 kosov modulare OPEKE. Zorman, Zgornji Brnik 90, Cerkle 16992

OPAŽ, suh, smrekov in borov, prodam. ☎ 42-374 17002

Prodam 2.000-litrsko CISTERNO za kurično olje. Franc Kovač, Pungert 27, Škofja Loka 17030

Prodam odprt KAMIN fisman z vrti. ☎ 75-016, dopoldne ali 78-038, zvečer 17056

Poceni prodam rostfrei in titancink ŽLEBOVE. ☎ 27-200 17072

Prodam 10x10x1000 mm. ☎ 78-935 17074

Prodam PUNTE, razniti dolžin in 10 vreč APNA. ☎ 27-414, Bitenc 16973

Prodam 4 kub. m. OSTREŠJA, nekaj PLOHOV ter DESK in dva moška KOLESNA. ☎ 36-142 17119

Prodam oljni GORILEC ter zastekljena OKNA termotom, dim. 120 x 210 cm in balkonska VRATA, dim. 95 x 215 cm. ☎ 69-509 17144

Prodam 2.500-litrsko plastično CISTERNO za olje. ☎ 45-336 17170

Ugodno prodam 60 kvad. m. IZOLACIJE novoterm PIP, deb. 5 cm. ☎ 37-777 17176

Prodam 600 kosov strešne OPEKE trajanka Dravograd. Pajer, Beleharjeva 6/a, Šenčur 17181

Dne 9.11. sem izgubila zlato PRI-PONKO in zložljiv DEŽNIK. Poštevna najditelja prosim, da predmete vrne proti nagradi. ☎ 37-461 ali 36-994 16884

KUPIM

Kupim BIKCA simentalca starega 5 do 7 tednov, za rejo. ☎ 83-337, popoldan 16900

Starejšo HIŠO v okolici Kranja kupim ali vzamem v najem. ☎ 24-583, od 8 do 18 ure 16956

Kupim rabljeno mrežasto STAJICO. ☎ 51-998 16967

Kupim ali najamem KLAVIR - PIANINO. ☎ 47-749 16984

Kupim BIKCA simentalca, starega 14 dni. Miran Jensterle, Podporezen 3, 65243 Podbrdo 17007

Kupim ohranljeno kopališko KAD, dolžine 140 cm. ☎ 64-353 17049

Jalovo KRAVO simentalko z nekaj mleka, kupim. ☎ 40-601 17052

Kupim lesen STEBER od starega Gorenjskega kozolca. ☎ 061/612-849 17066

PIZZERIJA POD GRADOM'

TRŽIČ, Koroška 26,

tel.: 52-055

stari del mesta - 200

m od

cerkve naprej

16 vrst PIZZ iz krušne

peči

PF

PIZZERIJA

CLM
MARKETING
AGENCIJA
CLM BLED
dipi. ing. BORUT KORDEŽ
64260 Bled
Cesta v Megre 7/a
Tel.: 064-78-356
VAM NUDI STROKOVNO
POMOČ PRI PRODAJI IN
NAKUPU HIŠ, STANOVANJ
PARCEL, VIKENDOV IN
KMETIJ NA GORENSKEM.
ZA NAŠE STRANKE
OPRAVLJAMO, POLEG
POSREDOVANJA
INFORMACIJ, VSE STORITVE
POTREBNE ZA NAKUP,
PRODAJO TER PRAVNI
PRENOS NEPREMIČNIN.
VSI ZAINTERESIRANI ZA
NAKUP ALI PRODAJO
NEPREMIČNIN NAS LAHKO
OBIŠČETE VSAK DAN OD 8.-
12.URE.

VOZILA

VW KOMBI bus diesel, 8 + 1 ali 1.000 kg, prevoženih 59.000 km, 1. lastnik, zadnji model, odlično ohranjen, prodam za 45 odstotkov nove cene. ☎ 066/75-038 17159
Prodam Z 101, letnik 1984, registrirana do oktobra 1990. ☎ 42-108, popoldne 17160
Prodam SIMCO 1307, staro 10 let. ☎ 26-876 17164
GOLF diesel, star 2 leti, prodam. ☎ 39-637 17168

Motor APN 6, prodam. ☎ 45-236 16792

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1986. Ilovka 11, Kranj 16809

Prodam JUGO 45 L, letnik 1986, rdeče barve, prevoženih 39.000 km, za 5.500 DEM. ☎ 82-448 16839

Prodam SAB 99. Dolinar, Oprešnjova 31, Kranj 16844

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1984, prevoženih 29.000 km, garažiran. Milenko Jekič, Prešernova 25, Jesenice 16874

Prodam JUGO 45, letnik 1984. ☎ 38-673 16875

Prodam DIANO, letnik 1979. Kosmač Marko, Rožna 40, Šenčur 16883

JUGO 45 koral, star 3 mesece ugodno prodam. ☎ 51-624, od 14 do 21 ure 16885

Prodam ALFO 33 1,3 S, december 1986. Draksler Milan, Mavčiče 96 16886

Prodam VISO super E, december 1982. Cena po dogovoru. ☎ 68-389 16891

Prodam Z 850, letnik 1981. Peternej, Gradnikova 20, Radovljica 16892

Z 750, letnik 1984, prodam. Vešter 17, Škofja Loka, ☎ 620-520, po 18 uri 16895

Prodam JUGO 45 A, letnik 1987. Stare Branko, Češnjica 78, Srednja vas v Bohinju ☎ 721-010, do-poldan 16896

Ugodno prodam GOLF, letnik 1981, registriran do aprila 1990. ☎ 78-606 16897

JUGO 45, letnik september 1982, prodam. Ogled vsak dan popoldne in soboto. Šmid, Virlog 21, Škofja Loka 16898

Prodam JUGO koral 45, letnik 1989. ☎ 58-221 16899

Prodam R 4 TL, letnik 1978, registriran do aprila 1990. Informacije na ☎ 633-442 16907

Prodam MOPED APN 6. ☎ 67-019 16912

Prodam sprednji ODBIJAČ za golf, letnik 1982 in zadnje LUČI za Jugo 45, letnik 1984. ☎ 77-201, od 16 do 18 ure 16915

Prodam VW 1300, letnik 1969. ☎ 66-474 16922

STUDIO LIHNIDA
Ul. Janka Pucija 3 (Planina III)
tel.: 34-523

KITAJSKA AKUPRESURA
ZANESLJIVA METODA ZA
ODPRAVO KAJENJA,
PREKOMERNE TEŽE IN
SLABEGA POČUTJA TER
JAPONSKA MASAŽA ZA
SROSTITEV IN ODPRAVO
BOLEČIN.
POMAGAM TUDI Z ELEKTRO
LASERSKO
STIMULACIJO.

od ponedeljka do petka
od 17. — 20. ure

JUGO koral 45, star 11 mesecev, prodam. ☎ 37-824 16924
GOLF JGL, letnik 1981, odlično ohranjen, 47000 km, ugodno prodam. Informacije na ☎ 83-106 16926

Prodam Z 101 GT 55, letnik 1984, registriran do novembra 1990, za 5.000 DEM. ☎ 620-955 16931

Z 101 C, letnik 1979, registriran do novembra 1990, prevoženih 70.000 km, prodam. ☎ 57-749, po 17 ur 17012

Prodam GOLF JGL, letnik 1985. Šink, Spodnji Brnik 37, Cerkle 17015

Prodam Z 101, letnik 1979, obnovljena. Cena po dogovoru. Frelih Janez, Posavc 54 Podnart 16936

Prodam Z 750, letnik 1976. ☎ 77-650 16938

Prodam karamboliran R 4 TL, letnik 1983. Podvozje in motor nepoškodovana. Črnilec Janez, Strahinj 23, Naklo, ☎ 48-028 16939

GS 1,3, letnik 1980, prodam. Ogled Kranj, Partizanska 19/a 16941

Prodam APN 6, star 4 leta in TOMOS AVTOMATIK, star 3 leta. Šenčur 7, Tržič, ☎ 57-874 16950

Prodam LADO samaro, staro 2 leti in pol. Tavčar Ivan, Sveti duh 66 - pri gradu, Škofja Loka 16955

Prodam Z 128, letnik 1986, z dodatno opremo. ☎ 57-896 16958

Prodam 126 P, letnik 1982 in AS-CONO 16, letnik 1973. ☎ 26-846

Z 126 P, letnik 1982, prodam za 1200 DEM. Spodnje Duplje 36

Prodam UNO 60 S, letnik april 1986. Pipan Miran, Planinska 11, Bled 16965

Prodam R 12, letnik 1972, dobro ohranjen. Koroška 3, Lesce 16966

Prodam Z 101 GTL, letnik 1987. ☎ 77-719 16968

Z 101 GTL 55, letnik 1986, prodam ali zamenjam za manjši avto z dodatilom. ☎ 51-650 16970

Z 750, letnik 1982, dobro ohranjen, prodam. ☎ 64-257 16971

GOLF JXD, letnik 1986, prodam. ☎ 73-664 16972

Prodam GOLF, letnik 1978, bencinar. ☎ 81-850 int.30, do 14 ure

GOLF, letnik 1977 in Z 101 GTL 55, letnik 1986, prodam. ☎ 57-628

Prodam JUGO 45 A, november 1986, 40.000 km, premična streha, za 6000 DEM in Z 101, letnik 1979, za 3000 DEM. ☎ 85-477 16973

Prodam Z 126 P, letnik 1980, registriran do junija 1990. ☎ 77-763, po 15 uri 16980

Prodam ALFO 33 1,3 S, december 1986. Draksler Milan, Mavčiče 96 16886

Prodam VISO super E, december 1982. Cena po dogovoru. ☎ 68-389 16891

Prodam Z 850, letnik 1981. Peternej, Gradnikova 20, Radovljica 16892

Z 750, letnik 1984, prodam. Vešter 17, Škofja Loka, ☎ 620-520, po 18 uri 16895

Prodam JUGO 45 A, letnik 1987. Stare Branko, Češnjica 78, Srednja vas v Bohinju ☎ 721-010, do-poldan 16896

Ugodno prodam GOLF, letnik 1981, registriran do aprila 1990. ☎ 78-606 16897

JUGO 45, letnik september 1982, prodam. Ogled vsak dan popoldne in soboto. Šmid, Virlog 21, Škofja Loka 16898

Prodam JUGO koral 45, letnik 1989. ☎ 58-221 16899

Prodam R 4 TL, letnik 1978, registriran do aprila 1990. Informacije na ☎ 633-442 16907

Prodam MOPED APN 6. ☎ 67-019 16912

Prodam sprednji ODBIJAČ za golf, letnik 1982 in zadnje LUČI za Jugo 45, letnik 1984. ☎ 77-201, od 16 do 18 ure 16915

Prodam VW 1300, letnik 1969. ☎ 66-474 16922

Prodam traktorsko PRIKOLICO 4,5 t — tehnostroj in TEHTNICO — 500 kg. Tenetiše 5, Golnik 17012

Prodam ali zamenjam za drug avto z doplačilom FORD ESCORT 1.3 CL, svetlo modre barve, 1. registracija marec 1988. Polica 4, Naklo, ☎ 48-272 17012

Prodam R 5 GL, letnik 1985, kasko registriran do septembra 1990. ☎ 39-297 17015

MERCEDES 508 DG kasonar, letnik 1976, registriran, vozen z B kategorijo, ugodno prodam. ☎ 34-517, po 18. ur 17018

Prodam Z 101, letnik 1979, obnovljena. Cena po dogovoru. Frelih Janez, Posavc 54 Podnart 16938

Prodam Z 750, letnik 1976. ☎ 82-145 16938

Prodam karamboliran R 4 TL, letnik 1983. Podvozje in motor nepoškodovana. Črnilec Janez, Strahinj 23, Naklo, ☎ 48-028 16939

Prodam CITROEN GA, letnik 1980, registriran do konca julija 1990. Bešter, Lipnica 14, Kropa, ☎ 79-479 17026

Z 750 L, letnik 1981, rdeče barve, dobro ohranjen, registrirana do novembra 1990. ☎ 57-576 17028

Prodam Z 126 P, letnik 1981, dobro ohranjen. Cena 1.300 DEM. Huber, Heroja Verdnika 28, Jesenice 17033

Prodam R 9 TL, letnik 1982. Peternej, Podreča 47, Mavčiče, ☎ 40-194 17034

Poceni prodam R 12, letnik 1974. Janez Peternej, Podbrezje 32, Duplje 17035

Ugodno prodam KADETT, starejši letnik, registriran do julija 1990, potreben manjših kleparskih pravil in betonski MEŠALEC. Gorčan, P. Medetovec 19, Naklo 17036

Prodam KOMBIL imv, letnik 1976 ali zamenjam za osebni avto. ☎ 74-736 17037

Prodam JUGO 45, letnik 1985. Ničolić, Zl. polje 3/e, Kranj 17040

Prodam R 9 TL, letnik 1982. Peternej, Podreča 47, Mavčiče, ☎ 622-019 17041

Z 750, letnik 1982, dobro ohranjen, prodam. ☎ 64-257 17042

Prodam ŠKODA 120 L, letnik 1983. ☎ 35-129 17046

Prodam KOMBIL imv, letnik 1976 ali zamenjam za osebni avto. ☎ 74-736 17047

Prodam JUGO 45, letnik 1985. Ničolić, Zl. polje 3/e, Kranj 17048

Prodam R 9 TL, letnik 1982. Peternej, Podreča 47, Mavčiče, ☎ 40-194 17049

Ugodno prodam Z 101, letnik 1980, ohranjen, registrirana. Muzga, Alpska 3, Bled 17057

Z 750 L, letnik 1984, dobro ohranjen, prodam. ☎ 621-137, po 19 uri 16981

Prodam Z 750, letnik 1977, registrirana do septembra 1990, ter vse rezervne dele za Z 750. ☎ 50-826 17058

Prodam HONDO 125 CR, letnik 1987/88. Božnar, Gorenja vas 63 17059

Prodam FORD SIERA 20, letnik 1988, cena po dogovoru. ☎ 78-952 17054

Prodam GOLF, letnik 1977. Cena po dogovoru. ☎ 78-952 17055

Prodam JUGO 55 AX, star leta in pol, 23.000 km. Cena po dogovoru. ☎ 24-626 17056

REGATO 100 S.I.E., kupljena septembra 1987, s 47.000 prevoženimi km, garažirana, prodam. Sagadin, Podlubnik 261, Škofja Loka, 17050

Novinarski večer

sobota, 25. novembra, ob 19. uri
v Domu krajevne skupnosti v
Ratečah.

Podelili bomo priznanje Gorenjskega
glasa krajevni skupnosti
Rateče-Planica.

Pokrovitelj
LB TBG Kranj

Problemi na področju gospodarjenja s stanovanji

300 nerednih plačnikov stanarine

Jesenice, 16. novembra - Na minuli seji jeseniškega izvršnega sveta so razpravljali o stanovanjski problematiki v občini. Lani so zgradili 150 stanovanj: na Hrušici, v Kranjski gori, v središču Jesenice. V gradnji je 48 stanovanj v Podmežakli, niso pa še začeli graditi stanovanj na območju Partizana in na Javorniku.

V občini je v družbeni lasti 468 hiš s 5482 stanovanji, v etažni lastnini pa 112 stanovanj. Vrednost stanovanj znaša 540 milijard dinarjev. Stanovanjski fond pa je zelo dotrajal, saj za 69 hiš niso več obračunali amortizacije, za 20 hiš pa le deloma. Če bi, tako kot računajo, v naslednjih dveh letih res prisli do ekonomske stanarine, bi lahko tudi solidneje ohraniali in vzdrževali velik stanovanjski fond.

V občini je še vedno precej prisilcev za stanovanja, saj so lani dobili 395 novih prošenj, rešili pa so jih 124. Delovne organizacije imajo vedno manj denarja za nakup stanovanj, na osnovi garancijskih izjav pa so delovne organizacije vrnilne samoupravni stanovanjski skupnosti le dve stanovanji. Ostala podjetja svojega dolga niso po-

Konec tedna
v Kranju

Razstava ptic

Kranj, 15. novembra - Po enoletnem premoru, ko je društvo za varstvo in vzgojo ptic Lišček iz Kranj priredilo državno razstavo ptic, konec tega tedna spet organizira tradicionalno društveno razstavo in tekmovanje ptic. Razstava bo odprta v petek, 17. novembra, od 9. do 19. ure, ves dan pa tudi v soboto in nedeljo, in sicer v delavskem domu v Kranju. Na razstavi bodo na ogled številne ptice, od papig, kanarčkov do eksotov; nekatere bo mogoče tudi kupiti.

H. J.

GORENJSKI GLAS

Precejšen problem dolžnikov so delno že odpravili z dosledno izterjavo in preselitvami dolžnikov v cenejša stanovanja. Stanarine ne plačujejo ljudje, ki bi jo lahko, kajti socialno ogroženi občani imajo stanarino subvencionirano.

D. Sedej

INFO-STAN

Računalniško posredovanje informacij o zamenjavi, nakupu, prodaji, oddaji (brezplačno) in najemu stanovanj, hiš, parcel, vikendov, lokalov. Tel. (061) 443-242, od 8. do 14. ure, v soboto od 10. do 12. ure.

NESREČE

Pojasnilo

V zadnji številki Gorenjskega glasa smo poročali o nesreči, ki se je dogodila pri pripravi skakalnice v Planici. V zvezi z dogodkom smo dolžni še kratko pojasnilo: organizatorja priprave skakalnic sta bila Organizacijski komite Planica in Smučarska zveza Slovenije. Sodelovali pa so skakalci representanci in ne klubov, kot smo na osnovi podatkov UNZ Kranj zapisali v poročilu.

Zastrupljenih sedem ljudi

Zirovski vrh, 9. novembra - Pri Aloju Erznožniku v Zirovskem vrhu, ki se ubada s kmečkim turizmom, se je s hrano zstrupilo več ljudi, sedmerica obolelih se še zdaj zdravi na Infekcijski kliniki v Ljubljani. Kot smo izvedeli, nihče od zstrupljenih ni v življenjski nevarnosti. Zastrupitev je menda povzročil bacil trihinoze, sicer pa sanitarna inšpekcija in drugi ustrezni organi še podrobnejše raziskujejo vzroke okužbe. Ker rezultati še niso znani, nam tudi ni uspelo dobiti več uradnih informacij o dogodku, niti nam ni uspelo priklicati Erznožnikovih, da bi razkrili drugo plat medalje.

D. Ž.

V draginji je težko kaj privarčevati

Nekdaj je varčevanje za vrlega Slovence pomenilo način življenja, inflacijski časi pa so nas tudi pri tem naučili novih manir. Redkega človeka srečaš, ki bi kupčkal dinarje v banki, ne da bi si z vezavo zagotovil obrestovanje, še redkeje domačo gotovino kupičijo v nogavici. Modri inflacijo obračajo sebi v prid: čeravno ne dosledno po črki zakona, nalagajo prihranke v tujo valuto ali v trajnejše potrošne dobrine (investitorji v gradbeni material), najpametnejši in finančno najzmožnejši pa v kaj takega, ki vloženi kapital oplemeniti: v obrtno dejavnost ali zemljišče. Med našimi naključnimi sobedniki slednjih ni bilo, kar nas ne čudi, saj včini, ki je prisiljena životariti zgolj z delom svojih rok (in glave), v draginji ne ostane kaj prida prihranka.

ženo privoščiva kak priboljšek, izlet, potovanje. Nekaj privarčevanega pa gre tudi v hčerino hišo.«

Severin Golmajer iz Radovljice:
»Varčujem, kolikor pri svojih pokojninskih prejemkih, ki so rezultat nekdajne plače v prosveti, sploh morem. Saj ne živim slabu, pri pametnem obračanju denarja pa se da tudi marsik privarčevati. S prihrankom si z priboljšek, izlet, potovanje. Nekaj privarčevanega pa gre tudi v hčerino hišo.«

Janez Kenig iz Radovljice:
»S tekočega računa navadno dvignem vso plačo - od dela na štiri ure v jeseniški Železarni je tudi ni prav veliko. Od časa do časa pa v banki pustim nekaj denarja, nekaj mesecov varčujem, nato pa kupim kaj takega, ne morem privoščiti. cesar si sicer ob plači Deviz ne kupujem, varčujem kar v dinarjih.«

Marija Cundrič iz Gorj:
»Življenje je drago, zato je ljudem s povprečnimi plačami težko kaj privarčevati. Toda če si hočeš privoščiti večji nakup, ti ne preostane drugega kot varčevanje. Sama varčujem v Murkini interni banki, kjer se mi prihanki ugodne obrestujejo kot v sicerjšnjih bankah. S tem in kajpada še s precejšnjim kupčkom dodatnega denarja smo si pravkar kupili avto.«

D. Z. Žlebir
Foto: F. Perdan

Marija Mavec iz Kranja:

»Plače nimam ravno sijajne, ob velikih življenjskih stroških, ko mi le je le za bivanje treba odštetiti šest milijonov, mi je tudi ne ostane kaj dosti. Česar sproti ne potrošim, tako kot vsi drugi, zamenjam v nemške marke. Devize vlagam v Jugobanko. Ko jih bo dovolj, si bom privoščila nov avto, nekaj pa bo treba vložiti tudi v prihodnost otrok.«

Ivan Požgaj iz Kranja:

»Svoje prejemke v glavnem potrošim za življenje, potrošnisko slo pa mi uspe brzdati z vlaganjem v banko. Odločil sem se za vezano vlogo v banki, tako da ohranjam vsaj malo kapitala. Kar dobre izkušnje imam in verjamem, da se tudi dinarji obrestujejo.«

cesar si sicer ob plači Deviz ne kupujem, varčujem kar v dinarjih.«

Sava v zgornjesavski dolini je onesnažena

Čistilne naprave ali kanalizacijsko omrežje?

Jesenice, 16. novembra - V jeseniški občini razmišljajo o gradnji čistilne naprave v Logu pri Kranjski gori, pod Gozd Martuljkom ali pa o možnostih, da bi zgornjesavsko dolino s kanalizacijskim omrežjem priključili na jeseniško čistilno napravo.

V zadnjem času, ko se vedno bolj prebuja tudi ekološka zavest, se pojavljajo tudi zahteve, da je treba Savo v zgornjesavski dolini na vsak način in čimprej obvarovati. Zavod za varstvo narave dediščine meni da celo predlaga, da se mora očistiti vseh fekalnih in drug odpak v taki meri, da bi jo uvrstili v 2. kategorijo.

Največji onesnaževalci so vedno hoteli in počitniški domovi tako v Kranjski gori kot v Gozd Martuljku. Kranjska gora sploh nima čistilne naprave, prav tako ne Martuljek in tudi ne Mojstrana. Na Jesenicah pa so zgradili moderno čistilno napravo z zadostni zmogljivosti tudi za vse odpake zgornjesavske doline.

V občini se je pojavilo več predlogov, med njimi je bil prvi ta, da bi bila kot začasna rešitev primera čistilna naprava v Logu pri Kranjski gori, v oviru zazidalnega načrta za Log in Črenje. Ko pa so na prej razmišljali in predvideli razvoj tudi v Martuljku, so pri-

šli na idejo, da bi morali čistilno napravo postaviti nižje - pod naseljem Gozd Martuljek.

Verjetno pa imajo še najbolj prav tisti, ki se zavzemajo za to, da bi se tako Mojstrana kot Martuljek in Kranjska gora priključili na kanalizacijski sistem, ki je od jeseniške čistilne naprave že speljan do platoja pred karavanškim predorom. Vsekakor bi bilo smiselnno najpriključiti najprej Mojstrano, ki je najbljžja, postopoma pa še vso zgornjesavsko dolino. Stroški za gradnjo vmesnih postaj, kolektorjev, so nameč znatno manjši kot gradnja čistilne naprave v Kranjski gori ali kjerkoli drugje.

Društvo upokojencev Cerkle vabi svoje člane na izlet v Borovlje, ki bo 22. novembra, 6. decembra pa je izlet v Trst. Prijave sprejema tajnica.

Za kanalizacijsko omrežje v zgornjesavski dolini in povezano z jeseniško čistilno napravo so pri komunalnem podjetju Kovinar, ki je upravljač jeseniške čistilne naprave, že naročili ustrezno študijo.

D. Žeber

Soglasno proti mitingu v Ljubljani

Tržič, novembra - Podobno kot slovenski borce na nedavnom posvetu predsednikov občinskih odborov zvezze borcev v Ljubljani, so se proti mitingu v Ljubljani soglasno izrekli tudi Tržičani. Da je miting le prilivje ognja na razprtje, ki lahko roditi samo nove konflikte, so si bili enotni na občnem zboru krajevne konference SZDL Bistrica in delegati vseh treh skupščinskih zborov v Tržiču.

D. D.

**kovinotehna
blagovnica FUŽINAR Jesenice**

**BELA TEHNIKA
GORENJE**
**30 %
POPUST
OB PLACILU
Z GOTOVINO**

**PRALNI STROJI, SKRINJE,
HLADILNIKI, ŠTEDILNIKI**
**Ob nakupu proizvodov GORENJE
poklanja vsakemu kupcu**

ZIDNO URO

nemogoče je mogoče - nemogoče je
mogoče - nemogoče je

Nagrada igra vam ponuja do sedaj največji nagradni fond. Zlasti pa opozarjam na prvo žrebjanje, ko bomo razdelili 90 Yugo Florid! Kartice dobite na vseh prodajnih mestih, prodajali pa jih bomo tudi na posebnih mestih na ulicah.

IZREBANJE 17. 12.

Vsaka kartica je v igri trikrat, če jo kupite čimprej, najkasneje do 14. decembra! Veliko žrebjanje in finale igre pa bo 1. 1. 1990!

Novoletni 3 x 3

